

AUGLÝSING

um samning um ráðstafanir vegna útgöngu Bretlands úr Evrópusambandinu og Evrópska efnahagssvæðinu.

Hinn 28. janúar 2020 var í London gerður samningur um fyrirkomulag milli Íslands, Furstaðæmisins Liechtensteins, Konungsríkisins Noregs og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands í kjölfar útgöngu Bretlands úr Evrópusambandinu og úrsagnar þess úr EES-samningnum og öðrum samningum sem gilda milli Bretlands og EFTA-ríkjanna innan EES í krafti aðildar Bretlands að Evrópusambandinu.

Þann sama dag var í London, með orðsendingaskiptum milli Íslands og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands, gerð breyting á framangreindum samningi. Með breytingunni fellst Ísland á að Bretland beiti samningnum til bráðabirgða þar til hann öðlast endanlega gildi hvað Bretland varðar.

Þann 30. janúar 2020 var norska utanríkisráðuneytinu afhent staðfestingarskjal Íslands vegna framangreinds samnings. Jafnframt var norska utanríkisráðuneytið upplýst um breytinguna á samningnum.

Gildistökudagur samningsins og breytingarinnar er 1. febrúar 2020.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari og breytingin sem fylgiskjal 2.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytinu, 31. janúar 2020.

Guðlaugur Þór Þórðarson.

Sturla Sigurjónsson.

Fylgiskjal 1.

SAMNINGUR

UM FYRIRKOMULAG MILLI ÍSLANDS, FURSTADÆMISINS LIECHTENSTEINS,
KONUNGRÍKISINS NOREGS OG SAMEINAÐA KONUNGRÍKISINS
STÓRA-BRETLANDS OG NORÐUR-ÍRLANDS Í KJÖLFAR ÚTGÖNGU
BRETLANDS ÚR EVRÓPUSAMBANDINU OG ÚRSAGNAR ÞESS ÚR
EES-SAMNINGNUM OG ÖÐRUM SAMNINGUM SEM GILDA MILLI
BRETLANDS OG EFTA-RÍKJANNA INNAN EES Í KRAFTI
AÐILDAR BRETLANDS AÐ EVRÓPUSAMBANDINU

FORMÁLSORÐ

ÍSLAND,

FURSTADÆMIÐ LIECHTENSTEIN,

KONUNGRÍKIÐ NOREGUR OG

SAMEINAÐA KONUNGRÍKIÐ STÓRA-BRETLAND OG NORÐUR-ÍRLAND,

hér á eftir nefnd „samningsaðilar“,

SEM HAFA Í HUGA að 29. mars 2017 tilkynnti Sameinaða konungsríkið Stóra-Bretland og Norður-Írland („Bretland“), í kjölfar niðurstöðu þjóðaratkvæðagreiðslu sem haldin var í Bretlandi og ákvörðunar sinnar sem fullvalda ríkis um að draga sig út úr Evrópusambandinu („Sambandinu“), um þá fyrirætlun sína að segja sig úr Sambandinu og Kjarnorkubandalagi Evrópu („KBE“) í samræmi við 50. gr. sáttmálans um Evrópusambandið, sem gildir um KBE í krafti 106. gr. a í stofnsáttmála Kjarnorkubandalags Evrópu,

SEM GERA SÉR GREIN FYRIR sögulegu og nánu samstarfi milli Bretlands og Íslands, Furstadæmisins Liechtensteins („Liechtensteins“) og Konungsríkisins Noregs („Noregs“) og sameiginlegri ósk þeirra um að vernda þessi tengsl,

SEM VEITA ATHYGLI samningnum milli Bretlands og Sambandsins um útgöngu Bretlands úr Sambandinu og KBE sem kveður á um skipulega útgöngu Bretlands úr Sambandinu og einkum á um aðlögunar- eða framkvæmdartímabil þegar lög Sambandsins munu gilda áfram um Bretland og í Bretlandi í samræmi við ákvæði þess samnings,

SEM ÓSKA ÞESS AÐ setja fram nauðsynlegt fyrirkomulag í kjölfar úrsagnar Bretlands úr Sambandinu, EES-samningnum og öðrum samningum sem gilda milli Bretlands og Íslands, Liechtensteins og Noregs í krafti aðildar Bretlands að Sambandinu,

SEM VEITA ÞVÍ ATHYGLI AÐ réttindi og skyldur sem gilda samkvæmt EES-samningnum og öðrum alþjóðasamningum ættu að gilda áfram um Bretland meðan á aðlögunartímabilinu stendur og að aðilarnir munu koma á fót nauðsynlegu fyrirkomulagi fyrir slíkt framhald,

SEM GERA SÉR GREIN FYRIR því að nauðsynlegt er að sjá ríkisborgurum EFTA-ríkjanna innan EES og breskum ríkisborgurum, sem og aðstandendum þeirra, sem hafa nýtt sér réttinn til frjálsrar farar fyrir þann dag sem settur er fram í þessum samningi, fyrir gagnkvæmri vernd og tryggja að unnt sé að framfylgja réttindum þeirra samkvæmt þessum samningi og að þau byggist á meginreglunni um bann við mismunun, og gera sér einnig grein fyrir því að standa ber vörð um réttindi sem leiðir af almannatryggingatímabilum,

SEM ERU STAÐRÁÐIN Í að tryggja skipulega útgöngu með ýmsum ákvæðum varðandi aðskilnað sem miða að því að koma í veg fyrir sundrung og að veita borgurum og rekstraradilum, jafnt sem dóms- og stjórnsluþyrirvöldum í EFTA-ríkjunum innan EES og í Bretlandi, réttarvissu án þess þó að útiloka möguleikann á því að annar samningur eða samningar um framtíðartengsl milli EFTA-ríkjanna innan EES og Bretlands muni leysa af hólmi víðeigandi aðskilnaðarákvæði,

SEM STAÐFESTA þann skilning samningsaðilanna að ákvæði þessa samnings eru með fyrirvara um aðlögun EES-samningsins á tilteknum sviðum, m.a. þau sem varða Liechtenstein sem er að finna í V. og VIII. viðauka við EES-samninginn,

SEM HAFA Í HUGA að til þess að tryggja rétta túlkun og beitingu samnings þessa og að staðið verði við skuldbindingar samkvæmt honum er brýnt að setja niður ákvæði sem tryggja heildarstjórnun hans og framkvæmd,

SEM LEGGJA ÁHERSLU Á að samningur þessi grundvallast á heildarjafnvægi milli ávinnings, réttinda og skuldbindinga fyrir EFTA-ríkin innan EES og Bretland,

SEM HAFA Í HUGA að bæði Bretland og EFTA-ríkin innan EES þurfa að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að hefja, eins fljótt og auðið er, formlegar samningaviðræður um einn eða fleiri samninga um framtíðartengsl þeirra, með það að markmiði að tryggja, eins og kostur er, að samningarnir gildi frá lokum aðlögunartímabilsins,

HAFA ORÐIÐ ÁSÁTTIR UM EFTIRFARANDI:

FYRSTI HLUTI
Sameiginleg ákvæði.

1. gr.

Markmið.

Í þessum samningi er sett fram fyrirkomulag í kjölfar útgöngu Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands („Bretlands“) úr Evrópusambandinu („Sambandinu“) og úrsagnar þess úr samningnum um Evrópska efnahagssvæðið¹ („EES-samningnum“) og öðrum samningum sem gilda milli Bretlands og EFTA-ríkjanna innan EES í krafti aðildar Bretlands að Sambandinu að því er varðar:

¹ Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3 og Stjórnartíðindi EFTA-ríkjanna innan EES.

- (a) vernd réttinda ríkisborgara Íslands, Furstadæmisins Liechtensteins („Liechtensteins“), Konungsríkisins Noregs („Noregs“) og Bretlands og
- (b) önnur aðskilnaðarmál sem leiðir af sambandi milli aðila að þessum samningi.

2. gr.

Skilgreiningar.

Í samningi þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- (a) „EES-samningur“: megin-samningurinn um Evrópska efnahagssvæðið frá 2. maí 1992, ásamt síðari breytingum, og bókanir og viðaukar við hann, auk þeirra gerða sem um getur í þeim,
- (b) „EFTA-ríki innan EES“: Ísland, Liechtenstein og Noregur,
- (c) „ríkisborgari EFTA-ríkis innan EES“: ríkisborgari Íslands, Liechtensteins eða Noregs,
- (d) „breskur ríkisborgari“: ríkisborgari í Bretlandi, sbr. skilgreiningu í hinni Nýju yfirlýsingu ríkisstjórnar Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands frá 31. desember 1982 um skilgreiningu á hugtakinu „ríkisborgari“,² ásamt yfirlýsingu nr. 63 sem fylgir með lokagerð ríkjaráðstefnunnar sem samþykkti Lissabonsáttmálann³,
- (e) „borgari Sambandsins“: einstaklingur sem hefur ríkisfang í aðildarríki Evrópusambandsins,
- (f) „útgöngusamningur milli ESB og Bretlands“: samningur um útgöngu Stóra-Bretlands og Norður-Írlands úr Evrópusambandinu og Kjarnorkubandalagi Evrópu sem undirritaður var í Brussel 24. janúar 2020;
- (g) „lög Sambandsins“: hefur þá merkingu sem fram kemur í a-lið 2. gr. útgöngusamningsins milli ESB og Bretlands,
- (h) „aðlögunartímabil“ (transition period): tímabilið sem um getur í 126. gr. útgöngusamningsins milli ESB og Bretlands, með framlengingunni skv. 132. gr. þess samnings, ef við á,
- (i) „dagur“: almanaksdagur nema kveðið sé á um annað í þessum samningi eða í ákvæðum EES-samningsins sem fá gildi með þessum samningi.

3. gr.

Gildissvæði.

1. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi eða í ákvæðum EES-samningsins eða annarra samninga, sem fá gildi með þessum samningi, skal líta svo á að hvers kyns vísun í þessum samningi til Bretlands eða yferráðasvæðis þess sé vísun til:
 - (a) Bretlands,
 - (b) Gíbraltar, að svo miklu leyti sem EES-samningurinn eða aðrir samningar sem fá gildi með þessum samningi áttu við um það strax fyrir útgöngu Bretlands úr Sambandinu,
 - (c) Ermarsundseyja og Manar, að svo miklu leyti sem EES-samningurinn átti við um þær strax fyrir útgöngu Bretlands úr Sambandinu.
2. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi eða í ákvæðum EES-samningsins eða annarra samninga sem fá gildi með þessum samningi skal líta svo á að hvers kyns vísun í þessum samningi til EFTA-ríkjanna innan EES eða yferráðasvæðis þeirra sé vísun til yferráðasvæða Íslands, Liechtensteins og Noregs sem EES-samningurinn tekur til.

4. gr.

Aðferðir og meginreglur er varða áhrif, framkvæmd og beitingu þessa samnings.

1. Samningsaðilar skuldbinda sig til að tryggja að allar nauðsynlegar ráðstafanir séu gerðar til að koma ákvæðum þessa samnings til framkvæmda og til að koma þeim réttindum, sem viðurkennd eru í þessum samningi, inn í landsrétt sinn með löggjöf.
2. Við túlkun og beitingu innlendarar löggjafar til framkvæmdar þessum samningi og þeim réttindum sem í honum felast skulu dóms- og stjórnisýslufirvöld hvers samningsaðila taka tilhlýðilegt tillit til þessa samnings.

² Stjtið. EB C 23, 28.1.1983, bls. 1.

³ Stjtið. ESB C 306, 17.12.2007, bls. 270.

3. Við framkvæmd og beitingu ákvæða annars og þriðja hluta þessa samnings skal túlka þau í samræmi við ákvæði annars og þriðja hluta útgöngusamningsins milli ESB og Bretlands að svo miklu leyti sem þau eru efnislega samhljóða.

5. gr.

Í góðri trú.

Samningsaðilar skulu, með fullri gagnkvæmri virðingu og í góðri trú, veita hver öðrum aðstoð við þau verkefni sem leiðir af þessum samningi.

Þeir skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir, jafnt almennar sem sértækar, til að tryggja að staðið verði við þær skuldbindingar sem leiðir af þessum samningi og skulu forðast að gera nokkrar þær ráðstafanir sem kynnu að koma í veg fyrir að markmiðum þessa samnings verði náð.

6. gr.

Vísanir til EES-samningsins og annarra samninga.

1. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi skal líta svo á að allar vísanir í þessum samningi til EES-samningsins séu vísanir til EES-samningsins eins og hann gildir á síðasta degi aðlögunartímabilsins.
2. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi skal litið svo á að allar vísanir í þessum samningi til gerða Sambandsins eða ákvæða þeirra séu vísanir til gerðanna eða ákvæðanna eins og þau eru tekin upp í EES-samninginn, þ.m.t. með breytingum eða til gerða eða ákvæða sem hafa komið í þeirra stað, eins og þau gilda á síðasta degi aðlögunartímabilsins.
3. Ef vísað er til gerða Sambandsins eða ákvæða þeirra í þessum samningi skal litið svo á, nema kveðið sé á um annað í þessum samningi, að slík tilvísun feli í sér, þar sem við á, vísun til gerðarinnar, eins og hún er felld undir EES-samninginn, eða ákvæða hennar sem gilda áfram í samræmi við gerðina enda þótt gerðin, sem vísað er til, komi í hennar stað eða leysi hana af hólmi.
4. Að því er þennan samning varðar skal litið svo á að vísanir til ákvæða í gerðum Sambandsins, sem fá gildi með þessum samningi, feli í sér vísanir til viðeigandi gerða Sambandsins sem koma til viðbótar þessum ákvæðum eða koma þeim til framkvæmda að svo miklu leyti sem þessar gerðir eru í gildi samkvæmt EES-samningnum eða öðrum samningum, sem fá gildi með þessum samningi, á síðasta degi aðlögunartímabilsins.
5. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi skal litið svo á að vísanir til ákvæða annars samnings, sem fá gildi með þessum samningi, séu vísanir til þessara ákvæða eins og þau gilda á síðasta degi aðlögunartímabilsins.

7. gr.

Vísanir til aðildarríkja.

Að því er þennan samning varðar skal lesa allar vísanir til aðildarríkja og lögbærra yfirvalda aðildarríkja í ákvæðum EES-samningsins og annarra samninga, sem fá gildi með þessum samningi, þannig að þær taki einnig til Bretlands og lögbærra yfirvalda þess.

ANNAR HLUTI
Borgaraleg réttindi.

I. BÁLKUR
ALMENN ÁKVÆÐI

8. gr.

Skilgreiningar.

Að því er þennan hluta varðar, og með fyrirvara um III. bálk, er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- (a) „aðstandendur“: aðstandendur ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES eða aðstandendur breskra ríkisborgara, eins og skilgreint er í 2. lið 2. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins

2004/38/EB⁴, óháð ríkisfangi þeirra, sem falla undir persónulega gildissviðið sem kveðið er á um í 9. gr. þessa samnings,

- (b) „þeir sem sækja vinnu yfir landamæri“: ríkisborgarar EFTA-ríkjanna innan EES eða breskir ríkisborgarar sem stunda atvinnustarfsemi í samræmi við 28. eða 31. gr. EES-samningsins í einu ríki eða fleiri en eru ekki búsettir þar,
- (c) „gistiríki“:
 - (i) að því er varðar ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES og aðstandendur þeirra, Bretland ef þeir nýttu sér búseturétt sinn þar í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og eru búsettir þar áfram eftir það,
 - (ii) að því er varðar breska ríkisborgara og aðstandendur þeirra, það EFTA-ríki innan EES þar sem þeir nýttu sér búseturétt í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og eru áfram búsettir þar eftir það,
- (d) „atvinnuríki“:
 - (iii) að því er varðar ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES, Bretland ef þeir störfuðu þar sem menn sem sækja vinnu yfir landamæri fyrir lok aðlögunartímabilsins og halda því áfram eftir það,
 - (iv) að því er varðar breska ríkisborgara, það EFTA-ríki innan EES þar sem þeir störfuðu sem menn sem sækja vinnu yfir landamæri fyrir lok aðlögunartímabilsins og halda því áfram eftir það,
- (e) „forsjárréttur“: réttindi og skyldur í tengslum við umönnun barns og einkum rétturinn til að ákvarða búsetustað barns, m.a. forsjárréttur sem fæst með úrskurði, samkvæmt lögum eða samningi sem hefur lagaleg áhrif.

9. gr.

Persónulegt gildissvið.

1. Þessi hluti gildir um eftirtalda einstaklinga með fyrirvara um III. bálk:
 - (a) ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES sem nýttu sér rétt sinn til búsetu í Bretlandi í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og eru áfram búsettir þar eftir það,
 - (b) breska ríkisborgara sem nýttu sér rétt sinn til búsetu í EFTA-ríki innan EES í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og eru áfram búsettir þar eftir það,
 - (c) ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES sem nýttu sér rétt sinn til að sækja vinnu yfir landamæri í Bretlandi í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og halda því áfram eftir það,
 - (d) breska ríkisborgara sem nýttu sér rétt sinn til að sækja vinnu yfir landamæri í einu eða fleiri EFTA-ríkjum innan EES í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og halda því áfram eftir það,
 - (e) aðstandendur einstaklinga sem um getur í a- til d-lið að því tilskildu að þeir uppfylli eitt eftirtalinna skilyrða:
 - (i) þeir voru búsettir í gistiríkinu í samræmi við EES-samninginn fyrir lok aðlögunartímabilsins og eru áfram búsettir þar eftir það,
 - (ii) þeir tengjast einstaklingi, sem um getur í a- til d-lið með beinum hætti og eru búsettir utan gistiríkisins fyrir lok aðlögunartímabilsins, að því tilskildu að þeir uppfylli þau skilyrði sem sett eru fram í 2. lið 2. gr. tilskipunar 2004/38/EB þegar þeir sækja um dvalarleyfi samkvæmt þessum hluta í því skyni að koma til þess einstaklings sem um getur í a- til d-lið þessarar málsgreinar,
 - (iii) þeir voru fæddir einstaklingum, sem um getur í a- til d-lið, eða voru löglega ættleiddir af þeim eftir lok aðlögunartímabilsins, hvort heldur er innan eða utan gistiríkisins, og uppfylla skilyrðin sem eru sett fram í c-lið 2. liðar 2. gr. tilskipunar 2004/38/EB á þeim tíma þegar þeir sækja um dvalarleyfi samkvæmt þessum hluta í því skyni að koma til

⁴ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/38/EB frá 29. apríl 2004 um rétt borgara Sambandsins og aðstandenda þeirra til frjálsrar farar og dvalar á yfirráðasvæði aðildarríkjanna, um breytingu á reglugerð (EBE) nr. 1612/68 og niðurfellingu tilskipana 64/221/EBE, 68/360/EBE, 72/194/EBE, 73/148/EBE, 75/34/EBE, 75/35/EBE, 90/364/EBE, 90/365/EBE og 93/96/EBE (Stjtið. ESB L 158, 30.4.2004, bls. 77).

Þess einstaklings sem um getur í a- til d-lið þessarar málsgreinar og uppfylla eitt eftirtalinna skilyrða:

- báðir foreldrar eru einstaklingar sem um getur í a- til d-lið,
 - annað foreldrið er einstaklingur sem um getur í a- til d-lið og hitt foreldrið er ríkisborgari í gistiríkinu eða
 - annað foreldrið er einstaklingur sem um getur í a- til d-lið og fer eitt með forsjá eða fer með sameiginlega forsjá yfir barninu í samræmi við viðeigandi reglur sifjaréttar í EFTA-ríki innan EES eða Bretlandi, m.a. viðeigandi reglur alþjóðlegs einkamálaréttar sem kveður á um viðurkenningu forsjárréttinda, sem eru byggð á lögum þriðja ríkis, í EFTA-ríki innan EES eða Bretlandi, einkum með hliðsjón af því sem er barninu fyrir bestu og með fyrirvara um eðlilega framkvæmd slíkra viðeigandi reglna alþjóðlegs einkamálaréttar,

- (f) aðstandendur sem dvöldu í gistiríki í samræmi við 12. og 13. gr., 16. gr. (2. mgr.) og 17. og 18. gr. tilskipunar 2004/38/EB fyrir lok aðlögunartímabilsins og dvelja þar áfram eftir það.
2. Einstaklingar, sem falla undir a- og b-lið 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2004/38/EB, sem gistiríkið hefur veitt fyrirgreiðslu varðandi dvöl í samræmi við landslöggið fyrir lok aðlögunartímabilsins í samræmi við 2. mgr. 3. gr. þeirrar tilskipunar, skulu halda dvalarrétti sínum í gistiríkinu í samræmi við þennan hluta að því tilskildu að þeir haldi áfram dvöl sinni í gistiríkinu eftir það.
 3. Ákvæði 2. mgr. skulu einnig eiga við um einstaklinga, sem falla undir a- og b-lið 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2004/38/EB, sem hafa sótt um fyrirgreiðslu varðandi komu og dvöl fyrir lok aðlögunartímabilsins og sem gistiríkið hefur veitt fyrirgreiðslu varðandi dvöl í samræmi við landslöggið sína eftir það.
 4. Með fyrirvara um sjálfstæðan rétt viðkomandi einstaklinga til dvalar skal gistiríkið, í samræmi við landslöggið sína og b-lið 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2004/38/EB, veita sambúðarmaka, sem einstaklingur sem um getur í a- til d-lið 1. mgr. þessarar greinar er í varanlegu sambandi við sem hefur verið tilhlýðilega staðfest, fyrirgreiðslu varðandi komu og dvöl þegar sá sambúðarmaki dvaldi utan gistiríkisins fyrir lok aðlögunartímabilsins, að því tilskildu að um varanlegt samband hafi verið að ræða fyrir lok aðlögunartímabilsins og að það sé óbreytt þegar sambúðarmakinn sækir um dvalarleyfi samkvæmt þessum hluta.
 5. Í þeim tilvikum sem um getur í 3. og 4. mgr. skal gistiríkið gera víðtæka rannsókn á persónulegum högum þessa fólks og færa rök fyrir því ef því er synjað um komu eða dvöl.

10. gr.

Samfelld dvöl.

Fjarvera, eins og um getur í 2. mgr. 14. gr. þessa samnings, skal ekki hafa áhrif á samfellda dvöl skv. 8. og 9. gr.

Ekki skal litið svo á að réttur til ótímabundinnar dvalar, sem veittur hefur verið samkvæmt tilskipun 2004/38/EB fyrir lok aðlögunartímabilsins, tapist vegna fjarveru frá gistiríkinu í þann tíma sem tilgreindur er í 3. mgr. 14. gr.

11. gr.

Bann við mismunun.

Hvers konar mismunun á grundvelli ríkisfangs, í skilningi 4. gr. EES-samningsins, er bönnuð innan gildissviðs þessa hluta nema annað leiði af einstökum ákvæðum hans, í gistiríkinu og atvinnuríkinu að því er varðar þá einstaklinga sem um getur í 9. gr. þessa samnings.

II. BÁLKUR RÉTTINDI OG SKYLDUR

1. KAFLI

Réttur varðandi dvöl, dvalarskjöl.

12. gr.

Dvalarréttur.

1. Ríkisborgarar EFTA-ríkjanna innan EES og breskir ríkisborgarar skulu eiga rétt til dvalar í gistiríkinu með þeim takmörkunum og skilyrðum sem sett eru fram í 28. og 31. gr. EES-samningsins og í 6. gr. (1. mgr.), 7. gr. (a-, b- eða c-liður 1. mgr.), 7. gr. (3. mgr.), 14. gr., 16. gr. (1. mgr.) eða 17. gr. (1. mgr.) tilskipunar 2004/38/EB.
2. Aðstandendur, sem eru annaðhvort ríkisborgarar EFTA-ríkis innan EES eða breskir ríkisborgarar, skulu eiga rétt til dvalar í gistiríkinu eins og sett er fram í 6. gr. (1. mgr.), 7. gr. (d-liður 1. mgr.), 12. gr. (1. eða 3. mgr.), 13. gr. (1. mgr.), 14. gr., 16. gr. (1. mgr.) eða 17. gr. (3. og 4. mgr.) tilskipunar 2004/38/EB, með þeim takmörkunum og skilyrðum sem fram koma í þeim ákvæðum.
3. Aðstandendur, sem eru hvorki ríkisborgarar EFTA-ríkis innan EES né breskir ríkisborgarar, skulu eiga rétt til dvalar í gistiríkinu eins og sett er fram í 6. gr. (2. mgr.), 7. gr. (2. mgr.), 12. gr. (2. eða 3. mgr.), 13. gr. (2. mgr.), 14. gr., 16. gr. (2. mgr.), 17. gr. (3. eða 4. mgr.) eða 18. gr. tilskipunar 2004/38/EB, með þeim takmörkunum og skilyrðum sem fram koma í þeim ákvæðum.
4. Gistiríkinu er ekki heimilt að setja neinar takmarkanir og skilyrði að því er varðar það að öðlast, halda eða missa dvalarrétt önnur en þau sem kveðið er á um í þessum bálki gagnvart einstaklingum sem um getur í 1., 2. og 3. mgr. Takmörkunum og skilyrðum sem kveðið er á um í þessum bálki má aldrei beita að geðþótta nema það sé í þágu viðkomandi einstaklings.

13. gr.

Réttur til brottfarar og komu.

1. Ríkisborgarar EFTA-ríkjanna innan EES og breskir ríkisborgarar, aðstandendur þeirra og aðrir einstaklingar, sem dvelja á yfirráðasvæði gistiríkis í samræmi við skilyrði þessa bóls, skulu eiga rétt á því að yfirgefa yfirráðasvæði gistiríkisins og rétt til að koma inn á það, eins og sett er fram í 1. mgr. 4. gr. og fyrstu undirgrein 1. mgr. 5. gr. tilskipunar 2004/38/EB, séu þeir handhafar, í tilviki ríkisborgara EFTA-ríkis innan EES og breskra ríkisborgara, gilds vegabréfs eða innlends kennivottorðs og, í tilviki aðstandenda þeirra og annarra einstaklinga sem ekki eru ríkisborgarar EFTA-ríkis innan EES eða breskir ríkisborgarar, handhafar gilds vegabréfs. Fimm árum eftir lok aðlögunartímabilsins getur gistiríki ákveðið að viðurkenna ekki lengur innlend kennivottorð vegna komu til eða brottfarar frá yfirráðasvæði þess nema slík vottorð innihaldi flögu sem samrýmist gildandi kröfum Alþjóðaflugmálastofnunarinnar varðandi kennslaggreiningu á grundvelli lífkenna.
2. Óheimilt er að krefjast komuáritunar eða brottfararáritunar eða jafngildra formsatriða af handhafa gilds skjals sem gefið er út í samræmi við 17. eða 25. gr. þessa samnings.
3. Ef gistiríki krefst komuáritunar af aðstandendum, sem koma til ríkisborgara EFTA-ríkis innan EES eða til bresks ríkisborgara eftir að aðlögunartímabilinu lýkur, skal gistiríkið veita alla fyrirgreiðslu til að slíkir einstaklingar fái nauðsynlegar vegabréfsáritanir. Slíkar áritanir skulu gefnar út án endurgjalds eins fljótt og hægt er og hljóta flýtimeðferð.

14. gr.

Réttur til ótímabundinnar dvalar.

1. Ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES og breskir ríkisborgarar og aðstandendur þeirra sem hafa verið búsettir með löglegum hætti í gistiríkinu, í samræmi við EES-samninginn, í fimm ár samfleytt eða í þann tíma sem tilgreindur er í 17. gr. tilskipunar 2004/38/EB, skulu öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar í gistiríkinu með þeim skilyrðum sem sett eru fram í 16., 17. og 18. gr. tilskipunar 2004/38/EB. Lögleg búsetu- eða starfstímabil, í samræmi við ákvæði EES-samningsins, fyrir og eftir lok aðlögunartímabilsins, skulu talin með við útreikning tilskilins tímabils til að öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar.

2. Samfelld dvöl, með tilliti til þess að öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar, skal ákvörðuð í samræmi við 3. mgr. 16. gr. og 21. gr. tilskipunar 2004/38/EB.
3. Hafi réttur til ótímabundinnar dvalar einu sinni verið veittur getur hlutaðeigandi einstaklingur einungis tapað þeim rétti með því að vera fjarverandi frá gistiríkinu í meira en 5 ár samfleytt.

15. gr.

Uppsöfnun tímabila.

Ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES og breskir ríkisborgarar og aðstandendur þeirra, sem dvöldu með löglegum hætti í gistiríki fyrir lok aðlögunartímabilsins, í samræmi við skilyrði 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB, skemur en fimm ár, skulu eiga rétt á að öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar með þeim skilyrðum sem sett eru fram í 14. gr. þessa samnings þegar þeir hafa lokið nauðsynlegum búsetutímabilum. Lögleg búsetu- eða starfstímabil, í samræmi við ákvæði EES-samningsins, fyrir og eftir lok aðlögunartímabilsins, skulu talin með við útreikning tilskilins tímabils til að öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar.

16. gr.

Staða og breytingar.

1. Enda þótt staða ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES og breskra ríkisborgara og aðstandenda þeirra breytist, t.d. milli þess að vera námsmenn, launafólk, sjálfstætt starfandi einstaklingar og einstaklingar utan vinnumarkaðar, hefur það ekki áhrif á rétt þeirra til að notfæra sér réttindin sem sett eru fram í þessum hluta. Einstaklingar sem njóta, við lok aðlögunartímabilsins, réttar til dvalar sem aðstandendur ríkisborgara EFTA-ríkis innan EES eða breskra ríkisborgara geta ekki orðið þeir einstaklingar sem um getur í a- til d-lið 1. mgr. 9. gr.
2. Aðstandendur, sem voru einstaklingar á framfæri ríkisborgara EFTA-ríkis innan EES eða breskra ríkisborgara fyrir lok aðlögunartímabilsins, skulu halda þeim réttindum sem kveðið er á um í þessum bálki jafnvel þótt þeir séu ekki lengur einstaklingar á framfæri þeirra.

17. gr.

Útgáfa dvalarskjala.

1. Gistiríki er heimilt að krefjast þess af ríkisborgurum EFTA-ríkja innan EES eða breskum ríkisborgurum, aðstandendum þeirra og öðrum einstaklingum sem dvelja á yfirráðasvæði þess í samræmi við skilyrði þessa bóls, að þeir sækji að nýju um dvalarleyfi sem veitir þau réttindi sem um getur í þessum bálki og um skjal sem færir sönnur á það leyfi og kann að vera á stafrænu formi.

Umsókn um slíkt dvalarleyfi skal vera háð eftirfarandi skilyrðum:

- (a) markmiðið með umsóknarferlinu skal vera að ganga úr skugga um hvort umsækjandi eigi rétt á þeim búseturétti sem um getur í þessum bálki. Ef sú er raunin skal umsækjandi eiga rétt á að fá dvalarleyfi og skjal sem færir sönnur á það,
 - (b) frestur til að leggja fram umsókn skal vera a.m.k. 6 mánuðir frá lokum aðlögunartímabilsins fyrir þá einstaklinga sem voru búsettir í gistiríkinu áður en aðlögunartímabilinu lauk. Fyrir einstaklinga, sem eiga rétt á að hefja búsetu í gistiríkinu eftir lok aðlögunartímabilsins í samræmi við þennan hluta, skal frestur til að leggja fram umsókn vera 3 mánuðir frá komu þeirra eða frá því að fresturinn, sem um getur í fyrstu undirgrein, rennur út, hvort sem síðar verður.
- Vottorð um að sótt hafi verið um dvalarleyfi skal gefið út þegar í stað,
- (c) umsóknarfresturinn, sem um getur í b-lið, skal framlengdur sjálfkrafa um 1 ár ef EFTA-ríki innan EES hefur tilkynnt Bretlandi eða Bretland tilkynnt EFTA-ríkjunum innan EES um að tæknileg vandamál komi í veg fyrir að gistiríkið geti skráð umsóknina eða gefið út vottorðið um að sótt hafi verið um, sem um getur í b-lið. Gistiríkið skal birta tilkynninguna og leggja tímanlega fram viðeigandi opinberar upplýsingar vegna viðkomandi einstaklinga,
 - (d) virði viðkomandi einstaklingar ekki umsóknarfrestinn, sem um getur í b-lið, skulu lögbær yfirvöld meta allar kringumstæður og ástæður þess að fresturinn er ekki virtur og heimila

þeim að leggja fram umsókn innan hæfilegs viðbótarfrests ef gildar ástæður eru fyrir því að fresturinn var ekki virtur,

- (e) gistiríkið skal sjá til þess að hvers konar stjórnsýslumeðferð vegna umsókna sé snurðalaus, gagnsæ og einföld og að komist verði hjá ónauðsynlegri stjórnsýslubyrði,
- (f) umsóknareyðublöð skulu vera stutt, einföld, notendavæn og löguð að inntaki þessa samnings; fjalla skal sameiginlega um umsóknir fjölskyldna sem lagðar eru fram á sama tíma,
- (g) gefa skal út skjalið, sem færir sönnur á stöðu, án endurgjalds eða gegn endurgjaldi sem er ekki hærra en það sem ríkisborgurum gistiríkisins er gert að greiða fyrir útgáfu svipaðra skjala,
- (h) einstaklingar sem eru fyrir lok aðlögunartímabilsins handhafar gilds skjals sem veitir rétt til ótímabundinnar dvalar, sem gefið er út skv. 19. eða 20. gr. tilskipunar 2004/38/EB eða handhafar gilds innlands innflytjendaskjals sem veitir rétt til ótímabundinnar dvalar í gistiríkinu, skulu eiga rétt á að skipta því skjali út, innan frestsins sem um getur í b-lið þessarar málsgreinar, fyrir nýtt dvalarskjal sem sækja þarf um, eftir að staðfest hafa verið deili á þeim og að loknu sakaskrár- og öryggiseftirliti í samræmi við p-lið þessarar málsgreinar og að fenginni staðfestingu á dvöl sem þegar er hafin; slík ný dvalarskjöl skulu gefin út án endurgjalds,
- (i) deili á umsækjendum skulu staðfest gegn framvísun gilds vegabréfs eða innlands kennivottorðs, þegar um er að ræða ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES og breska ríkisborgara, og gegn framvísun gilds vegabréfs þegar um er að ræða aðstandendur þeirra og aðra einstaklinga sem ekki eru ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES eða breskir ríkisborgarar; viðurkenning slíkra persónuskilríkja skal ekki háð öðrum skilyrðum en þeim að skilríkin séu gild. Haldi lögbær yfirvöld gistiríkis eftir persónuskilríkjum á meðan umsókn er í vinnslu skal gistiríkið tafarlaust skila þeim ef farið er fram á það, áður en tekin hefur verið ákvörðun um umsóknina,
- (j) önnur fylgiskjöl en persónuskilríki, s.s. skjöl um borgaralega réttarstöðu, má leggja fram í afriti. Einungis má krefjast frumrita af fylgiskjöllum í sérstökum tilvikum þar sem vafi leikur á um hvort fylgiskjölin, sem lögð eru fram, séu ósvikin,
- (k) gistiríki er einungis heimilt að krefjast þess að ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES og breskir ríkisborgarar framvísi, til viðbótar við persónuskilríkin sem um getur í i. lið þessarar málsgreinar, eftirtöldum fylgiskjöllum, eins og um getur í 3. mgr. 8. gr. tilskipunar 2004/38/EB:
 - (i) ef þeir dvelja í gistiríkinu í samræmi við a-lið 1. mgr. 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB sem launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar, staðfestingu á ráðningu frá vinnuveitanda eða starfsvottorði eða sönnun þess að þeir séu sjálfstætt starfandi,
 - (ii) ef þeir dvelja í gistiríkinu í samræmi við b-lið 1. mgr. 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB sem einstaklingar utan vinnumarkaðar, sönnun fyrir því að þeir hafi nægilegt fé fyrir sig og aðstandendur sína til að verða ekki byrði á kerfi félagslegrar aðstoðar í gistiríkinu á dvalartímabilinu og að þeir hafi fullnægjandi sjúkratryggingu í gistiríkinu, eða
 - (iii) ef þeir dvelja í gistiríkinu í samræmi við c-lið 1. mgr. 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB sem námsmenn, sönnun fyrir því að þeir séu innritaðir hjá stofnun sem er viðurkennd eða fjármögnuð af gistiríkinu á grundvelli laga eða stjórnsýsluvenju í því ríki, sönnun fyrir því að þeir hafi fullnægjandi sjúkratryggingu og yfirlýsingu eða jafngilda sönnun fyrir því að þeir hafi nægilegt fé fyrir sig og aðstandendur sína til að verða ekki byrði á kerfi félagslegrar aðstoðar í gistiríkinu á dvalartímabilinu. Gistiríki getur ekki krafist þess að í slíkum yfirlýsingum komi fram tiltekin fjárhæð.

Að því er varðar skilyrðið um nægilegt fé skal 4. mgr. 8. gr. tilskipunar 2004/38/EB gilda,

- (l) gistiríki er aðeins heimilt að krefjast þess að aðstandendur, sem heyra undir i. lið e-liðar 1. mgr. 9. gr. eða 2. eða 3. mgr. 9. gr. þessa samnings og dvelja í gistiríki í samræmi við d-lið 1. mgr. 7. gr. eða 2. mgr. 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB, framvísi, til viðbótar við persónuskilríkin sem um getur í i. lið þessarar málsgreinar, eftirtöldum fylgiskjöllum, eins og um getur í 5. mgr. 8. gr. eða 2. mgr. 10. gr. tilskipunar 2004/38/EB:
 - (i) skjali sem staðfestir fjölskyldubönd eða skráða sambúð,
 - (ii) skráningarvottorði eða, ef skráningarkerfi er ekki fyrir hendi, hvers konar sönnun annarri fyrir því að ríkisborgari EFTA-ríkis innan EES eða breskur ríkisborgari sem þeir dvelja hjá, dvelji í raun í gistiríkinu,

- (iii) að því er varðar beina afkomendur viðkomandi, maka hans eða sambúðarmaka, sem eru undir 21 árs aldri eða sem eru á framfæri þeirra og ættingja þeirra í beinan legg af eldri kynslóð sem eru á framfæri þeirra, skjalfestri sönnun fyrir því að skilyrðin sem mælt er fyrir um í c- eða d-lið 2. mgr. 2. gr. tilskipunar 2004/38/EB séu uppfyllt,
 - (iv) að því er varðar einstaklinga sem um getur í 2. eða 3. mgr. 9. gr. þessa samnings, skjali sem er gefið út af viðkomandi yfirvaldi í gistiríkinu í samræmi við 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2004/38/EB.
Að því er varðar skilyrðið um nægilegt fé, þegar um er að ræða aðstandendur sem eru sjálfir ríkisborgarar EFTA-ríkis innan EES eða breskir ríkisborgarar, skal 4. mgr. 8. gr. tilskipunar 2004/38/EB gilda,
 - (m) gistiríki er aðeins heimilt að krefjast þess að aðstandendur, sem heyra undir ii. lið e-liðar 1. mgr. 9. gr. eða 4. mgr. 9. gr. þessa samnings. framvísi, til viðbótar við persónuskilríkin sem um getur í i. lið þessarar málsgreinar, eftirtöldum fylgiskjölum, eins og um getur í 5. mgr. 8. gr. og 2. mgr. 10. gr. tilskipunar 2004/38/EB:
 - (i) skjali sem staðfestir fjölskyldubönd eða skráða sambúð,
 - (ii) skráningarvottorði eða, ef skráningarkerfi er ekki fyrir hendi, hvers konar sönnun annarri fyrir því að ríkisborgari EFTA-ríkis innan EES eða breskur ríkisborgari, sem þeir koma til í gistiríkinu, dvelji í gistiríkinu,
 - (iii) að því er varðar maka eða sambúðarmaka, skjali sem staðfestir fjölskyldubönd eða skráða sambúð fyrir lok aðlögunartímabilsins,
 - (iv) að því er varðar afkomendur, í beinan legg, viðkomandi, maka hans eða sambúðarmaka, sem eru undir 21 árs aldri eða eru á framfæri þeirra og ættingja viðkomandi, maka hans eða sambúðarmaka í beinan legg af eldri kynslóð sem eru á framfæri þeirra, skjalfestri sönnun þess að þeir voru tengdir ríkisborgurum EFTA-ríkis innan EES eða breskum ríkisborgurum fyrir lok aðlögunartímabilsins og uppfylli skilyrðin um aldur eða framfærslu sem mælt er fyrir um í c- eða d-lið 2. mgr. 2. gr. tilskipunar 2004/38/EB,
 - (v) að því er varðar einstaklinga sem um getur í 4. mgr. 9. gr. þessa samnings, sönnun fyrir því að um varanlegt samband hafi verið að ræða við ríkisborgara EFTA-ríkis innan EES eða breska ríkisborgara fyrir lok aðlögunartímabilsins og að það hafi haldið áfram eftir það,
 - (n) í öðrum tilvikum en þeim sem sett eru fram í k-, l- og m-lið skal gistiríkið ekki krefjast þess að umsækjendur framvísi fleiri fylgiskjölum en nauðsynlegt er og hóflegt til þess að sanna að skilyrði í tengslum við dvalarrétt samkvæmt þessum bálki hafi verið uppfyllt,
 - (o) lögbær yfirvöld gistiríkis skulu aðstoða umsækjendur við að sanna að þeir uppfylli skilyrði og við að forðast hvers konar villur eða að einhverju sé sleppt í umsóknum þeirra; þau skulu gefa umsækjendum tækifæri til að leggja fram viðbótarsannanir og leiðrétta hvers konar annmarka, villur eða vöntun á upplýsingum,
 - (p) sakaskrár- og öryggiseftirlit má framkvæma kerfisbundið vegna umsækjenda með það eitt að markmiði að ganga úr skugga um hvort takmarkanirnar, sem settar eru fram í 19. gr. þessa samnings, kunni að eiga við. Í því tilviki kann þess að verða krafist að umsækjendur geri grein fyrir sakfellingum í refsimálum sem koma fram á sakaskrá þeirra, í samræmi við lög þess ríkis þar sem dómur féll, þegar umsókn er lögð fram. Gistiríki getur, ef það telur slíkt nauðsynlegt, beitt málsmeðferðinni sem sett er fram í 3. mgr. 27. gr. tilskipunar 2004/38/EB að því er varðar fyrirspurnir til annarra ríkja um fyrri sakaskrár,
 - (q) í nýja dvalarskjalinu skal koma fram að það hafi verið gefið út í samræmi við þennan samning,
 - (r) umsækjandi skal eiga þess kost að skjóta máli sínu til dómstóla og, þar sem við á, stjórnsýsluyfirvalds í gistiríkinu vegna ákvörðunar um synjun um dvalarleyfi. Málskotsleiðirnar skulu fela í sér rannsókn á lögmati ákvörðunarinnar og einnig á þeim staðreyndum og aðstæðum sem fyrirhuguð ákvörðun er byggð á. Með slíkum málskotsleiðum skal gengið úr skugga um að meðalhófs hafi verið gætt við ákvörðunina.
2. Á því tímabili sem um getur í b-lið 1. mgr. þessarar greinar og á meðan á mögulegri eins árs framlengingu þess samkvæmt c-lið þeirrar málsgreinar stendur skulu öll réttindi, sem kveðið er á

um í þessum hluta, teljast eiga við um ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES eða breska ríkisborgara, aðstandendur þeirra og aðra þá sem dvelja í gistiríkinu í samræmi við þau skilyrði og með þeim takmörkunum sem um getur í 19. gr.

3. Meðan beðið er lokaákvörðunar lögbærra yfirvalda varðandi umsókn sem um getur í 1. mgr. og meðan beðið er lokaúrskurðar dómstóls, ef máli er skotið til dómstóla vegna synjunar lögbærra yfirvalda á slíkri umsókn, skulu öll réttindi sem kveðið er á um í þessum hluta teljast eiga við um umsækjanda, þ.m.t. 20. gr. um verndarráðstafanir og rétt til málskots háð þeim skilyrðum sem sett eru fram í 4. mgr. 19. gr.
4. Hafi gistiríki ákveðið að krefjast þess ekki af ríkisborgurum EFTA-ríkja innan EES eða breskum ríkisborgurum, aðstandendum þeirra og öðrum einstaklingum sem dvelja á yfirráðasvæði þess í samræmi við skilyrði þessa bólkis, að þeir sæki að nýju um dvalarleyfi, eins og um getur í 1. mgr., sem skilyrði fyrir löglegri dvöl, skulu þeir sem uppfylla skilyrði fyrir dvalarrétti samkvæmt þessum bólkki eiga rétt á að fá, í samræmi við skilyrði tilskipunar 2004/38/EB, dvalarskjal sem kann að vera á stafrænu formi og þar sem fram kemur að það hafi verið gefið út í samræmi við þennan samning.

18. gr.

Útgáfa dvalarskjala á aðlögunartímabilinu.

1. Á aðlögunartímabilinu getur gistiríki heimilað valkvæðar umsóknir um dvalarleyfi eða dvalarskjöl, eins og um getur í 1. og 4. mgr. 17. gr. þessa samnings, frá og með gildistökudegi þessa samnings.
2. Ákvarðanir um samþykkt eða synjun slíkra umsókna skal taka í samræmi við 1. og 4. mgr. 17. gr. Ákvarðanir skv. 1. mgr. 17. gr. skulu ekki gilda fyrr en eftir lok aðlögunartímabilsins.
3. Ef umsókn skv. 1. mgr. 17. gr. er samþykkt fyrir lok aðlögunartímabilsins er gistiríkinu ekki heimilt að afturkalla ákvörðunina um veitingu dvalarleyfisins fyrir lok aðlögunartímabilsins af neinum öðrum ástæðum en þeim sem settar eru fram í VI. kafla og í 35. gr. tilskipunar 2004/38/EB.
4. Ef umsókn er synjað fyrir lok aðlögunartímabilsins getur umsækjandi sótt aftur um hvenær sem er fyrir lok frestsins sem settur er fram í b-lið 1. mgr. 17. gr.
5. Með fyrirvara um 4. mgr. skulu málskotsleiðirnar skv. r-lið 1. mgr. 17. gr. vera fyrir hendi frá og með dagsetningu ákvörðunar um að synja umsókn sem um getur í 2. mgr. þessarar greinar.

19. gr.

Takmarkanir á rétti til dvalar og komu.

1. Framferði ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES eða breskra ríkisborgara, aðstandenda þeirra og annarra þeirra sem neyta réttar síns samkvæmt þessum bólkki, sem á sér stað fyrir lok aðlögunartímabilsins, skal metið í samræmi við VI. kafla tilskipunar 2004/38/EB.
2. Framferði ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES eða breskra ríkisborgara, aðstandenda þeirra og annarra þeirra sem neyta réttar síns samkvæmt þessum bólkki, sem á sér stað eftir lok aðlögunartímabilsins, getur talist ástæða til takmörkunar á dvalarrétti af hálfu gistiríkis eða á rétti til komu til atvinnuríkis í samræmi við landslög.
3. Gistiríki eða atvinnuríki er heimilt að samþykkja nauðsynlegar ráðstafanir til að synja um, binda enda á eða afturkalla rétt sem veittur er samkvæmt þessum bólkki ef um er að ræða misnotkun réttar eða svik eins og fram kemur í 35. gr. tilskipunar 2004/38/EB. Slíkar ráðstafanir skulu vera með fyrirvara um réttarfarsreglurnar sem kveðið er á um í 20. gr. þessa samnings.
4. Gistiríki eða atvinnuríki getur flutt þá umsækjendur brott af yfirráðasvæði sínu sem lagt hafa fram sviksamlegar umsóknir eða í misnotkunarskyni samkvæmt þeim skilyrðum sem fram koma í tilskipun 2004/38/EB, einkum í 31. og 35. gr. hennar, jafnvel áður en lokaúrskurður er fallinn, ef máli er skotið til dómstóla vegna synjunar á slíkri umsókn.

20. gr.

Verndarráðstafanir og málskotsréttur.

Verndarráðstafanirnar, sem settar eru fram í 15. gr. og í VI. kafla tilskipunar 2004/38/EB, gilda að því er varðar sérhverja ákvörðun gistiríkisins sem takmarkar dvalarrétt einstaklinga sem um getur í 9. gr. þessa samnings.

21. gr.

Tengd réttindi.

Í samræmi við 23. gr. tilskipunar 2004/38/EB skulu aðstandendur ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES eða breskra ríkisborgara, sem hafa dvalarrétt eða rétt til ótímabundinnar dvalar í gistiríki eða atvinnuríki, óháð ríkisfangi, eiga rétt á að gerast launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar þar.

22. gr.

Jöfn meðferð.

- Í samræmi við 24. gr. tilskipunar 2004/38/EB skulu allir ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES eða breskir ríkisborgarar sem dvelja á grundvelli þessa samnings á yfirráðasvæði gistiríkisins, með fyrirvara um sértæk ákvæði sem kveðið er á um í þessum bálki og í I. og IV. bálki þessa hluta, fá sömu meðferð og ríkisborgarar þess ríkis njóta innan gildissviðs þessa hluta. Þessi réttur skal rýmkaður þannig að hann nái til þeirra aðstandenda ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES eða breskra ríkisborgara sem hafa dvalarrétt eða rétt til ótímabundinnar dvalar.
- Þrátt fyrir 1. mgr. ber gistiríkinu ekki skylda til að veita rétt til félagslegrar aðstoðar meðan á dvalartímabilum stendur skv. 6. gr. eða b-lið 4. mgr. 14. gr. tilskipunar 2004/38/EB, og ber ekki heldur skylda til, áður en einstaklingur öðlast rétt til ótímabundinnar dvalar í samræmi við 14. gr. þessa samnings, að veita framfærsluaðstoð vegna náms, þ.m.t. starfsnáms, í formi námsstyrkja eða námslána til annarra einstaklinga en launþega, sjálfstætt starfandi einstaklinga, einstaklinga sem halda þeirri stöðu eða til aðstandenda þeirra.

2. KAFLI

Réttindi launafólks og sjálfstætt starfandi einstaklinga.

23. gr.

Réttindi launafólks.

- Með fyrirvara um þær takmarkanir, sem settar eru fram í 3. og 4. mgr. 28. gr. EES-samningsins, skal launafólk í gistiríki og launafólk sem sækir vinnu yfir landamæri í atvinnuríki eða -ríkjum njóta þeirra réttinda sem 28. gr. EES-samningsins tryggir og þeirra réttinda sem veitt eru samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 492/2011⁵. Þessi réttindi eru m.a.:
 - rétturinn til þess að vera ekki mismunað á grundvelli ríkisfangs að því er varðar atvinnu, launakjör og önnur starfs- og ráðningarskilyrði,
 - rétturinn til að hefja og stunda atvinnu í samræmi við þær reglur sem gilda um ríkisborgara gistiríkisins eða atvinnuríkisins,
 - rétturinn til að njóta sömu aðstoðar vinnumiðlana gistiríkis eða atvinnuríkis og ríkisborgarar þess,
 - rétturinn til jafnrar meðferðar að því er varðar ráðningar- og vinnuskilyrði, einkum hvað varðar launakjör, brottvikningu úr starfi og, komi til atvinnumissis, endurskipun eða endurráðningu,
 - rétturinn til félagslegra úrræða og skattaívilnana,
 - sameiginleg réttindi,
 - sömu réttindi og ívilnanir og innlent launafólk nýtur að því er varðar húsnæði,
 - réttur barna þeirra til almennrar menntunar í gistiríki eða atvinnuríki, náms á námssamningi og starfsþjálfunarnámskeiða með sömu skilyrðum og ríkisborgarar gistiríkisins eða atvinnuríkisins, að því tilskildu að börnin búi á því yfirráðasvæði þar sem launþeginn starfar.

⁵ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 492/2011 frá 5. apríl 2011 um fjálsa för launafólks innan Sambandsins (Stjtið. ESB L 141, 27.5.2011, bls. 1).

2. Ef launþegi dvelur ekki lengur í gistiríki en afkomandi hans í beinan ættlegg er í námi þar skal helsti umönnunaraðili afkomandans eiga rétt til dvalar í því ríki uns afkomandinn nær lögræðisaldri, og eftir að hann nær lögræðisaldri ef afkomandinn þarfnast áfram nærveru og umönnunar umönnunaraðilans til að geta stundað nám sitt og lokið því.
3. Launafólk sem sækir vinnu yfir landamæri skal njóta réttar til komu til og brottfarar frá atvinnuríkinu í samræmi við 13. gr. þessa samnings og halda þeim réttindum sem það naut sem launafólk þar, svo fremi að það sé í einum af þeim aðstæðum sem lýst er í a-, b-, c- og d-lið 3. mgr. 7. gr. tilskipunar 2004/38/EB, jafnvel þótt það flytji ekki dvalarstað sinn til atvinnuríkisins.

24. gr.

Réttindi sjálfstætt starfandi einstaklinga.

1. Með fyrirvara um þær takmarkanir, sem settar eru fram í 32. og 33. gr. EES-samningsins, skulu sjálfstætt starfandi einstaklingar í gistiríkinu og sjálfstætt starfandi einstaklingar sem sækja vinnu yfir landamæri í atvinnuríkinu eða -ríkjunum njóta þeirra réttinda sem 31. gr. og 124. gr. EES-samningsins tryggja. Þessi réttindi eru m.a.:
 - (a) rétturinn til að hefja og stunda sjálfstæða atvinnustarfsemi og til að stofna og reka fyrirtæki með þeim skilyrðum sem gistiríkið mælir fyrir um gagnvart eigin ríkisborgurum, eins og sett er fram í 31. gr. EES-samningsins,
 - (b) rétturinn sem settur er fram í c- til h-lið 1. mgr. 23. gr. þessa samnings.
2. Ákvæði 2. mgr. 23. gr. skulu gilda um afkomendur sjálfstætt starfandi einstaklinga í beinan legg.
3. Ákvæði 3. mgr. 23. gr. skulu gilda um sjálfstætt starfandi einstaklinga sem sækja vinnu yfir landamæri.

25. gr.

Útgáfa skjals um réttindi þeirra sem sækja vinnu yfir landamæri.

Atvinnuríki er heimilt að krefjast þess af ríkisborgurum EFTA-ríkjanna innan EES og breskum ríkisborgurum, sem njóta réttinda sem menn sem sækja vinnu yfir landamæri samkvæmt þessum bálki, að þeir sæki um skjal sem staðfestir að þeir njóti slíkra réttinda samkvæmt þessum bálki. Slíkir ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES og breskir ríkisborgarar skulu eiga rétt á að fá slíkt skjal útgæfið.

3. KAFLI

Fagleg menntun og hæfi.

26. gr.

Viðurkennd fagleg menntun og hæfi⁶.

1. Viðurkenning fyrir lok aðlögunartímabilsins á faglegri menntun og hæfi, eins og skilgreint er í b-lið 1. mgr. 3. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/36/EB⁷, ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES eða breskra ríkisborgara og aðstandenda þeirra af hálfu gistiríkis þeirra eða atvinnuríkis, skal halda áhrifum sínum í viðkomandi landi, þ.m.t. réttur viðkomandi til að leggja stund á starfsgrein sína samkvæmt sömu skilyrðum og ríkisborgarar þess ríkis ef slík viðurkenning fór fram í samræmi við einhver eftirfarandi ákvæða:
 - (a) ákvæði III. bálks tilskipunar 2005/36/EB varðandi viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi í tengslum við nýtingu staðfesturéttar, hvort sem slík viðurkenning fellur undir almennt kerfi til viðurkenningar á vitnisburði um nám, kerfi viðurkenningar á starfsreynslu eða kerfi viðurkenningar á grundvelli samræmingar lágmarkskrafna um menntun,
 - (b) ákvæði 1. og 3. mgr. 10. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 98/5/EB⁸ að því er varðar að fá aðgang að starfsgrein lögmanna í gistiríkinu eða atvinnuríkinu,

⁶ Þessi grein hefur ekki áhrif á yfirlýsinguna sem fylgir ákvörðun EES-ráðsins nr. 1/95 um ríkisborgara Furstadæmisins Liechtensteins sem eru handhafar prófskírteina sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun og starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur í a.m.k. þrjú ár í þriðja landi (Stjtið. EB L 86, 20.4.1995, bls. 58).

⁷ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/36/EB frá 7. september 2005 um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi (Stjtið. ESB L 255, 30.9.2005, bls. 22).

⁸ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/5/EB frá 16. febrúar 1998 um að auðvelda lögmönnum að starfa til frambúðar í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi (Stjtið. ESB L 77, 14.3.1998, bls. 36).

- (c) ákvæði 14. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB⁹ að því er varðar viðurkenningu endurskoðenda,
 - (d) ákvæði tilskipunar ráðsins 74/556/EBE¹⁰ að því er varðar viðurkenningu sönnunar fyrir nauðsynlegri þekkingu og hæfni til að hefja og stunda starfsemi sem sjálfstætt starfandi einstaklingar og milliliðir sem veita þjónustu á sviði verslunar með og dreifingar á eiturefnum eða starfsemi sem felur í sér notkun eiturefna í atvinnuskyni.
2. Viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi að því er varðar a-lið 1. mgr. þessarar greinar skulu taka til:
- (a) viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi sem byggir á 3. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/36/EB,
 - (b) ákvarðana um að veita takmarkaðan aðgang að starfsgrein í samræmi við 4. gr. f í tilskipun 2005/36/EB,
 - (c) viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi vegna staðfestu sem veittar eru skv. 4. gr. d í tilskipun 2005/36/EB.

27. gr.

Málsmeðferð sem þegar er hafin til viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi.

Að því er varðar meðferð lögbærs yfirvalds í gistiríki eða atvinnuríki á umsókn um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi, sem ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES eða breskir ríkisborgarar lögðu fram fyrir lok aðlögunartímabilsins, og að því er varðar ákvörðun um slíka umsókn skulu 4. gr., 4. gr. d að því er varðar viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi til að öðlast staðfestu, 4. gr. f og III. bálkur tilskipunar 2005/36/EB, 10. gr. (1., 3. og 4. mgr.) tilskipunar 98/5/EB, 14. gr. tilskipunar 2006/43/EB og tilskipun 74/556/EBE gilda.

Ákvæði 4. gr. a, 4. gr. b og 4. gr. e í tilskipun 2005/36/EB skulu einnig gilda að svo miklu leyti sem við á varðandi það að ljúka málsmeðferð til viðurkenningar á faglegri menntun og hæfi til að öðlast staðfestu skv. 4. gr. d í þeirri tilskipun.

Bretland og EFTA-ríkin innan EES skulu koma á nauðsynlegu fyrirkomulagi, sem beiting 8. gr. útgöngusamningsins milli ESB og Bretlands (Aðgangur að samstarfsnetum, upplýsingakerfum og gagnasöfnum) kallar á, til að tryggja að ljúka megi málsmeðferðum samkvæmt þessari grein.

28. gr.

Samvinna á sviði stjórnsýslu um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi.

Að því er varðar umsóknir, sem eru í vinnslu og um getur í 27. gr., skulu Bretland og EFTA-ríkin innan EES vinna saman að því að auðvelda beitingu 27. gr. Samstarfið getur falist í því að skiptast á upplýsingum, m.a. upplýsingum um viðurlög eða refsiaðgerðir eða aðrar alvarlegar og sérstakar aðstæður sem eru líklegar til að hafa áhrif á starfsemi sem fellur undir tilskipanirnar sem um getur í 27. gr.

III. BÁLKUR

SAMRÆMING ALMANNATRYGGINGARKERFA

29. gr.

Persónulegt gildissvið.

1. Þessi bálkur skal gilda um eftirtalda einstaklinga:
- (a) ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES sem heyra undir löggjöf Bretlands við lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
 - (b) breska ríkisborgara sem heyra undir löggjöf EFTA-ríkis innan EES við lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,

⁹ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB frá 17. maí 2006 um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga, um breytingu á tilskipunum ráðsins 78/660/EBE og 83/349/EBE og um niðurfellingu á tilskipun ráðsins 84/253/EBE (Stjtið. ESB. L 157, 9.6.2006, bls. 87).

¹⁰ Tilskipun ráðsins 74/556/EBE frá 4. júní 1974 sem hefur að geyma ítarleg ákvæði um bráðabirgðarárástafanir vegna starfsemi, verslunar með og dreifingar á eiturefnum og vegna starfsemi sem felur í sér notkun slíkra efna í atvinnuskyni, að meðtalinni starfsemi milliliða (Stjtið. EB L 307, 18.11.1974, bls. 1).

- (c) ríkisborgara EFTA-ríkjanna innan EES sem eru búsettir í Bretlandi en heyra undir löggjöf EFTA-ríkis innan EES við lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
 - (d) breska ríkisborgara sem eru búsettir í EFTA-ríki innan EES en heyra undir löggjöf Bretlands við lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
 - (e) einstaklinga sem ekki heyra undir a- til d-lið en eru:
 - (i) ríkisborgarar EFTA-ríkjanna innan EES sem stunda atvinnu sem launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar í Bretlandi við lok aðlögunartímabilsins en heyra, á grundvelli II. bóls reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004¹¹, undir löggjöf EFTA-ríkis innan EES, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda, eða
 - (ii) breskir ríkisborgarar sem stunda atvinnu sem launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar í einu eða fleiri EFTA-ríkjum innan EES við lok aðlögunartímabilsins en heyra, á grundvelli II. bóls reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004, undir löggjöf Bretlands, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
 - (f) ríkisfangslausir einstaklingar og flóttamenn sem eru búsettir í EFTA-ríki innan EES eða í Bretlandi og eru í einhverjum þeim aðstæðum sem lýst er í a- til e-lið, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
2. Einstaklingarnir sem um getur í 1. mgr. skulu vera tryggðir á meðan þeir halda áfram að vera, óslitið, í einhverjum þeim aðstæðum sem lýst er í þeirri málsgrein sem taka á sama tíma bæði til EFTA-ríkja innan EES og Bretlands.
 3. Þessi bólkur skal einnig gilda um einstaklinga sem falla ekki eða falla ekki lengur undir a- til e-lið 1. mgr. þessarar greinar en falla undir 9. gr. þessa samnings, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda.
 4. Einstaklingarnir sem um getur í 3. mgr. skulu vera tryggðir á meðan þeir halda áfram að eiga rétt til búsetu í gistiríkinu skv. 12. gr. þessa samnings, eða rétt til að starfa í atvinnuríki sínu skv. 23. eða 24. gr. þessa samnings.
 5. Þar sem getið er um aðstandendur og eftirlifendur í þessari grein skulu þeir einstaklingar aðeins heyra undir þennan bólk að því marki sem þeir hafa réttindi og skyldur sem slíkir sem leiðir af reglugerð (EB) nr. 883/2004.

30. gr.

Reglur um samræmingu á sviði almannatrygginga.

1. Reglurnar og markmiðin, sem sett eru fram í 29. gr. EES-samningsins, reglugerð (EB) nr. 883/2004 og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009¹², skulu gilda um þá einstaklinga sem heyra undir þennan bólk.
EFTA-ríkin innan EES og Bretland skulu taka tilhlýðilegt tillit til ákvarðana og taka mið af tilmælum framkvæmdaráðsins um samræmingu almannatryggingakerfa, sem starfar í tengslum við framkvæmdastjórn Evrópusambandsins og komið var á fót samkvæmt reglugerð (EB) nr. 883/2004 („framkvæmdaráðið“), sem talin eru upp í I. hluta I. viðauka við samning þennan.
2. Þrátt fyrir 8. gr. þessa samnings skulu skilgreiningarnar í 1. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004 gilda að því er þennan bólk varðar.

31. gr.

Sérstakar aðstæður sem eiga við.

1. Eftirfarandi reglur skulu gilda við eftirfarandi aðstæður, að því marki sem segir í þessari grein, að svo miklu leyti sem þær tengjast einstaklingum sem heyra ekki eða heyra ekki lengur undir 29. gr.:
 - (a) eftirtaldir einstaklingar skulu heyra undir þennan bólk með tilliti til þess að geta reitt sig á tryggingatímabil, starfstímabil launþega og sjálfstætt starfandi einstaklinga eða

¹¹ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 frá 29. apríl 2004 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB L 166, 30.4.2004, bls. 1).

¹² Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 frá 16. september 2009 sem kveður á um framkvæmd reglugerðar (EB) nr. 883/2004 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB L 284, 30.10.2009, bls. 1).

búsetutímabil, þ.m.t. réttindi og skyldur sem leiðir af slíkum tímabilum í samræmi við reglugerð (EB) nr. 883/2004, og söfnun slíkra tímabila:

- (i) ríkisborgarar EFTA-ríkja innan EES, auk ríkisfangslausra einstaklinga og flóttamanna sem eru búsettir í EFTA-ríki innan EES og hafa heyrt undir löggjöf Bretlands fyrir lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
 - (ii) breskir ríkisborgarar, auk ríkisfangslausra einstaklinga og flóttamanna sem eru búsettir í Bretlandi og hafa heyrt undir löggjöf EFTA-ríkis innan EES fyrir lok aðlögunartímabilsins, auk aðstandenda þeirra og eftirlifenda,
að því er varðar söfnun tímabila skal taka tillit til bæði tímabila sem lokið er fyrir og eftir lok aðlögunartímabilsins í samræmi við reglugerð (EB) nr. 883/2004,
 - (b) reglur, sem settar eru fram í 20. og 27. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004, skulu gilda áfram um einstaklinga sem höfðu, fyrir lok aðlögunartímabilsins, farið fram á leyfi fyrir skipulagðri læknismeðferð samkvæmt reglugerð (EB) nr. 883/2004, þar til meðferðinni lýkur. Samsvarandi verklagsreglur vegna endurgreiðslna skulu einnig gilda, jafnvel eftir að meðferð lýkur. Slíkir einstaklingar og fylgdarmenn þeirra skulu njóta réttar til komu til og brottfarar frá ríkinu þar sem meðferð fer fram í samræmi við 13. gr., að breyttu breytanda,
 - (c) reglur, sem settar eru fram í 19. og 27. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004, skulu gilda áfram um einstaklinga, sem heyra undir reglugerð (EB) nr. 883/2004 og dvelja við lok aðlögunartímabilsins í EFTA-ríki innan EES eða í Bretlandi, þar til dvöl þeirra lýkur. Samsvarandi verklagsreglur vegna endurgreiðslna skulu einnig gilda, jafnvel eftir að dvöl eða meðferð lýkur,
 - (d) reglur, sem settar eru fram í 67., 68. og 69. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004, skulu gilda áfram, svo lengi sem skilyrði eru uppfyllt, um veitingu fjölskyldubóta, ef fyrir hendi er réttur til þeirra við lok aðlögunartímabilsins, til eftirtalinna einstaklinga:
 - (i) ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES, ríkisfangslausra einstaklinga og flóttamenn sem eru búsettir í EFTA-ríki innan EES og heyra undir löggjöf EFTA-ríkis innan EES og eiga aðstandendur sem eru búsettir í Bretlandi við lok aðlögunartímabilsins,
 - (ii) breska ríkisborgara, ríkisfangslausra einstaklinga og flóttamenn sem eru búsettir í Bretlandi og heyra undir löggjöf Bretlands og eiga aðstandendur sem eru búsettir í EFTA-ríki innan EES við lok aðlögunartímabilsins,
 - (e) í þeim aðstæðum, sem lýst er í i. og ii. lið d-liðar þessarar málsgreinar, að því er varðar einstaklinga sem njóta réttinda sem aðstandendur við lok aðlögunartímabilsins samkvæmt reglugerð (EB) nr. 883/2004, s.s. afleiddra réttinda til sjúkraaðstoðar, skulu sú reglugerð og samsvarandi ákvæði reglugerðar (EB) nr. 987/2009 gilda áfram svo lengi sem skilyrði þeirra eru uppfyllt.
2. Ákvæði I. kafla III. bálks reglugerðar (EB) nr. 883/2004 varðandi sjúkrabætur skulu gilda um einstaklinga sem fá bætur skv. a-lið 1. mgr. þessarar greinar.
Þessi málsgrein gildir að breyttu breytanda um fjölskyldubætur á grundvelli 67., 68. og 69. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004.

32. gr.

Borgarar Sambandsins.

1. Ákvæði þessa bálks, sem gilda um ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES, skulu gilda um borgara Sambandsins að því tilskildu að:
 - (a) Sambandið hafi gert og beiti samsvarandi samningi við Bretland sem gildir um ríkisborgara EFTA-ríkja innan EES og
 - (b) Sambandið hafi gert og beiti samsvarandi samningi við EFTA-ríkin innan EES sem gildir um breska ríkisborgara.
2. Þegar Bretland og EFTA-ríkin innan EES tilkynna um gildistöku dag samninganna, sem um getur í 1. mgr., skal sameiginlega nefndin, sem komið er á fót með 65. gr. þessa samnings („sameiginlega nefndin“), ákvæða hvaða dag ákvæði þessa bálks taka gildi gagnvart borgurum Sambandsins.

33. gr.

Endurgreiðsla, endurheimt og skuldajöfnun.

Ákvæði reglugerða (EB) nr. 883/2004 og (EB) 987/2009 um endurgreiðslu, endurheimt og skuldajöfnun skulu gilda áfram í tengslum við atburði, að því marki sem þeir tengjast einstaklingum sem ekki falla undir 29. gr., sem:

- (a) verða fyrir lok aðlögunartímabilsins eða
- (b) verða eftir lok aðlögunartímabilsins og tengjast einstaklingum sem féllu undir 29. eða 31. gr. þegar atburðurinn átti sér stað.

34. gr.

Lagaþróun og aðlögun gerða sem felldar eru inn í EES-samninginn og gilda samkvæmt honum.

1. Þegar reglugerðum (EB) nr. 883/2004 og (EB) 987/2009 er breytt eða aðrar koma í þeirra stað eftir lok aðlögunartímabilsins og þegar slíkar breytingar eða gerðir sem koma í stað þessara reglugerða eru teknar upp í EES-samninginn og gilda samkvæmt honum skal lesa vísanir til þessara reglugerða í þessum samningi eins og vísað sé til þeirra með breytingum eða til gerðanna sem koma í þeirra stað samkvæmt EES-samningnum, í samræmi við gerðirnar sem taldar eru upp í II. hluta I. viðauka við þennan samning. Sameiginlega nefndin skal endurskoða II. hluta I. viðauka við þennan samning í því skyni að samræma hann hverri þeirri gerð sem breytir eða kemur í stað reglugerða (EB) nr. 883/2004 og (EB) nr. 987/2009, að því tilskildu að:
 - (a) útgöngusamningurinn milli ESB og Bretlands hafi verið samræmdur á sama hátt og
 - (b) að gerðin hafi verið tekin upp í EES-samninginn og gildi samkvæmt honum
 Sameiginlega nefndin skal endurskoða I. viðauka um leið og hinum síðari af atburðunum í a- og b-lið er lokið.
2. Litið skal svo á að reglugerðir (EB) nr. 883/2004 og (EB) nr. 987/2009 taki, að því er samning þennan varðar, til þeirra aðlagana sem taldar eru upp í III. hluta I. viðauka við þennan samning. Eins fljótt og auðið er að lokinni samþykkt hvers konar breytinga á landslögum sem varða III. hluta I. viðauka við þennan samning skal Bretland upplýsa EFTA-ríkin innan EES um það á vettvangi sameiginlegu nefndarinnar.
3. Litið skal svo á að ákvarðanir og tilmæli framkvæmdaráðsins taki, að því er þennan samning varðar, til ákvarðananna og tilmælanna sem talin eru upp í I. hluta I. viðauka. Sameiginlega nefndin skal breyta I. hluta I. viðauka þannig að hann endurspegli sérhverja nýja ákvörðun eða tilmæli sem framkvæmdaráðið hefur samþykkt og tekin hafa verið upp í EES-samninginn og gilda samkvæmt honum. Í því skyni skulu EFTA-ríkin innan EES, eins fljótt og auðið er eftir að sameiginlega EES-nefndin hefur samþykkt slíka ákvörðun, upplýsa Bretland um það á vettvangi sameiginlegu nefndarinnar. Sameiginlega nefndin skal gera slíkar breytingar að tillögu EFTA-ríkjanna innan EES eða Bretlands.

IV. BÁLKUR ÖNNUR ÁKVÆÐI

35. gr.

Kynning.

EFTA-ríkin innan EES og Bretland skulu miðla upplýsingum um réttindi og skyldur einstaklinga sem heyra undir þennan hluta, einkum með herferðum til vitundarvakningar í fjölmiðlum á landsvísu og staðbundnum fjölmiðlum og í öðrum samskiptamiðlum, eftir því sem við á.

36. gr.

Hagstæðari ákvæði.

Þessi hluti skal ekki hafa áhrif á lög eða stjórnsýsluákvæði í gistiríkinu eða atvinnuríkinu sem eru hagstæðari þeim einstaklingum sem í hlut eiga. Þessi málsgrein skal ekki gilda um III. bálk.

37. gr.

Vernd ævilangt.

Þeir einstaklingar sem heyra undir þennan hluta skulu njóta þeirra réttinda sem kveðið er á um í viðeigandi bálkum þessa hluta ævilangt nema þeir uppfylli ekki lengur þau skilyrði sem sett eru fram í þeim bálkum.

ÞRIÐJI HLUTI

Ákvæði varðandi aðskilnað.

I. BÁLKUR

VÖRUR SEM SETTAR ERU Á MARKAÐ

38. gr.

Skilgreiningar.

Í þessum bálki er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- (a) „að bjóða fram á markaði“: afhending vöru til dreifingar, neyslu eða notkunar á markaði meðan á viðskiptastarfsemi stendur, hvort sem það er gegn greiðslu eða án endurgjalds,
- (b) „setning á markað“: það að bjóða vöru fram í fyrsta sinn á markaði EFTA-ríkis innan EES eða Bretlands,
- (c) „afhending vöru til dreifingar, neyslu eða til notkunar“: þegar vara sem fyrir er og hægt er að greina sem slíka að loknu framleiðslustigi er efni skriflegs eða munnlegs samnings milli tveggja eða fleiri lögaðila eða einstaklinga um yfirfærslu eignarhalds, annars eignarréttar, eða umráða yfir viðeigandi vöru eða er efni boðs til lögaðila eða einstaklings, eins eða fleiri, um gerð slíks samnings,
- (d) „að taka í notkun“: fyrsta notkun endanlegs notanda á vöru í EFTA-ríkjum innan EES eða í Bretlandi í samræmi við tilætlaða notkun eða, ef um er að ræða búnað um borð í skipum, að koma fyrir búnaði um borð í skipi,
- (e) „markaðseftirlit“: sú starfsemi sem markaðseftirlitsyfirvöld annast og þær ráðstafanir sem þau gera til að tryggja að vörur uppfylli gildandi kröfur og skapi ekki hættu fyrir heilbrigði, öryggi né aðra þætti er varða hagsmuni almennings,
- (f) „markaðseftirlitsyfirvald“: yfirvald EFTA-ríkis innan EES eða Bretlands sem ber ábyrgð á markaðseftirliti á yfirráðsvæði sínu,
- (g) „skilyrði fyrir markaðssetningu á vörum“: kröfur sem varða eiginleika vara, s.s. gæði, nothæfi, öryggi eða stærðir, þ.m.t. samsetning slíkra vara, hugtakanotkun, tákn, prófanir og prófunaraðferðir, umbúðir, merkingar, áletranir og samræmismatsaðferðir sem notuð eru í tengslum við slíkar vörur; hugtakið nær einnig til krafna sem varða framleiðsluáðferðir og -ferli ef þau hafa áhrif á eiginleika vörunnar,
- (h) „samræmismatsstofa“: stofa sem annast samræmismat, þ.m.t. kvörðun, prófun, vottun og eftirlit,
- (i) „tilkynnt stofa“: samræmismatsstofa sem hefur leyfi til að leysa af hendi samræmismatsverkefni þriðja aðila samkvæmt ákvæðum EES-samningsins um samræmingu á skilyrðum fyrir markaðssetningu á vörum,
- (j) „dýraafurðir“: ná yfir eftirfarandi:
 - (i) afurðir úr dýraríkinu:
 - (a) matvæli úr dýraríkinu, þ.m.t. hunang og blóð,
 - (b) lifandi samlokur, lifandi skrápdyr, lifandi möttuldýr og lifandi sæsniglar, sem ætluð eru til manneldis, og
 - (c) dýr, önnur en þau sem um getur í b-lið i. liðar í j-lið, sem ætlunin er að meðhöndla í því skyni að afhenda þau lifandi til neytenda,
 - (ii) „aukaafurðir úr dýrum“: heilir skrokkar eða skrokklutur dýra, afurðir úr dýraríkinu eða aðrar afurðir fengnar af eða úr dýrum, ekki ætlað til manneldis, að kímefnum undanskildum,
 - (iii) „afleiddar afurðir“: afurðir fengnar með einni eða fleiri meðhöndlunum, ummyndunum eða þrepum í vinnslu aukaafurða úr dýrum,

- (iv) fóður úr dýraríkinu og
- (v) matvæli og fóður úr afurðum úr dýraríkinu.

39. gr.

Aframhaldandi dreifing vara sem settar eru á markað.

1. Sérhverja vöru, sem sett er á markað á lögmætan hátt í EFTA-ríki innan EES eða í Bretlandi fyrir lok aðlögunartímabilsins, má:
 - (a) áfram bjóða fram á markaði EFTA-ríkjanna innan EES eða Bretlands og flæða milli þessara tveggja markaða þar til hún nær til endanlegs notanda,
 - (b) þegar kveðið er á um það í viðeigandi ákvæðum EES-samningsins, taka í notkun í EFTA-ríkjunum innan EES eða í Bretlandi.
2. Þær kröfur, sem settar eru fram í 11. og 12. gr. EES-samningsins og viðeigandi ákvæðum EES-samningsins sem varða markaðssetningu á vörum, þ.m.t. skilyrði fyrir markaðssetningu vara sem gilda um viðkomandi vörur, skulu gilda að því er varðar vörurnar sem um getur í 1. mgr.
3. Ákvæði 1. mgr. skulu gilda um allar vörur sem fyrir eru og sem greina má sem slíkar í skilningi II. hluta EES-samningsins, að undanskilinni dreifingu milli markaðar EFTA-ríkjanna innan EES og markaðar Bretlands eða öfugt á:
 - (a) lifandi dýrum og kímefnum,
 - (b) dýraafurðum.
4. Að því er varðar tilflutning á lifandi dýrum eða kímefnum milli EFTA-ríkis innan EES og Bretlands eða öfugt skulu ákvæði EES-samningsins, sem talin eru upp í II. viðauka við þennan samning, gilda að því tilskildu að brottfarardagur hafi verið fyrir lok aðlögunartímabilsins.
5. Þessi grein skal ekki hafa áhrif á þann möguleika Bretlands eða EFTA-ríkis innan EES að gera ráðstafanir til að banna eða takmarka að vara, sem um getur í 1. mgr., eða flokkur slíkra vara, séu boðin fram á markaði þeirra ef og að því marki sem ákvæði EES-samningsins heimila það.
6. Ákvæði þessa bálks skulu ekki hafa áhrif á gildandi reglur um fyrirkomulag varðandi sölu, hugverk, tollferli, tolla og skatta.
7. Ekkert í þessari grein leggur samningsaðila þær skyldur á herðar að veita vörum, sem falla undir þessa grein, hagstæðari meðferð en þær vörur hefðu átt rétt á samkvæmt EES-samningnum fyrir lok aðlögunartímabilsins.

40. gr.

Sönnun fyrir setningu á markað.

Þegar rekstraraðili reiðir sig á 1. mgr. 39. gr. varðandi tiltekna vöru skal það vera hans að sýna fram á, á grundvelli viðeigandi skjals, að varan hafi verið sett á markað í EFTA-ríki innan EES eða Bretlandi fyrir lok aðlögunartímabilsins.

41. gr.

Markaðseftirlit.

1. Markaðseftirlitsyfirvöld EFTA-ríkjanna innan EES og markaðseftirlitsyfirvöld Bretlands skulu skiptast tafarlaust á viðeigandi upplýsingum um þær vörur sem um getur í 1. mgr. 39. gr. sem þau afla við markaðseftirlit sitt, hverra um sig. Einkum skulu þau miðla hver til annarra og til eftirlitsstofnunar EFTA upplýsingum varðandi vörur sem alvarleg hætta stafar af og varðandi ráðstafanir sem gerðar eru í tengslum við vörur sem ekki uppfylla kröfur, þ.m.t. viðeigandi upplýsingar sem fengnar eru frá samstarfsnetum, úr upplýsingakerfum og gagnasöfnum sem komið er á fót samkvæmt ákvæðum EES-samningsins eða lögum Bretlands varðandi slíkar vörur.
2. EFTA-ríkin innan EES og Bretland skulu án tafar senda beiðnir frá markaðseftirlitsyfirvöldum í Bretlandi eða EFTA-ríki innan EES, eftir því sem við á, til samræmismatsstofu með staðfestu á yfirráðsvæði þeirra ef beiðnin varðar samræmismat sem stofan framkvæmdi í hlutverki sínu sem tilkynnt stofa fyrir lok aðlögunartímabilsins. EFTA-ríkin innan EES og Bretland skulu tryggja að samræmismatsstofan bregðist tafarlaust við slíkri beiðni.

42. gr.

Flutningur skráa og skjala sem varða ferli sem þegar er hafið.

Bretland skal senda án tafar til lögbærs yfirvalds EFTA-ríkis innan EES, sem tilnefnt er í samræmi við málsmeðferðina sem kveðið er á um í viðeigandi ákvæðum EES-samningsins, allar viðeigandi skrár eða skjöl í tengslum við mats-, samþykkis- og leyfisferli sem þegar er hafið daginn fyrir gildistöku þessa samnings og eru undir forystu lögbærs yfirvalds í Bretlandi í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 528/2012¹³, reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1107/2009¹⁴, tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/83/EB¹⁵ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB¹⁶.

43. gr.

Upplýsingar um fyrri málsmeðferðir við veitingu leyfa fyrir lyfjum gerðar aðgengilegar.

1. Bretland skal, að fenginni rökstuddri beiðni frá EFTA-ríki innan EES eða Lyfjastofnun Evrópu, gera málsskjöl vegna markaðsleyfis lyfs, sem lögbært yfirvald í Bretlandi hefur veitt markaðsleyfi fyrir lok aðlögunartímabilsins, tafarlaust aðgengileg sé þess þörf vegna mats á markaðsleyfisumsókn í samræmi við 10. gr. og 10. gr. a í tilskipun 2001/83/EB eða 13. gr. og 13. gr. a í tilskipun 2001/82/EB.
2. EFTA-ríki innan EES skal, að fenginni rökstuddri beiðni frá Bretlandi, gera málsskjöl vegna markaðsleyfis lyfs, sem lögbært yfirvald í því EFTA-ríki innan EES hefur veitt markaðsleyfi fyrir lok aðlögunartímabilsins, tafarlaust aðgengileg sé þess þörf vegna mats á markaðsleyfisumsókn í Bretlandi í samræmi við lagalegar kröfur Bretlands, að því marki sem þær endurspeгла aðstæður í 10. gr. og 10. gr. a í tilskipun 2001/83/EB eða 13. gr. og 13. gr. a í tilskipun 2001/82/EB.

44. gr.

Upplýsingar í vörslu tilkynntra stofa með staðfestu í Bretlandi eða í EFTA-ríki innan EES gerðar aðgengilegar.

1. Að beiðni handhafa vottorðs skal Bretland tryggja að upplýsingar, sem samræmismatsstofa með staðfestu í Bretlandi býr yfir og varða starfsemi hennar sem tilkynntrar stofu samkvæmt ákvæðum EES-samningsins fyrir lok aðlögunartímabilsins, séu tafarlaust gerðar aðgengilegar tilkynntri stofu með staðfestu í EFTA-ríki innan EES sem handhafi vottorðsins tilgreinir.
2. Að beiðni handhafa vottorðs skulu EFTA-ríkin innan EES tryggja að upplýsingar, sem tilkynnt stofa með staðfestu í viðkomandi EFTA-ríki innan EES býr yfir og varða starfsemi hennar fyrir lok aðlögunartímabilsins, séu tafarlaust gerðar aðgengilegar samræmismatsstofu með staðfestu í Bretlandi sem handhafi vottorðsins tilgreinir.

45. gr.

Vörur í umflutningi eða geymslu.

Beita skal ákvæðum EES-samningsins og annarra samninga sem stýra tollferli eða tollmeðferð, sem eru í gildi á lokadegi aðlögunartímabilsins, í allt að 12 mánuði eftir þann dag að því er varðar vörur sem eru, á lokadegi aðlögunartímabilsins, annaðhvort í umflutningi eða í geymslu í vöruhúsi eða á frísvæði undir eftirliti tollyfirvalda. Að því er slíkar vörur varðar má ganga frá sönnun á uppruna afturvirkir í allt að 12 mánuði frá lokum aðlögunartímabilsins, að því tilskildu að ákvæði bókunar 4 við EES-samninginn og einkum 12. gr. (Beinn flutningur) hafi verið uppfyllt.

¹³ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 528/2012 frá 22. maí 2012 um að bjóða sæfivörur fram á markaði og um notkun þeirra (Stjtið. ESB L 167, 27.6.2012, bls. 1).

¹⁴ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1107/2009 frá 21. október 2009 um setningu plöntuverndarvara á markað (Stjtið. ESB L 309, 24.11.2009, bls. 1).

¹⁵ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/83/EB frá 6. nóvember 2001 um Bandalagsreglur um lyf sem ætluð eru mönnum (Stjtið. EB L 311, 28.11.2001, bls. 67).

¹⁶ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB frá 6. nóvember 2001 um Bandalagsreglur um dýralyf (Stjtið. EB L 311, 28.11.2001, bls. 1).

II. BÁLKUR HUGVERK

46. gr.

Áframhaldandi vernd í Bretlandi á landfræðilegum merkingum.

Þegar landfræðileg merking, í skilningi reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 110/2008¹⁷, fyrir vöru frá EFTA-ríki innan EES, nýtur verndar á síðasta degi aðlögunartímabilsins í samræmi við þá reglugerð, skulu þeir sem eiga rétt á að nota landfræðilegu merkinguna, frá og með lokum aðlögunartímabilsins og án endurskoðunar, vera heimilt að nota þessa landfræðilega merkingu í Bretlandi og skal henni veitt a.m.k. sama vernd samkvæmt breskum lögum og hún nýtur samkvæmt eftirfarandi ákvæðum:

- (a) i-lið 1. mgr. 4. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2436¹⁸ og
- (b) með tilliti til landfræðilegu merkingarinnar sem um er að ræða, 15. gr. (fyrsta undirgrein 3. mgr.), 16. gr. og 23. gr. (1. mgr.) reglugerðar (EB) nr. 110/2008 og, að svo miklu leyti sem hún tengist reglufylgni við þessi ákvæði þeirrar reglugerðar, 1. mgr. 24. gr. þeirrar reglugerðar.

Þegar landfræðilega merkingin, sem um getur í fyrstu undirgrein, hættir að njóta verndar í EFTA-ríkjunum innan EES eftir lok aðlögunartímabilsins skal fyrsta undirgrein ekki lengur gilda að því er varðar þá landfræðilegu merkingu.

Fyrsta undirgreinin gildir ekki ef verndina í EFTA-ríkjunum innan EES leiðir af öðrum alþjóðasamningum en EES-samningnum sem EFTA-ríkin innan EES eru aðilar að.

Þessi grein gildir nema og þangað til samningur, sem leysir þessa grein af hólmi, tekur gildi eða kemur til framkvæmda.

47. gr.

Málsmeðferð við skráningu.

1. Skráning, veiting eða vernd skv. 46. gr. þessa samnings skal fara fram endurgjaldslaust af hálfu viðkomandi aðila í Bretlandi, með gögnum sem fyrir liggja í skráum framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins. III. viðauki við reglugerð (EB) nr. 110/2008 telst vera skrá að því er þessa grein varðar.
2. Að því er varðar 1. mgr. skal þess ekki krafist að þeir sem eiga rétt á að nota landfræðilega merkingu sem um getur í 46. gr. leggi fram umsókn eða gangist undir neina sérstaka stjórnsýslu-meðferð.

48. gr.

Áframhaldandi verndun gagnagrunna.

1. Handhafi réttar í tengslum við gagnagrunn að því er varðar Bretland í samræmi við 7. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 96/9/EB¹⁹, sem myndaðist fyrir lok aðlögunartímabilsins, skal í tengslum við þann gagnagrunn halda framfylgjanlegum hugverkarétti í Bretlandi samkvæmt lögum Bretlands, sem veitir jafnmikla vernd og kveðið er á um í tilskipun 96/9/EB, að því tilskildu að handhafi þess réttar haldi áfram að uppfylla kröfur 11. gr. þeirrar tilskipunar. Verndartími þessa réttar samkvæmt lögum Bretlands skal vera a.m.k. jafnlangur og það tímabil sem eftir er af verndinni sem um getur í 10. gr. tilskipunar 96/9/EB.

Eftirtaldir einstaklingar og fyrirtæki skulu teljast uppfylla kröfur 11. gr. tilskipunar 96/9/EB:

- (a) breskir ríkisborgarar,
- (b) einstaklingar sem hafa fasta búsetu í Bretlandi,

¹⁷ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 110/2008 frá 15. janúar 2008 um skilgreiningu, lýsingu, kynningu, merkingu og vernd landfræðilegra merkinga á brenndum drykkjum og niðurfellingu á reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1576/89 (Stjtið. ESB L 39, 13.2.2008, bls. 16).

¹⁸ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2436 frá 16. desember 2015 um samræmingu á lögum aðildarríkjanna um vörumerki (Stjtið. ESB L 336, 23.12.2015, bls. 1).

¹⁹ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/9/EB frá 11. mars 1996 um lögverndun gagnagrunna (Stjtið. EB L 77, 27.3.1996, bls. 20).

- (c) fyrirtæki með staðfestu í Bretlandi, að því tilskildu að hafi slíkt fyrirtæki einungis skráða skrifstofu sína í Bretlandi sé starfsemi þess tengd hagkerfi Bretlands eða EFTA-ríkis innan EES til frambúðar.

49. gr.

Tæming réttar.

Hugverkaréttur, sem tæmdist bæði í EFTA-ríkjunum innan EES og í Bretlandi fyrir lok aðlögunartímabilsins samkvæmt þeim skilyrðum sem kveðið er á um í ákvæðum EES-samningsins, skal áfram teljast tæmdur bæði í EFTA-ríkjunum innan EES og í Bretlandi.

III. BÁLKUR

LÖGREGLU- OG DÓMSMÁLASAMSTARF Í SAKAMÁLUM SEM ÞEGAR ER HAFIÐ

50. gr.

Gagnkvæm réttaraðstoð í sakamálum sem þegar er hafin.

1. Í aðstæðum í Bretlandi sem varða Ísland eða Noreg og í aðstæðum á Íslandi og í Noregi sem varða Bretland skal samningurinn, sem ráðið gerði í samræmi við 34. gr. sáttmálans um Evrópusambandið, um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins²⁰ („samningurinn um gagnkvæma réttaraðstoð“) og bókunin, sem ráðið gerði í samræmi við 34. gr. sáttmálans um Evrópusambandið við samninginn um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins²¹, gilda að því er varðar beiðnir um gagnkvæma réttaraðstoð sem stjórnvald eða dómsvald tekur við samkvæmt viðkomandi gerningi fyrir lok aðlögunartímabilsins.
2. Lögbær yfirvöld í Bretlandi geta haldið áfram þátttöku sinni í sameiginlegum rannsóknarteymum, sem Ísland eða Noregur eiga hlut að, sem þau tóku þátt í fyrir lok aðlögunartímabilsins ef þessum sameiginlegu rannsóknarteymum hefur verið komið á fót fyrir lok aðlögunartímabilsins í samræmi við 13. gr. samningsins um gagnkvæma réttaraðstoð.
3. Í aðstæðum í Bretlandi sem varða Liechtenstein og í aðstæðum í Liechtenstein sem varða Bretland skal 2. kafli III. bálks samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins frá 14. júní 1985 („samningurinn um framkvæmd Schengen-samkomulagsins“)²² gilda að því er varðar beiðnir um gagnkvæma réttaraðstoð sem tekið er við samkvæmt viðkomandi gerningi fyrir lok aðlögunartímabilsins af hálfu miðlægs yfirvalds eða dómsyfirvalds.

51. gr.

Málsmeðferð sem þegar er hafin vegna framsals og afhendingar.

1. Með fyrirvara um 2. mgr. skal, í aðstæðum í Bretlandi sem varða Ísland, Liechtenstein eða Noreg og í aðstæðum á Íslandi, í Liechtenstein og í Noregi sem varða Bretland, 4. kafli III. bálks samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins gilda að því marki sem við á í tengslum við framsalsbeiðni ef hinn eftirlýsti var handtekinn fyrir lok aðlögunartímabilsins vegna framfylgdar slíkrar beiðni, óháð ákvörðun þess dómsvalds sem annast framkvæmdina, um það hvort hinum handtekna skuli haldið í gæsluvarðhaldi eða hann látinn laus til bráðabirgða.
2. Í aðstæðum í Bretlandi sem varða Ísland eða Noreg og í aðstæðum á Íslandi og í Noregi sem varða Bretland skal samningurinn milli Evrópusambandsins og Lýðveldisins Íslands og Konungsríkisins Noregs um málsmeðferð við afhendingu milli aðildarríkja Evrópusambandsins og Íslands og Noregs²³ gilda að því er varðar beiðni um afhendingu, sem 35. gr. þess samnings (aðlögunar-ákvæði) gildir um, ef hinn eftirlýsti var handtekinn fyrir lok aðlögunartímabilsins vegna framfylgdar slíkrar beiðni, óháð ákvörðun dómsvaldsins sem annast framkvæmdina um það hvort hinum handtekna skuli haldið í gæsluvarðhaldi eða hann látinn laus til bráðabirgða.

²⁰ Stjútíð. EB C 197, 12.7.2000, bls. 1.

²¹ Stjútíð. EB C 326, 21.11.2001, bls. 2.

²² Stjútíð. EB L 239, 22.09.2000, bls. 19.

²³ Stjútíð. ESB L 343, 28.11.2014, bls. 1.

52. gr.

Löggæslusamvinna sem þegar er hafin, lögreglusamvinna og upplýsingaskipti.

Í aðstæðum í Bretlandi sem varða Ísland, Liechtenstein eða Noreg og í aðstæðum á Íslandi, í Liechtenstein og í Noregi sem varða Bretland skulu eftirtaldir gerningar gilda sem hér segir:

- (a) 39. og 40. gr. samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins, ásamt 42. og 43. gr. samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins skulu gilda að því er varðar:
 - (i) beiðnir í samræmi við 39. gr. samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins sem berast fyrir lok aðlögunartímabilsins þeirri miðlægu stofnun sem annast alþjóðlega lögreglusamvinnu hjá samningsaðila eða þeim lögbæru yfirvöldum aðilans, sem beiðni er beint til, eða þeim lögreglu yfirvöldum, sem beiðni er beint til, sem hafa ekki vald til að sinna beiðninni en framsenda hana lögbærum yfirvöldum,
 - (ii) beiðnir um aðstoð í samræmi við 1. mgr. 40. gr. samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins sem berast yfirvaldi, sem samningsaðili tilnefnir, fyrir lok aðlögunartímabilsins,
 - (iii) eftirlit yfir landamæri sem fram fer án fyrirframleyfis í samræmi við 2. mgr. 40. gr. samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins ef eftirlitið hófst fyrir lok aðlögunartímabilsins,
- (b) rammaákvörðun ráðsins 2006/960/DIM²⁴ gildir að því er varðar beiðnir sem berast fyrir lok aðlögunartímabilsins til lögbærs löggæsluyfirvalds sem beiðni er beint til,
- (c) ákvörðun ráðsins 2007/533/DIM²⁵ gildir að því er varðar skipti á viðbótarupplýsingum þegar fram kom jákvæð niðurstaða fyrir lok aðlögunartímabilsins vegna skráningar í Schengen-upplýsingakerfinu, að því tilskildu að ákvæði hennar eigi við um Bretland á síðasta degi aðlögunartímabilsins.

53. gr.

Staðfesting móttöku eða handtöku.

1. Það yfirvald, sem er bært til að gefa út eða leggja fram beiðni, getur farið fram á staðfestingu á móttöku beiðni, sem um getur í 1. og 3. mgr. 50. gr. og í i. og ii. lið a-liðar og í b-lið 52. gr., innan 10 daga frá lokum aðlögunartímabilsins ef það hefur efasemdir um það hvort tekið hafi verið á móti slíkri beiðni af hálfu þess yfirvalds sem annast framkvæmdina eða þess yfirvalds sem beiðni er beint til fyrir lok aðlögunartímabilsins.
2. Í þeim tilvikum sem um getur í 51. gr. þar sem lögbært dómsyfirvald sem gefur út beiðni hefur efasemdir um hvort eftirlýstur maður hafi verið handtekinn fyrir lok aðlögunartímabilsins getur það farið fram á það við lögbært dómsyfirvald sem annast framkvæmdina að það staðfesti handtökuna innan 10 daga frá lokum aðlögunartímabilsins.
3. Yfirvaldið, sem annast framkvæmdina eða beiðni er beint til og um getur í 1. og 2. mgr., skal, nema staðfesting hafi þegar verið lögð fram samkvæmt viðeigandi ákvæðum, svara beiðni um staðfestingu á móttöku eða handtöku innan 10 daga frá móttöku beiðninnar.

54. gr.

Beiting gerða Sambandsins.

1. Að því er þennan bálk varðar og með hliðsjón af Íslandi og Noregi telst vísun til samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins og gerða Sambandsins vera vísun til þeirra gerða eins og þeim er beitt með (eftir því sem við á):
 - (a) samningnum sem ráð Evrópusambandsins og lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur hafa gert með sér um að koma á réttindum og skyldum milli Írlands og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands annars vegar og lýðveldisins Íslands og Konungsríkisins Noregs hins vegar á þeim sviðum Schengen-gerðanna sem taka til þessara ríkja²⁶,

²⁴ Stjtið. ESB L 386, 29.12.2006, bls. 89.

²⁵ Stjtið. ESB L 205, 7.8.2007, bls. 63.

²⁶ Stjtið. EB L 15, 20.1.2000, bls. 2.

- (b) samningnum sem ráð Evrópusambandsins og Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur gerðu með sér um þátttöku hinna síðarnefndu í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna²⁷,
 - (c) samningnum milli Evrópusambandsins og Lýðveldisins Íslands og Konungsríkisins Noregs um beitingu tiltekinna ákvæða í samningnum frá 29. maí 2000 um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins og bókuninni við hann frá 2001²⁸.
2. Að því er þennan bálk varðar og með hliðsjón af Liechtenstein skal líta á vísanir til samningsins um framkvæmd Schengen-samkomulagsins og gerða Sambandsins sem vísanir til þeirra gerða sem er beitt samkvæmt bókuninni sem Evrópusambandið, Evrópubandalagið, Svissneska ríkja-sambandið og Furstadæmið Liechtenstein gerðu með sér um aðild Furstadæmisins Liechtensteins að samningnum milli Evrópusambandsins, Evrópubandalagsins og Svissneska ríkjasambandsins um þátttöku Svissneska ríkjasambandsins í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-réttar-reglnanna²⁹ að því er Liechtenstein varðar.

IV. BÁLKUR

GÖGN OG UPPLÝSINGAR SEM UNNIN ERU EÐA AFLAÐ ER FYRIR LOK AÐLÖGUNARTÍMABILSINS EÐA Á GRUNDEVILLI ÞESSA SAMNINGS

55. gr.

Skilgreiningar.

1. Í þessum bálki merkir „ákvæði um vernd persónuupplýsinga“:
 - (a) reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 2016/679³⁰, að undanskildum VII. kafla hennar,
 - (b) tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/680³¹,
 - (c) tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/58/EB³²,
 - (d) hver þau ákvæði laga Sambandsins önnur sem varða vernd persónuupplýsinga.
2. Að því er varðar b-lið 1. mgr. skal 54. gr. gilda að breyttu breytanda.

56. gr.

Vernd persónuupplýsinga.

1. Ákvæðin um vernd persónuupplýsinga skulu gilda í Bretlandi að því er varðar vinnslu persónuupplýsinga um skráða einstaklinga utan Bretlands, að því tilskildu að persónuupplýsingarnar:
 - (a) hafi verið unnar samkvæmt ákvæðum um vernd persónuupplýsinga í Bretlandi fyrir lok aðlögunartímabilsins, eða
 - (b) séu unnar í Bretlandi eftir lok aðlögunartímabilsins á grundvelli þessa samnings.
2. Ákvæði 1. mgr. gilda ekki að því marki sem persónuupplýsingarnar, sem um getur þar, njóta fullnægjandi verndar, sem staðfest hefur verið með gildum ákvörðunum í samræmi við 3. mgr. 45. gr. reglugerðar (ESB) 2016/679 eða 3. mgr. 36. gr. tilskipunar (ESB) 2016/680.
3. Að því marki sem ákvörðun, sem um getur í 2. mgr., er ekki lengur gild skal Bretland tryggja vernd persónuupplýsinga sem er í meginatriðum sambærileg við þá sem kveðið er á um í ákvæðum um vernd persónuupplýsinga að því er varðar vinnslu á persónuupplýsingum skráðu einstaklingana sem um getur í 1. mgr.

²⁷ Stjtið. EB L 176, 10.7.1999, bls. 36.

²⁸ Stjtið. ESB L 26, 29.1.2004, bls. 3.

²⁹ Stjtið. ESB L 160, 18.6.2011, bls. 3.

³⁰ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679 frá 27. apríl 2016 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga og niðurfellingu tilskipunar 95/46/EB (almenna persónuverndarreglugerðin) (Stjtið. ESB L 119, 4.5.2016, bls. 1).“

³¹ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/680 frá 27. apríl 2016 um vernd einstaklinga að því er varðar vinnslu lögbærra yfirvalda á persónuupplýsingum í þeim tilgangi að koma í veg fyrir, rannsaka, koma upp um eða saksækja fyrir refsiverð brot eða fullnægja refsivíðurlögum og frjálsa miðlun slíkra upplýsinga og um niðurfellingu rammaákvörðunar ráðsins 2008/977/DIM (Stjtið. ESB L 119, 4.5.2016, bls. 89).

³² Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/58/EB frá 12. júlí 2002 um vinnslu persónuupplýsinga og um verndun einkalífs á sviði rafrænna fjarskipta (tilskipun um friðhelgi einkalífsins og rafræn fjarskipti) (Stjtið. EB L 201, 31.7.2002, bls. 37).

57. gr.

Trúnaðarmeðferð og takmörkuð notkun gagna og upplýsinga í Bretlandi.

Með fyrirvara um 56. gr. skulu ákvæði EES-samningsins og ákvæði annarra samninga eða ákvæði sem fá gildi með öðrum samningum, þ.m.t. þessum samningi, um trúnaðarmeðferð, takmarkaða notkun, geymslutakmörkun og kröfu um að gögnum og upplýsingum verði eytt gilda, auk ákvæða um vernd persónuupplýsinga, að því er varðar gögn og upplýsingar sem yfirvöld eða opinberar stofnanir Bretlands eða í Bretlandi eða samningsstofnanir, eins og skilgreint er í 4. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2014/25/ESB³³, Bretlands eða í Bretlandi fá:

- (a) fyrir lok aðlögunartímabilsins eða
- (b) á grundvelli þessa samnings.

58. gr.

Meðferð gagna og upplýsinga sem fengin eru frá Bretlandi.

Meðferð EFTA-ríkjanna innan EES á gögnum og upplýsingum, sem fengin eru frá Bretlandi fyrir lok aðlögunartímabilsins eða fengin eftir lok aðlögunartímabilsins á grundvelli þessa samnings, skal ekki vera frábrugðin meðferð gagna og upplýsinga sem fengin eru frá EFTA-ríki innan EES eða aðildarríki Sambandsins af þeirri ástæðu einni að Bretland hafi gengið úr Sambandinu.

V. BÁLKUR

FERLI OPINBERRA INNKAUPA OG SVIPUÐ FERLI SEM ÞEGAR ERU HAFIN

59. gr.

Skilgreiningar.

Í þessum bálki merkir „viðeigandi reglur“:

- (a) almennar meginreglur EES-samningsins sem gilda um gerð opinberra samninga,
- (b) tilskipanir Evrópuþingsins og ráðsins 2009/81/EB³⁴, 2014/23/ESB³⁵, 2014/24/ESB³⁶ og 2014/25/ESB³⁷,
- (c) reglugerðir Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 2195/2002³⁸ og (EB) nr. 1370/2007³⁹, 4. gr. reglugerðar ráðsins (EBE) nr. 3577/92⁴⁰, 11. og 12. gr. tilskipunar ráðsins 96/67/EB⁴¹, 16., 17. og 18. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) 1008/2008⁴², 6. og 7. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/352⁴³ og
- (d) önnur sértæk ákvæði EES-samningsins varðandi reglur um opinber innkaup.

³³ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/25/ESB frá 26. febrúar 2014 um innkaup stofnana sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og pósthjónustu og um niðurfellingu tilskipunar 2004/17/EB (Stjtið. ESB L 94, 28.3.2014, bls. 243).

³⁴ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/81/EB frá 13. júlí 2009 um samræmingu reglna um útböð og gerð samningsyfirvalda eða samningsstofnana á tilteknum verkamningum, vörusamningum og þjónustusamningum á sviði varnar- og öryggismála og um breytingu á tilskipunum 2004/17/EB og 2004/18/EB (Stjtið. ESB L 216, 20.8.2009, bls. 76).

³⁵ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/23/ESB frá 26. febrúar 2014 um gerð sérleyfissamninga (Stjtið ESB L 94, 28.3.2014, bls. 1).

³⁶ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/24/ESB frá 26. febrúar 2014 um opinber innkaup og niðurfellingu tilskipunar 2004/18/EB (Stjtið. ESB L 94, 28.3.2014, bls. 65).

³⁷ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2014/25/ESB frá 26. febrúar 2014 um innkaup stofnana sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og pósthjónustu og um niðurfellingu tilskipunar 2004/17/EB (Stjtið. ESB L 94, 28.3.2014, bls. 243).

³⁸ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 2195/2002 frá 5. nóvember 2002 um sameiginlegt innkaupaorðasafn (CPV) (Stjtið EB L 340, 16.12.2002, bls. 1).

³⁹ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1370/2007 frá 23. október 2007 um almenna farþegaflutninga á járnbrautum og á vegum og um niðurfellingu á reglugerðum ráðsins (EBE) nr. 1191/69 og (EBE) nr. 1107/70 (Stjtið ESB L 315, 3.12.2007, bls. 1).

⁴⁰ Reglugerð ráðsins (EBE) nr. 3577/92 frá 7. desember 1992 um beitingu meginreglunnar um frjálsa þjónustustarfsemi í flutningum á sjó innan aðildarríkjanna (gestaflutningar á sjó) (Stjtið EB. L 364, 12.12.1992, bls. 7).

⁴¹ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 67/96 frá 18. janúar 1996 um opnun á viðbótarinnflutningskvótum til Bandalagsins fyrir tiltekna textílvörur sem eru upprunnar í tilteknum þriðju löndum sem taka þátt í kaupstefnum sem skipulagðar eru í Evrópubandalaginu árið 1996 (Stjtið. EB L 14, 19.1.1996, bls. 1).

⁴² Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1008/2008 frá 24. september 2008 um sameiginlegar reglur um rekstur flugþjónustu í Bandalaginu (endurútgefin) (Stjtið ESB L 293, 31.10.2008, bls. 3).

⁴³ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/352 frá 15. febrúar 2017 um að setja ramma um veitingu hafnarþjónustu og um sameiginlegar reglur um gagnsæi í fjármálum fyrir hafnir (Stjtið. ESB L 57, 3.3.2017, bls. 1).

60. gr.

Reglur um innkaupaferli sem er þegar hafið.

1. Viðeigandi reglur skulu gilda:
 - (a) með fyrirvara um b-lið, um ferli sem samningsyfirvöld eða samningsstofnanir frá EFTA-ríkjunum innan EES eða Bretlandi hefja samkvæmt þessum reglum fyrir lok aðlögunartímabilsins og er enn ekki lokið á síðasta degi þess, þ.m.t. ferli þar sem notuð eru gagnvirk innkaupakerfi og einnig ferli þar sem kynningartilkygning eða reglubundin kynningartilkygning eða tilkygning um að hæfismatskerfi sé fyrir hendi eru notaðar til að auglýsa útboð,
 - (b) um ferli sem um getur í 2., 3. og 4. mgr. 29. gr. tilskipunar 2009/81/EB, 2.–5. gr. 33. gr. tilskipunar 2014/24/EB og 2. mgr. 51. gr. tilskipunar 2014/25/EB sem tengjast framkvæmd eftirtalinnna rammasamninga sem samningsyfirvöld eða samningsstofnanir EFTA-ríkjanna innan EES eða Bretlands gera, þ.m.t. gerð samninga á grundvelli slíkra rammasamninga:
 - (i) rammasamninga, sem gerðir eru fyrir lok aðlögunartímabilsins en eru hvorki útrunnir né hefur þeim verið sagt upp á síðasta degi aðlögunartímabilsins eða
 - (ii) rammasamninga sem gerðir eru eftir lok aðlögunartímabilsins í samræmi við ferli sem heyrir undir a-lið þessarar málsgreinar.
2. Með fyrirvara um beitingu hvers konar takmarkana í samræmi við EES-samninginn skulu samningsyfirvöld og samningsstofnanir virða meginregluna um bann við mismunun að því er varðar bjóðendur eða, eftir því sem við á, aðila sem eiga að öðru leyti rétt á að leggja fram umsóknir, frá EFTA-ríkjunum innan EES og Bretlandi í tengslum við ferlið sem um getur í 1. mgr.
3. Litið skal svo á að ferli, sem um getur í 1. mgr., sé hafið þegar útboðsauglýsing eða annað boð um að leggja fram umsóknir hefur verið kynnt í samræmi við viðeigandi reglur. Heimili viðeigandi reglur notkun ferlis þar sem ekki er krafist útboðsauglýsingar eða annars boðs um að leggja fram umsóknir skal litið svo á að ferlið sé hafið þegar samningsyfirvaldið eða samningsstofnunin hefur haft samband við rekstraraðila í tengslum við þetta tiltekna ferli.
4. Litið skal svo á að ferlinu, sem um getur í 1. mgr., sé lokið:
 - (a) þegar tilkygning um samningsgerð hefur verið birt í samræmi við viðeigandi reglur eða, ef ekki er krafist birtingar á henni í reglunum, við undirritun viðeigandi samnings eða
 - (b) þegar bjóðendum eða aðilum sem áttu að öðru leyti rétt á að leggja fram umsóknir, eftir því sem við á, er tilkynnt um ástæður fyrir því að samningurinn var ekki gerður ef samningsyfirvaldið eða samningsstofnunin ákvað að gera ekki samning.
5. Þessi grein hefur ekki áhrif á reglur samningsaðilanna varðandi tolla, vöruflutninga, þjónustustarfsemi, viðurkenningu á faglegru menntun og hæfi eða hugverkarétt.

61. gr.

Reglur um meðferð kærur.

Ákvæði tilskipana ráðsins 89/665/EBE⁴⁴ og 92/13/EBE⁴⁵ skulu gilda varðandi opinbera innkaupaferlið sem um getur í 60. gr. þessa samnings og fellur undir gildissvið þessara ákvæða.

62. gr.

Samvinna.

Ákvæði 2. mgr. 61. gr. tilskipunar 2013/24/ESB skulu ekki gilda lengur en í 9 mánuði frá lokum aðlögunartímabilsins að því er varðar ferli samkvæmt þeirri tilskipun sem samningsyfirvöld frá Bretlandi hefur fyrir lok aðlögunartímabilsins og er ekki lokið á síðasta degi þess.

⁴⁴ Tilskipun ráðsins 89/665/EBE frá 21. desember 1989 um samræmingu laga og stjórnisýslufyrirmæla aðildarríkjanna á reglum um meðferð kærur vegna útboðs og gerðar opinberra vörukaupa- og verksamninga (Stjtið. EB L 395, 30.12.1989, bls. 33).

⁴⁵ Tilskipun ráðsins 92/13/EBE frá 25. febrúar 1992 um samræmingu laga og stjórnisýslufyrirmæla um beitingu á reglum Bandalagsins um innkaup stofnana sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og fjarskipti (Stjtið. EB L 76, 23.3.1992, bls. 14).

VI. BÁLKUR DÓMSMEÐFERÐ

63. gr.

Fyrirsvar frammi fyrir EFTA-dómstólnum.

1. Hafi lögmaður, sem hefur heimild til að flytja mál fyrir dómstólum í Bretlandi, verið í fyrirsvari fyrir eða aðstoðað málsaðila í máli fyrir EFTA-dómstólnum eða í tengslum við beiðnir um ráðgefandi álit sem farið var fram á fyrir lok aðlögunartímabilsins má lögmaðurinn áfram vera í fyrirsvari fyrir eða aðstoða málsaðilann í þessari málsmeðferð eða við þessar beiðnir. Þessi réttur skal gilda um öll stig málsmeðferðarinnar.
2. Þegar lögmenn, sem hafa heimildir til að flytja mál fyrir breskum dómstólum, eru í fyrirsvari fyrir eða aðstoða málsaðila fyrir EFTA-dómstólnum í þeim málum sem um getur í 1. mgr. skulu þeir njóta að öllu leyti sömu meðferðar og lögmenn sem hafa heimild til að flytja mál fyrir dómstólum í EFTA-ríkjum innan EES þegar þeir eru í fyrirsvari fyrir eða aðstoða málsaðila fyrir EFTA-dómstólnum.

FJÓRÐI HLUTI Stofnana- og lokaákvæði.

I. BÁLKUR SAMRÆMD TÚLKUN OG BEITING

64. gr.

Eftirlit með framkvæmd og beitingu annars hluta.

1. Í Bretlandi skal eftirlit með framkvæmd og beitingu annars hluta vera á hendi sjálfstæðs yfirvalds („yfirvaldið“) sem skal hafa jafngildar heimildir og framkvæmdastjórn Evrópusambandsins beitir til þess að gera athuganir að eigin frumkvæði á meintum brotum stjórnvalda í Bretlandi á öðrum hluta þessa samnings og til að taka við kvörtunum frá ríkisborgurum EFTA-ríkja innan EES og aðstandendum þeirra með það að markmiði að gera slíkar athuganir. Yfirvaldið skal einnig hafa rétt til þess að höfða mál fyrir lögbærum dómstólum í Bretlandi í kjölfar slíkra kvartana með viðeigandi dómsmeðferð með það að markmiði að leita viðeigandi úrræða.
2. Í EFTA-ríkjunum innan EES skal eftirlit með framkvæmd og beitingu annars hluta vera á hendi eftirlitsstofnunar EFTA sem skal hafa jafngildar heimildir og þær sem leiðir af EES-samningnum og samningnum milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls („samningurinn um eftirlitsstofnun og dómstól“). Þetta felur í sér getu til að gera athuganir að eigin frumkvæði á meintum brotum stjórnvalda í EFTA-ríki innan EES á öðrum hluta og til að taka við kvörtunum frá breskum ríkisborgurum og aðstandendum þeirra með það að markmiði að gera slíkar athuganir. Eftirlitsstofnun EFTA skal einnig hafa rétt til að fara með mál fyrir EFTA-dómstólinn samkvæmt samningnum um eftirlitsstofnun og dómstól.
3. Eftirlitsstofnun EFTA og yfirvaldið skulu hvort um sig upplýsa sameiginlegu nefndina árlega um framkvæmd og beitingu annars hluta í EFTA-ríkjunum innan EES og í Bretlandi, eftir því sem við á. Þessar upplýsingar skulu einkum varða ráðstafanir sem gerðar eru til að framkvæma eða til að fara að ákvæðum annars hluta og fjölda og eðli þeirra kvartana sem berast.
4. Eigi síðar en 8 árum eftir lok aðlögunartímabilsins skal sameiginlega nefndin meta eftirlitsfyrirkomulagið sem komið er á fót með þessari grein. Í kjölfar slíks mats er henni heimilt að ákveða, í góðri trú, skv. f-lið 4. mgr. 65. gr. og 66. gr., að Bretland og EFTA-ríkin innan EES geti hætt eftirlitsfyrirkomulaginu sem sett er fram í 1.–3. mgr. þessarar greinar.

II. BÁLKUR STOFNANAÁKVÆÐI

65. gr.

Sameiginlega nefndin.

1. Hér með er komið á fót sameiginlegri nefnd sem skipuð er fulltrúum allra samningsaðilanna. Samningsaðilar skulu skiptast á um að fara með formennsku í sameiginlegu nefndinni.

2. Sameiginlega nefndin skal koma saman að beiðni eins samningsaðila og, hvað sem öðru líður, eigi sjaldnar en einu sinni á ári eftir lok aðlögunartímabilsins. Sameiginlega nefndin skal setja niður fundaáætlun sína og dagskrá funda með samhljóða samþykki. Fari samningsaðili fram á fund í sameiginlegu nefndinni skal slíkur fundur fara fram eins fljótt og auðið er og eigi síðar en 45 dögum eftir móttöku beiðninnar nema komist sé að samkomulagi um annað.
3. Sameiginlega nefndin skal bera ábyrgð á framkvæmd og beitingu þessa samnings. Samningsaðili getur vísað til sameiginlegu nefndarinnar hvaða máli sem er sem tengist framkvæmd, beitingu og túlkun þessa samnings.
4. Sameiginlega nefndin skal:
 - (a) hafa yfirumsjón með og auðvelda framkvæmd og beitingu þessa samnings,
 - (b) ákveða verkefni fagnefnda og hafa umsjón með starfi þeirra,
 - (c) leita viðeigandi leiða og aðferða til að fyrirbyggja vandamál sem upp gætu komið á sviðum sem heyra undir þennan samning eða til að leysa deilur sem kunna að rísa varðandi túlkun og beitingu samnings þessa, m.a. í samræmi við 68. gr.,
 - (d) samþykkja eigin starfsreglur og starfsreglur fagnefnda,
 - (e) taka til umfjöllunar hvers konar málefni sem tengjast einhverju af þeim sviðum sem heyra undir þennan samning,
 - (f) samþykkja ákvarðanir og leggja fram tilmæli, eins og fram kemur í 66. gr.,
 - (g) samþykkja breytingar á þessum samningi í þeim tilvikum þar sem kveðið er á um slíkt í þessum samningi.
5. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að:
 - (a) koma á fót einni eða fleiri fagnefndum sér til aðstoðar við störf sín og leysa þær upp,
 - (b) fela fagnefndunum skyldustörf, önnur en þau sem um getur í b-, d-, f- og g-lið 4. mgr.,
 - (c) breyta verkefnum fagnefndanna,
 - (d) þó ekki í tengslum við hluta eitt og fjögur, til loka fjórða árs frá lokum aðlögunartímabilsins, samþykkja ákvarðanir um breytingar á þessum samningi þegar slíkar breytingar eru nauðsynlegar til þess að leiðrétta villur, yfirsjónir eða aðra galla eða til þess að eiga við aðstæður sem voru ófyrirséðar við undirritun þessa samnings og að því tilskildu að slíkar ákvarðanir breyti ekki grundvallarþáttum þessa samnings,
 - (e) gripa til annarra aðgerða í störfum sínum sem samningsaðilar taka ákvörðun um.
6. Sameiginlega nefndin skal árlega gefa út skýrslu um framkvæmd þessa samnings eftir lok aðlögunartímabilsins.

66. gr.

Ákvarðanir og tilmæli.

1. Sameiginlega nefndin skal, að því er varðar samning þennan, hafa vald til að samþykkja ákvarðanir vegna allra málefna sem kveðið er á um í þessum samningi og beina viðeigandi tilmæli til samningsaðilanna.
2. Með fyrirvara um 3. mgr. skulu ákvarðanir, sem sameiginlega nefndin samþykkir, vera við gildistöku bindandi fyrir samningsaðilana og skulu samningsaðilarnir koma þeim til framkvæmda.
3. Ef ákvörðun sameiginlegu nefndarinnar getur verið bindandi fyrir samningsaðila því aðeins að innlend lagaskilyrði hafi verið uppfyllt skal ákvörðunin öðlast gildi fyrir þann samningsaðila fyrsta dag annars mánaðar eftir þann dag þegar viðkomandi samningsaðili tilkynnir vörsluaðila að innlendum skilyrðum hans hafi verið fullnægt nema samkomulag náist um annað í sameiginlegu nefndinni.
4. Sameiginlega nefndin skal samþykkja ákvarðanir sínar og leggja fram tilmæli sín með samhljóða samþykki.

III. BÁLKUR LAUSN DEILUMÁLA

67. gr.

Samvinna.

Samningsaðilar skulu ætíð leitast við að ná samkomulagi um túlkun og beitingu þessa samnings og gera sitt ítrasta með samvinnu og samráði til að finna lausn sem allir aðilar geta sætt sig við í hverju því máli sem getur haft áhrif á framkvæmd hans.

68. gr.

Lausn deilumála.

1. Hver samningsaðili getur vísað deilu varðandi túlkun eða beitingu þessa samnings til sameiginlegu nefndarinnar.
2. Sameiginlega nefndin skal leitast við að leysa deilumál. Hún skal fá allar þær upplýsingar sem að gagni gætu komið við mögulega ítarlega rannsókn á stöðunni með það fyrir augum að finna viðunandi lausn. Í þessu skyni skal sameiginlega nefndin kanna alla möguleika á því að viðhalda góðri framkvæmd samningsins. Sameiginlega nefndin getur leyst úr deilumálum með ákvörðun.

IV. BÁLKUR LOKAÁKVÆÐI

69. gr.

Viðaukar.

I. og II. viðauki eru óaðskiljanlegur hluti þessa samnings.

70. gr.

Gildur texti og vörsluaðili.

Samningur þessi er gerður í einu frumriti á ensku.
Ríkisstjórn Noregs skal vera vörsluaðili samnings þessa.

71. gr.

Gildistaka og beiting.

1. Samningur þessi er með fyrirvara um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki í samræmi við lagaskilyrði hvers samningsaðila um sig. Skjöl um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki skulu afhent vörsluaðila til vörslu.
2. Samningur þessi öðlast gildi gagnvart samningsaðilum, sem hafa afhent vörsluaðila skjöl sín um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki til vörslu, þann dag sem ber upp síðar: daginn sem útgöngusamningurinn milli ESB og Bretlands öðlast gildi eða daginn sem a.m.k. eitt EFTA-ríki innan EES og Bretland hafa afhent vörsluaðila skjöl sín til vörslu.
 - (a) daginn sem útgöngusamningurinn milli ESB og Bretlands öðlast gildi eða
 - (b) daginn sem a.m.k. eitt EFTA-ríki innan EES og Bretland hafa afhent vörsluaðila skjöl sín til vörslu.
3. Að því er varðar EFTA-ríki innan EES, sem afhendir skjal sitt um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki til vörslu eftir að samningur þessi hefur öðlast gildi, skal samningurinn öðlast gildi daginn eftir að skjal þess hefur verið afhent til vörslu.
4. Ákvæði annars og þriðja hluta, að undanskildum 18. og 42. gr., og einnig 64. og 68. gr., skulu gilda frá og með lokum aðlögunartímabilsins.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan

Gjört í London 28. janúar 2020 í einu frumriti á ensku sem skal afhent vörsluaðilanum til vörslu sem sendir öllum samningsaðilunum staðfest endurrit.

Fyrir hönd Íslands:
Guðlaugur Þór Þórðarson,
Utanríkis- og þróunarsamvinnuráðherra

Fyrir hönd Furstadæmisins Liechtensteins:
Katrin Eggenberger,
Utanríkis-, dóms- og menningarmálaráðherra

Fyrir hönd Konungsríkisins Noregs:
Ine Eriksen Søreide,
Utanríkisráðherra

Fyrir hönd Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands:
Stephen Barclay,
Ráðherra um útgöngu úr Evrópusambandinu

VIÐAUKAR

I. VIÐAUKI

Samræming á sviði almannatrygginga.

I. hluti

Ákvarðanir og tilmæli framkvæmdaráðsins.

Gildandi löggjöf (A-röð):

- ákvörðun A1 frá 12. júní 2009 um að koma á samráðs- og sáttferli varðandi gildi skjala, það hvaða löggjöf skuli gilda og úthlutun bóta samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 1),
- ákvörðun A2 frá 12. júní 2009 um túlkun 12. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 um löggjöf sem útsendir starfsmenn og sjálfstætt starfandi einstaklingar, sem starfa tímabundið utan lögbærs ríkis, heyra undir (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 5),
- ákvörðun A3 frá 17. desember 2009 um uppsöfnun óslitinna útsendingartímabila sem lokið er við samkvæmt reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1408/71 og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 (Stjtið. ESB C 149, 8.6.2010, bls. 3).

Skripti á rafrænum gögnum (E-röð):

- ákvörðun E1 frá 12. júní 2009 um hagnýtt fyrirkomulag vegna aðlögunartímabils varðandi upplýsingaskipti með rafrænum aðferðum sem um getur í 4. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 9),
- ákvörðun E2 frá 3. mars 2010 um að koma á málsmeðferð vegna breytinga á upplýsingum um þá aðila sem eru skilgreindir í 1. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 og skráðir eru í rafræna skrá sem er óaðskiljanlegur hluti rafrænnar miðlunar upplýsinga um almannatryggingar (EESSI) (Stjtið. ESB C 187, 10.7.2010, bls. 5),
- ákvörðun E4 frá 13. mars 2011 um umbreytingartímabilið sem skilgreint er í 95. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 152, 20.5.2014, bls. 21).

Fjölskyldubætur (F-röð):

- ákvörðun F1 frá 12. júní 2009 um túlkun 68. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 að því er varðar reglur um forgang þegar fjölskyldubætur skarast (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 11),
- ákvörðun F2 frá 23. júní 2015 um gagnaskipti milli stofnana vegna veitingar fjölskyldubóta (Stjtið. ESB C 52, 11.2.2016, bls. 11).

Þverlæg málefni (H-röð):

- ákvörðun H1 frá 12. júní 2009 um skiptin frá reglugerðum ráðsins (EBE) nr. 1408/71 og (EBE) nr. 574/72 yfir í reglugerðir Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 og (EB) nr. 987/2009 og beitingu ákvarðana og tilmæla framkvæmdaráðsins varðandi samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 13-),
- ákvörðun H2 frá 12. júní 2009 um starf og samsetningu tækninefndar um gagnavinnslu á vegum framkvæmdaráðs um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 17),
- ákvörðun H3 frá 15. október 2009 um ákvörðun dagsetningar sem taka þarf tillit til varðandi umreikningsgengi sem um getur í 90. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 56),
- ákvörðun H4 frá 22. desember 2009 um skipan og starfshætti endurskoðunarnefndar framkvæmdaráðs um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 107, 24.4.2010, bls. 3),
- ákvörðun nr. H5 frá 18. mars 2010 um samvinnu um að berjast gegn svikum og villum innan ramma reglugerðar ráðsins (EB) nr. 883/2004 og reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 149, 8.4.2010, bls. 5),
- ákvörðun H6 frá 16. desember 2010 um beitingu tiltekinna meginreglna varðandi söfnun tímabila skv. 6. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 45, 12.2.2011, bls. 5),
- ákvörðun H7 frá 25. júní 2015 um endurskoðun ákvörðunar H3 um ákvörðun dagsetningar sem taka þarf tillit til varðandi umreikningsgengi sem um getur í 90. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 52, 11.2.2016, bls. 13).

Lífeyrir (P-röð):

- ákvörðun P1 frá 12. júní 2009 um túlkun 50. gr. (4. mgr.), 58. gr. og 87. gr. (5. mgr.) reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 um úthlutun bóta vegna örorku, ellí og til eftirlifenda (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 21),
- tilmæli P1 frá 12. júní 2009 um Gottardo-dóminn, en samkvæmt honum skulu þau kjör, sem ríkisborgurum aðildarríkis eru tryggð með tvíhliða almannatryggingasamningi við land utan Bandalagsins, einnig veitt launþegum sem eru ríkisborgarar annarra aðildarríkja (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 47).

Endurheimt (R-röð):

- ákvörðun R1 frá 20. júní 2013 um túlkun 85. gr. reglugerðar (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 279, 27.9.2013, bls. 11).

Veikindi (S-röð):

- ákvörðun S1 frá 12. júní 2009 um evrópska sjúkratryggingakortið (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 23),
- ákvörðun S2 frá 12. júní 2009 um tækniforskriftir fyrir evrópska sjúkratryggingakortið (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 26),
- ákvörðun S3 frá 12. júní 2009 um skilgreiningu þeirrar aðstoðar sem fellur undir 1. mgr. 19. gr. og 1. mgr. 27. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 og 3. mgr. A-

- hluta 25. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 40),
- ákvörðun S5 frá 2. október 2009 um túlkun hugtaksins „aðstoð“ eins og það er skilgreint í valið 1. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 vegna veikinda eða meðgöngu og fæðingar skv. 17. gr., 19. gr., 20. gr., 22. gr., 24. gr. (1. mgr.), 25. gr., 26. gr., 27. gr. (1., 3., 4. og 5. mgr.), 28. gr., 34. gr. og 36. gr. (1. og 2. mgr.) reglugerðar (EB) nr. 883/2004, og um útreikning fjárhæða til endurgreiðslu skv. 62., 63. og 64. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 54),
 - ákvörðun S6 frá 22. desember 2009 um skráningu í búsetuaðildarríki skv. 24. gr. reglugerðar (EB) nr. 987/2009 og samantekt skráa sem kveðið er á um í 4. mgr. 64. gr. reglugerðar (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 107, 27.4.2010, bls. 6),
 - ákvörðun S8 frá 15. júní 2011 um að láta í té gervilimi, stærri stoðtæki og aðra verulega aðstoð sem kveðið er á um í 33. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004 um samræmingu almannatryggingakerfa (Stjtið. ESB C 262, 6.9.2011, bls. 6),
 - ákvörðun S9 frá 20. júní 2013 um tilhögun endurgreiðslu vegna framkvæmdar 35. og 41. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004 (Stjtið. ESB C 279, 27.9.2013, bls. 8),
 - ákvörðun S10 frá 19. desember 2013 um að breyta frá reglugerðum (EBE) nr. 1408/71 og 574/72 yfir í reglugerðir (EB) nr. 883/2004 og 987/2009 og beitingu verklagsreglna vegna endurgreiðslna (Stjtið. ESB C 152, 20.5.2014, bls. 16),
 - tilmæli S1 frá 15. mars 2012 um fjárhagslega þætti varðandi líffæragejöf lifandi gjafa yfir landamæri (Stjtið. ESB C 240, 10.8.2012, bls. 3).

Atvinnuleysi (U-röð):

- ákvörðun U1 frá 12. júní 2009 um 3. mgr. 54. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 að því er varðar hækkun atvinnuleysisbóta vegna aðstandenda (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 42),
- ákvörðun U2 frá 12. júní 2009 um gildissvið 2. mgr. 65. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 um rétt einstaklinga, sem eru atvinnulausir með öllu, til atvinnuleysisbóta, annarra en þeirra sem sækja vinnu yfir landamæri og voru búsettir í öðru aðildarríki en lögbæru aðildarríki þegar þeir störfuðu síðast sem launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 43),
- ákvörðun nr. U3 frá 12. júní 2009 um gildissvið hugtaksins „atvinnuleysi að hluta til“ sem á við um atvinnulausa einstaklinga sem um getur í 1. mgr. 65. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 45),
- ákvörðun U4 frá 13. desember 2011 um málsmeðferð við endurgreiðslu skv. 6. og 7. mgr. 65. gr. reglugerðar (EB) nr. 883/2004 og 70. gr. reglugerðar (EB) nr. 987/2009 (Stjtið. ESB C 57, 25.2.2012, bls. 4),
- tilmæli U1 frá 12. júní 2009 um löggjöfina sem gildir um atvinnulausa einstaklinga sem eru í hlutastarfi í öðru aðildarríki en búseturíkinu, hvort heldur sem launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 49),
- tilmæli U2 frá 12. júní 2009 um beitingu a-liðar 1. mgr. 64. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 gagnvart atvinnulausum einstaklingum sem fylgja mökum eða sambýlismönnum/-konum sem eru launþegar eða sjálfstætt starfandi einstaklingar í aðildarríki sem er annað en lögbæra ríkið (Stjtið. ESB C 106, 24.4.2010, bls. 51).

II. hluti

Gerðir sem vísað er til.

Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 883/2004 frá 29. apríl 2004 um samræmingu almannatryggingakerfa,⁴⁶ eins og henni var breytt með:

- reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 988/2009 frá 16. september 2009,⁴⁷

⁴⁶ Stjtið. ESB L 166, 30.4.2004, bls. 1.

⁴⁷ Stjtið. ESB L 284, 30.10.2009, bls. 43.

- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1244/2010 frá 9. desember 2010,⁴⁸
- reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 465/2012 frá 22. maí 2012,⁴⁹
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1224/2012 frá 18. desember 2012,⁵⁰
- reglugerð ráðsins (ESB) nr. 517/2013 frá 13. maí 2013,⁵¹
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1372/2013 frá 19. desember 2013,⁵² eins og henni var breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1368/2014 frá 17. desember 2014,⁵³
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 2017/492 frá 21. mars 2017.⁵⁴

Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 987/2009 frá 16. september 2009 sem kveður á um framkvæmd reglugerðar (EB) nr. 883/2004 um samræmingu almannatryggingakerfa,⁵⁵ eins og henni var breytt með:

- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1244/2010 frá 9. desember 2010,⁵⁶
- reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 465/2012 frá 22. maí 2012,⁵⁷
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1224/2012 frá 18. desember 2012,⁵⁸
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1372/2013 frá 19. desember 2013,⁵⁹
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 1368/2014 frá 17. desember 2014,⁶⁰
- reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 2017/492 frá 21. mars 2017.⁶¹

III. hluti

Aðlaganir á reglugerðum (EB) nr. 883/2004 og (EB) nr. 987/2009.

Ákvæði reglugerðar (EB) nr. 883/2004 skulu, að því er varðar þennan samning, aðlöguð sem hér segir:

a) Eftirfarandi bætist við III. viðauka:

„BRET LAND“.

b) Eftirfarandi bætist við VI. viðauka:

„**BRET LAND**

Atvinnu- og stuðningsgreiðsla (Employment and Support Allowance - ESA)

a) Atvinnu- og stuðningsgreiðslur sem úthlutað er fyrir 1. apríl 2016 teljast fyrsta 91 daginn (matsáfangi) vera sjúkrabætur í peningum. Frá 92. degi teljast atvinnu- og stuðningsgreiðslur (aðaláfangi) vera örorkubætur.

b) Atvinnu- og stuðningsgreiðslur, sem úthlutað er 1. apríl 2016 eða síðar, teljast fyrstu 365 dagana (matsáfangi) vera sjúkrabætur í peningum. Frá 366. degi teljast atvinnu- og stuðningsgreiðslur (stuðningshópur) vera örorkubætur.

Löggjöf Stóra-Bretlands: 1. hluti velferðarlaga (Welfare Reform Act) 2007.

Löggjöf Norður-Írlands: 1. hluti velferðarlaga (Welfare Reform Act) (Norður-Írland) 2007.“

c) Eftirfarandi bætist við í 1. hluta III. viðauka:

„BRET LAND

⁴⁸ Stjtið. ESB L 338, 22.12.2010, bls. 35.

⁴⁹ Stjtið. ESB L 149, 8.6.2012, bls. 4.

⁵⁰ Stjtið. ESB L 349, 19.12.2012, bls. 45.

⁵¹ Stjtið. ESB L 158, 10.6.2013, bls. 1.

⁵² Stjtið. ESB L 346, 20.12.2013, bls. 27.

⁵³ Stjtið. ESB L 366, 20.12.2014, bls. 15.

⁵⁴ Stjtið. ESB L 76, 22.3.2017, bls. 13.

⁵⁵ Stjtið. ESB L 284, 30.10.2009, bls. 1.

⁵⁶ Stjtið. ESB L 338, 22.12.2010, bls. 35.

⁵⁷ Stjtið. ESB L 149, 8.6.2012, bls. 4.

⁵⁸ Stjtið. ESB L 349, 19.12.2012, bls. 45.

⁵⁹ Stjtið. ESB L 346, 20.12.2013, bls. 27.

⁶⁰ Stjtið. ESB L 366, 20.12.2014, bls. 15.

⁶¹ Stjtið. ESB L 76, 22.3.2017, bls. 13.

Allar umsóknir um eftirlaunalífeyri, lífeyri frá ríkinu skv. 1. hluta laga um lífeyri frá 2014, ekknalífeyri og bæt看ur vegna ástvinamissis nema þær þar sem á skattári sem hófst 6. apríl 1975 eða síðar:

- i. hlutaðeigandi aðili hefur lokið trygginga-, starfs- eða búsetutímabilum samkvæmt löggjöf Bretlands og annars aðildarríkis og eitt (eða fleiri) skattár teljast ekki fullgild ár í skilningi löggjafar Bretlands,
 - ii. tekið væri tillit til tryggingatímabila, sem er lokið samkvæmt gildandi löggjöf Bretlands varðandi tímabil fyrir 5. júlí 1948, að því er varðar b-lið 1. mgr. 52. gr. reglugerðarinnar með beitingu trygginga-, starfs- eða búsetutímabila samkvæmt löggjöf annars aðildarríkis. Allar umsóknir um viðbótarlífeyri skv. 44. þætti laga frá 1992 um iðgjöld og bæt看ur á sviði almannatrygginga (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) og 44. þætti laga frá 1992 um iðgjöld og bæt看ur á sviði almannatrygginga (Norður-Írland) (Social Security Contributions and Benefits (Norður-Írland) Act 1992).“
- d) Eftirfarandi bætist við í 2. hluta III. viðauka:
- „**BRET LAND**
Stighækkandi eftirlaun sem eru greidd skv. 36. og 37. þætti laga um almannatryggingar frá 1965 og 35. og 36. þætti laga um almannatryggingar (Norður-Írland) frá 1966.“
- e) Eftirfarandi bætist við X. viðauka:
- „**BRET LAND**
- a) Lífeyrisstig ríkisins (lög um lífeyrisstig ríkisins frá 2002 og lög um lífeyrisstig ríkisins (Norður-Írland) frá 2002).
 - b) Tekjutengdar greiðslur fyrir fólk í atvinnuleit (lög frá 1995 um fólk í atvinnuleit og reglur frá 1995 um fólk í atvinnuleit (Norður-Írland)).
 - c) Framfærslugreiðslur til fatlaðra einstaklinga (lög frá 1992 um iðgjöld og bæt看ur á sviði almannatrygginga og lög frá 1992 um iðgjöld og bæt看ur á sviði almannatrygginga (Norður-Írland)).
 - d) Tekjutengd atvinnuleysis- og stuðningsgreiðsla (velferðarlög (Welfare Reform Act) 2007 og velferðarlög (Welfare Reform Act) (Norður-Írlandi) 2007).“
- f) Eftirfarandi bætist við XI. viðauka:
- „**BRET LAND**
1. Þegar einstaklingur getur, í samræmi við breska löggjöf, átt tilkall til eftirlaunalífeyris enda:
 - a) séu iðgjöld fyrrverandi maka talin með sem eigin iðgjöld eða
 - b) hafi maki eða fyrrverandi maki þess einstaklings uppfyllt viðkomandi skilyrði um iðgjöld skulu ákvæði 5. kafla í III. bálki þessarar reglugerðar gilda við ákvörðun á bótarétti samkvæmt breskri löggjöf að því tilskildu að maki eða fyrrverandi maki sé eða hafi verið launþegi eða sjálfstætt starfandi einstaklingur og heyrir undir löggjöf tveggja eða fleiri aðildarríkja. Í því tilviki skal túlka tilvísanir í áður nefndum 5. kafla til „tryggingatímabila“ sem tímabil sem lokið hefur verið af hálfu:
 - i. maka eða fyrrverandi maka, ef krafa til bóta er gerð af hálfu:
 - giftrar konu eða
 - einstaklings sem var í hjónabandi sem lauk með öðrum hætti en með andláti maka eða
 - ii. fyrrverandi maka, ef krafa til bóta er gerð af hálfu:
 - ekkils sem átti ekki, rétt áður en hann náði eftirlaunaaldri, rétt á greiðslum fyrir ekkla/ekkjur með börn eða
 - ekkju sem átti ekki, rétt áður en hún náði eftirlaunaaldri, rétt á greiðslum fyrir ekkjur með börn, fyrir ekkla/ekkjur með börn eða ekknalífeyri eða sem á einvörðungu rétt á aldurstengdum ekknalífeyri sem reiknaður er út skv. b-lið 1. mgr. 52. gr. reglugerðarinnar, en í þessu sambandi merkir „aldurstengdur ekknalífeyrir“ ekknalífeyri sem er greiddur út í lækkuðu hlutfalli í samræmi við 4. mgr. 39. gr. laga um iðgjöld og bæt看ur á sviði almannatrygginga frá 1992.

2. Við beitingu 6. gr. reglugerðarinnar vegna ákvæða um rétt á umönnunargreiðslum (e. attendance allowance, carer's allowance) og framfærslugreiðslum til fatlaðra einstaklinga (e. disability living allowance) skal taka til greina starfstímabil launþega eða sjálfstætt starfandi einstaklings eða búsetutímabil sem er lokið á yfirráðasvæði annars aðildarríkis en Bretlands, að svo miklu leyti sem þörf er á til að uppfylla kröfuna um búsetu í Bretlandi fyrir þann dag sem réttur til umræddra bóta kemur fyrst fram.
3. Að því er varðar 7. gr. reglugerðarinnar, þegar um er að ræða örorku-, elli- eða eftirlifendabætur í peningum, lífeyri vegna vinnuslysa eða atvinnusjúkdóma og dánarstyrki, skal greiðsluþegi samkvæmt breskri löggjöf sem dvelur á yfirráðasvæði annars aðildarríkis teljast búsettur á yfirráðasvæði þess aðildarríkis á meðan á dvöl hans stendur.
4. Við beitingu 46. gr. reglugerðarinnar skal Bretland, ef hlutaðeigandi einstaklingur hefur orðið óvinnufær og síðan öryrki á meðan hann heyrði undir löggjöf annars aðildarríkis, að því er varðar 5. mgr. 30. þáttar A í lögum frá 1992 um iðgjöld og bætur á sviði almannatrygginga (Social Security Contributions and Benefits Act 1992), taka til greina hvert það tímabil sem hlutaðeigandi einstaklingur hefur fengið, vegna þeirrar óvinnufærni:
 - i. sjúkrabætur í peningum eða kaup eða laun þess í stað eða
 - ii. bætur í skilningi 4. og 5. kafla III. bóls þessarar reglugerðar, sem eru greiddar vegna örorkunnar sem kom í kjölfar þessarar óvinnufærni, samkvæmt löggjöf hins aðildarríkisins, eins og um væri að ræða tímabil sem bætur vegna óvinnufærni til skemmri tíma hefðu verið greiddar í samræmi við 1.-4. mgr. 30. þáttar A í lögum frá 1992 um iðgjöld og bætur á sviði almannatrygginga (Social Security Contributions and Benefits Act 1992).

Við beitingu þessa ákvæðis skal einungis taka tillit til tímabila þegar einstaklingur hefði verið ófær um að stunda vinnu í skilningi breskrar löggjafar.

5. 1) Þegar reikna skal út tekjuþátt í þeim tilgangi að ákvarða rétt til bóta, samkvæmt breskri löggjöf, fyrir hverja starfsviku sem launþegi heyrði undir löggjöf annars aðildarríkis og hófst á viðkomandi tekjuskattsári í skilningi löggjafar Bretlands, telst hann hafa greitt iðgjöld launþega, eða hafa tekjur sem iðgjöld hafa verið greidd af, á grundvelli tekna sem jafngildar eru tveimur þriðju af hámarkstekjum þess árs.
- 2) Við beitingu ii. liðar í b-lið 1. mgr. 52. gr. þessarar reglugerðar þegar:
 - a) launþegi hefur lokið trygginga-, starfs- eða búsetutímabilum alfarið í öðru aðildarríki en Bretlandi, á tekjuskattsári sem hefst 6. apríl 1975 eða síðar, og beiting 1. mgr. 5. liðar hér að framan leiðir til þess að það ár telst með í skilningi breskrar löggjafar vegna i. liðar í b-lið 1. mgr. 52. gr. þessarar reglugerðar, telst hann hafa verið tryggður í 52 vikur á því ári í hinu aðildarríkinu,
 - b) tekjuskattsár, sem hefst 6. apríl 1975 eða síðar, telst ekki með í skilningi breskrar löggjafar hvað viðkemur i. lið í b-lið 1. mgr. 52. gr. þessarar reglugerðar skal alfarið horft framhá trygginga-, starfs- eða búsetutímabilum á því ári.
- 3) Þegar breyta á tekjuþætti í tryggingatímabil skal deila í tekjurviðkomandi tekjuskattsárs í skilningi breskrar löggjafar með lágmarkstekjum þess árs. Niðurstöðuna skal birta í heilum tölum en brotum sleppt. Niðurstöðutalan stendur þá fyrir fjölda tryggingavikna sem lokið hefur verið samkvæmt breskri löggjöf á því ári, að því tilskildu að talan fari ekki fram úr þeim vikufjölda á því ári þegar einstaklingurinn heyrði undir umrædda löggjöf.“

Ákvæði reglugerðar (EB) nr. 987/2009 skulu, að því er varðar þennan samning, aðlöguð sem hér segir:

- a) Eftirfarandi bætist við 1. viðauka:

„BRETLAND — NOREGUR

 - a) „Bréfaskipti frá 20. mars 1997 og 3. apríl 1997 um 3. mgr. 36. gr. og 3. mgr. 63. gr. reglugerðar (EBE) nr. 1408/71 (endurgreiðsla eða niðurfelling endurgreiðslna á kostnaði vegna aðstoðar) og 105. gr. reglugerðar (EBE) nr. 574/72 (niðurfelling kostnaðar við eftirlit og læknisskoðanir).“

- b) Eftirfarandi bætist við 3. viðauka:
„BRETLAND“.

II. VIÐAUKI

Ákvæði EES-samningsins sem um getur í 4. mgr. 39. gr.

1. Tilskipun ráðsins 64/432/EBE frá 26. júní 1964 um vanda á sviði heilbrigðis dýra sem hefur áhrif á viðskipti innan Bandalagsins með nautgripi og svín⁶².
2. Tilskipun ráðsins 91/68/EBE frá 28. janúar 1991 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra sem hafa áhrif á viðskipti innan Bandalagsins með sauðfé og geitur⁶³.
3. II. kafli tilskipunar ráðsins 2009/156/EB frá 30. nóvember 2009 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra, sem hafa áhrif á flutninga dýra af hestaætt og innflutning þeirra frá þriðju löndum⁶⁴.
4. II. kafli tilskipunar ráðsins 2009/158/EB frá 30. nóvember 2009 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra sem hafa áhrif á viðskipti innan Bandalagsins með alifugla og útgunaregg og á innflutning þeirra frá þriðju löndum⁶⁵.
5. II. kafli tilskipunar ráðsins 92/65/EBE frá 13. júlí 1992 um dýraheilbrigðiskröfur varðandi viðskipti innan Bandalagsins og innflutning til Bandalagsins á dýrum, sæði, eggfrumum og fósturvísunum sem dýraheilbrigðiskröfur í sérreglum Bandalagsins er um getur í I. hluta viðauka A við tilskipun 90/425/EBE⁶⁶ gilda ekki um.
6. II. kafli tilskipunar ráðsins 89/556/EBE frá 25. september 1989 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra sem hafa áhrif á viðskipti innan Bandalagsins og innflutning frá þriðju löndum á fósturvísun húsdýra af nautgripakyni⁶⁷.
7. II. kafli tilskipunar ráðsins 88/407/EBE frá 14. júní 1988 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra sem eiga við um viðskipti innan Bandalagsins og innflutning á djúpfrystu sæði húsdýra af nautgripakyni⁶⁸.
8. II. kafli tilskipunar ráðsins 90/429/EBE frá 26. júní 1990 um skilyrði á sviði heilbrigðis dýra sem eiga við um viðskipti innan Bandalagsins og innflutning á djúpfrystu sæði húsdýra af svínakyni⁶⁹.
9. III. kafli tilskipunar ráðsins 2006/88/EB frá 24. október 2006 um heilbrigðiskröfur að því er varðar lagareldisdýr og afurðir þeirra og um forvarnir og varnir gegn tilteknum sjúkdómum í lagardýrum⁷⁰.
10. II. kafli reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 576/2013 frá 12. júní 2013 um gæludýraflutninga, sem ekki eru viðskiptalegs eðlis, og um niðurfellingu á reglugerð (EB) nr. 998/2003⁷¹.

⁶² Stjtið. EB L 121, 29.7.1964, bls. 1977, hluti EES-samningsins við undirritun (Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3).

⁶³ Stjtið. EB L 46, 19.2.1991, bls. 19, hluti EES-samningsins við undirritun (Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3).

⁶⁴ Stjtið. ESB L 192, 23.7.2010, bls. 1, tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 60/2011 frá 1. júlí 2011 (Stjtið. ESB L 262, 6.10.2011, bls. 7).

⁶⁵ Stjtið. ESB L 343, 22.12.2009, bls. 74, tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 74/2012 frá 30. apríl 2012 (Stjtið. ESB L 248, 13.9.2012, bls. 1).

⁶⁶ Stjtið. ESB L 268, 14.9.1992, bls. 54, tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 7/1994 frá 21. mars 1994 (Stjtið. EB L 160, 28.6.1994, bls. 1).

⁶⁷ Stjtið. EB L 302, 19.10.1989, bls. 1, hluti EES-samningsins við undirritun (Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3).

⁶⁸ Stjtið. EB L 194, 22.7.1988, bls. 10, hluti EES-samningsins við undirritun (Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3).

⁶⁹ Stjtið. EB L 224, 18.8.1990, bls. 62, hluti EES-samningsins við undirritun (Stjtið. EB L 1, 3.1.1994, bls. 3).

⁷⁰ Stjtið. ESB L 328, 24.11.2006, bls. 14, tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 99/2007 frá 28. september 2007 (Stjtið. ESB L 47, 21.2.2008, bls. 10).

⁷¹ Stjtið. ESB L 178, 28.6.2013, bls. 1, tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 66/2016 frá 29. apríl 2016 (Stjtið. ESB L 300, 16.11.2017, bls. 1).

AGREEMENT

ON ARRANGEMENTS BETWEEN ICELAND, THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN, THE KINGDOM OF NORWAY AND THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND FOLLOWING THE WITHDRAWAL OF THE UNITED KINGDOM FROM THE EUROPEAN UNION, THE EEA AGREEMENT AND OTHER AGREEMENTS APPLICABLE BETWEEN THE UNITED KINGDOM AND THE EEA EFTA STATES BY VIRTUE OF THE UNITED KINGDOM'S MEMBERSHIP OF THE EUROPEAN UNION

PREAMBLE

ICELAND,

THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,

THE KINGDOM OF NORWAY, AND

THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,

hereafter referred to as the Parties;

CONSIDERING that on 29 March 2017 the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ("United Kingdom"), following the outcome of a referendum held in the United Kingdom and its sovereign decision to leave the European Union ("Union"), notified its intention to withdraw from the Union and the European Atomic Energy Community ("Euratom") in accordance with Article 50 of the Treaty on European Union, which applies to Euratom by virtue of Article 106a of the Treaty establishing the European Atomic Energy Community,

RECOGNISING the historic and deep partnerships between the United Kingdom and Iceland, the Principality of Liechtenstein ("Liechtenstein") and the Kingdom of Norway ("Norway") and the common desire to protect these relationships,

NOTING the Agreement between the United Kingdom and the Union on the withdrawal of the United Kingdom from the Union and Euratom which provides for an orderly withdrawal of the United Kingdom from the Union and which provides, in particular, for a transition or implementation period during which Union law will continue to be applicable to and in the United Kingdom in accordance with the provisions of that Agreement,

WISHING to set out necessary arrangements consequent upon the withdrawal of the United Kingdom from the Union, the EEA Agreement and other agreements applicable between the United Kingdom and Iceland, Liechtenstein or Norway by virtue of the United Kingdom's membership of the Union,

NOTING that the applicable rights and obligations under the EEA Agreement and other international agreements should continue to apply to the United Kingdom for the duration of the transition period and that the Parties shall put in place any necessary arrangements for such continuation,

RECOGNISING that it is necessary to provide reciprocal protection for EEA EFTA nationals and for United Kingdom nationals, as well as their respective family members, where they have exercised free movement rights before a date set in this Agreement, and to ensure that their rights under this Agreement are enforceable and based on the principle of non-discrimination, recognising also that rights deriving from periods of social security insurance should be protected,

RESOLVED to ensure an orderly withdrawal through various separation provisions aiming to prevent disruption and to provide legal certainty to citizens and economic operators as well as to judicial and administrative authorities in the EEA EFTA States and in the United Kingdom, while not excluding the possibility of relevant separation provisions being superseded by agreement(s) on the future relationship between the EEA EFTA States and the United Kingdom,

CONFIRMING the Parties' understanding that the provisions of the present agreement are without prejudice to the sectoral adaptations to the EEA Agreement, including those regarding Liechtenstein contained in Annexes V and VIII to the EEA Agreement,

CONSIDERING that in order to guarantee the correct interpretation and application of this Agreement and compliance with the obligations under this Agreement, it is essential to establish provisions ensuring its overall governance and implementation,

UNDERLINING that this Agreement is founded on an overall balance of benefits, rights and obligations for the EEA EFTA States and the United Kingdom,

CONSIDERING that there is a need for both the United Kingdom and the EEA EFTA States to take all necessary steps to begin as soon as possible the formal negotiations of one or several agreements governing their future relationship with a view to ensuring that, to the extent possible, those agreements apply from the end of the transition period,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

PART ONE COMMON PROVISIONS

Article 1 Objective

This Agreement sets out arrangements, following the withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ("United Kingdom") from the European Union ("Union"), the Agreement on the European Economic Area ("EEA Agreement") and other agreements applicable between the United Kingdom and the EEA EFTA States by virtue of the United Kingdom's membership of the Union in relation to:

- (a) the protection of rights of the nationals of Iceland, the Principality of Liechtenstein ("Liechtenstein"), the Kingdom of Norway ("Norway") and the United Kingdom; and
- (b) other separation issues that follow from the relationship between the Parties to this Agreement.

Article 2 Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions shall apply:

- (a) "EEA Agreement" means the main Agreement on the European Economic Area of 2 May 1992 with later amendments, and its Protocols and Annexes as well as the acts referred to therein;
- (b) "EEA EFTA States" means Iceland, Liechtenstein and Norway;
- (c) "EEA EFTA national" means a national of Iceland, Liechtenstein or Norway;
- (d) "United Kingdom national" means a national of the United Kingdom, as defined in the New Declaration by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland of 31 December 1982 on the definition of the term 'nationals'² together with Declaration No 63 annexed to the Final Act of the intergovernmental conference which adopted the Treaty of Lisbon³;
- (e) "Union citizen" means any person holding the nationality of a Member State of the European Union;
- (f) "EU-UK Withdrawal Agreement" means the Agreement on the withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union and the European Atomic Energy Community signed in Brussels on 24 January 2020;

¹ OJ L 1, 3.1.1994, p. 3 and EEA EFTA States' official gazettes.

² OJ C 23, 28.1.1983, p. 1.

³ OJ C 306, 17.12.2007, p. 270.

- (g) “Union law” has the meaning given to it in Article 2(a) of the EU-UK Withdrawal Agreement;
- (h) “transition period” refers to the time period in Article 126 of the EU-UK Withdrawal Agreement, including as extended in accordance with Article 132 of that Agreement if applicable;
- (i) “day” means a calendar day, unless otherwise provided in this Agreement or in provisions of the EEA Agreement made applicable by this Agreement.

Article 3

Territorial scope

1. Unless otherwise provided in this Agreement or in provisions of the EEA Agreement, or of other agreements made applicable by this Agreement, any reference in this Agreement to the United Kingdom or its territory, shall be understood as referring to:
 - (a) the United Kingdom;
 - (b) Gibraltar, to the extent that the EEA Agreement or other agreements made applicable by this Agreement, were applicable to it immediately before the United Kingdom’s withdrawal from the Union;
 - (c) the Channel Islands and the Isle of Man, to the extent that the EEA Agreement was applicable to them immediately before the United Kingdom’s withdrawal from the Union.
2. Unless otherwise provided in this Agreement, or in provisions of the EEA Agreement or of other agreements made applicable by this Agreement, any reference in this Agreement to EEA EFTA States, or their territory, shall be understood as covering the territories of Iceland, Liechtenstein and Norway to which the EEA Agreement applies.

Article 4

Methods and principles relating to the effect, the implementation and the application of this Agreement

1. The Parties undertake to ensure that all necessary measures are taken in order to give effect to the provisions of this Agreement and to implement the rights recognised in the present Agreement into their internal legal order through domestic legislation.
2. In the interpretation and application of any domestic legislation implementing this Agreement, and the rights contained therein, each Party’s judicial and administrative authorities shall have due regard to this Agreement.
3. The provisions of Parts Two and Three of this Agreement shall, in their implementation and application, be interpreted in conformity with the provisions of Parts Two and Three of the EU-UK Withdrawal Agreement, in so far as they are identical in substance.

Article 5

Good faith

The Parties shall, in full mutual respect and good faith, assist each other in carrying out tasks which flow from this Agreement.

They shall take all appropriate measures, whether general or particular, to ensure fulfilment of the obligations arising from this Agreement and shall refrain from any measures which could jeopardise the attainment of the objectives of this Agreement.

Article 6

References to the EEA Agreement and other agreements

1. Unless otherwise provided in this Agreement, all references in this Agreement to the EEA Agreement shall be understood as references to the EEA Agreement as applicable on the last day of the transition period.
2. Unless otherwise provided in this Agreement, all references in this Agreement to Union acts or provisions thereof, shall be understood as references to the acts or provisions as incorporated into

the EEA Agreement, including as amended or replaced, as applicable on the last day of the transition period.

3. Unless otherwise provided in this Agreement, where in this Agreement reference is made to Union acts or provisions thereof, such reference shall, where relevant, be understood to include a reference to the act as incorporated into the EEA Agreement or provisions thereof that, although replaced or superseded by the act referred to, continue to apply in accordance with that act.
4. For the purposes of this Agreement, references to provisions of Union acts made applicable by this Agreement shall be understood to include references to the relevant Union acts supplementing or implementing those provisions, to the extent these acts are applicable pursuant to the EEA Agreement or other agreements made applicable by this Agreement, on the last day of the transition period.
5. Unless otherwise provided in this Agreement, references to provisions of any other agreement made applicable by this Agreement shall be understood as references to those provisions as applicable on the last day of the transition period.

Article 7

References to Member States

For the purposes of this Agreement, all references to Member States and competent authorities of Member States in provisions of the EEA Agreement and of other agreements made applicable by this Agreement shall be read as including the United Kingdom and its competent authorities.

PART TWO CITIZENS' RIGHTS

TITLE I GENERAL PROVISIONS

Article 8

Definitions

For the purposes of this Part, and without prejudice to Title III, the following definitions shall apply:

- (a) “family members” means family members of EEA EFTA nationals or family members of United Kingdom nationals as defined in point (2) of Article 2 of Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council⁴, irrespective of their nationality, and who fall within the personal scope provided for in Article 9 of this Agreement;
- (b) “frontier workers” means EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals who pursue an economic activity in accordance with Article 28 or 31 of the EEA Agreement in one or more States in which they do not reside;
- (c) “host State” means:
 - (i) in respect of EEA EFTA nationals and their family members, the United Kingdom, if they exercised their right of residence there in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;
 - (ii) in respect of United Kingdom nationals and their family members, the EEA EFTA State in which they exercised their right of residence in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and in which they continue to reside thereafter;
- (d) “State of work” means:
 - (i) in respect of EEA EFTA nationals, the United Kingdom, if they pursued an economic activity as frontier workers there before the end of the transition period and continue to do so thereafter;

⁴ Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States amending Regulation (EEC) No 1612/68 and repealing Directives 64/221/EEC, 68/360/EEC, 72/194/EEC, 73/148/EEC, 75/34/EEC, 75/35/EEC, 90/364/EEC, 90/365/EEC and 93/96/EEC (OJ L 158, 30.4.2004, p. 77).

- (ii) in respect of United Kingdom nationals, an EEA EFTA State in which they pursued an economic activity as frontier workers before the end of the transition period and in which they continue to do so thereafter;
- (e) “rights of custody” means rights and duties relating to the care of a child, and in particular the right to determine the child's place of residence, including rights of custody acquired by judgment, by operation of law or by an agreement having legal effect.

Article 9

Personal scope

1. Without prejudice to Title III, this Part shall apply to the following persons:
 - (a) EEA EFTA nationals who exercised their right to reside in the United Kingdom in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;
 - (b) United Kingdom nationals who exercised their right to reside in an EEA EFTA State in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;
 - (c) EEA EFTA nationals who exercised their right as frontier workers in the United Kingdom in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to do so thereafter;
 - (d) United Kingdom nationals who exercised their right as frontier workers in one or more EEA EFTA States in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to do so thereafter;
 - (e) family members of the persons referred to in points (a) to (d), provided that they fulfil one of the following conditions:
 - (i) they resided in the host State in accordance with the EEA Agreement before the end of the transition period and continue to reside there thereafter;
 - (ii) they were directly related to a person referred to in points (a) to (d) and resided outside the host State before the end of the transition period, provided that they fulfil the conditions set out in point (2) of Article 2 of Directive 2004/38/EC at the time they seek residence under this Part in order to join the person referred to in points (a) to (d) of this paragraph;
 - (iii) they were born to, or legally adopted by, persons referred to in points (a) to (d) after the end of the transition period, whether inside or outside the host State, and fulfil the conditions set out in point (2)(c) of Article 2 of Directive 2004/38/EC at the time they seek residence under this Part in order to join the person referred to in points (a) to (d) of this paragraph and fulfil one of the following conditions:
 - both parents are persons referred to in points (a) to (d);
 - one parent is a person referred to in points (a) to (d) and the other is a national of the host State; or
 - one parent is a person referred to in points (a) to (d) and has sole or joint rights of custody of the child, in accordance with the applicable rules of family law of an EEA EFTA State or of the United Kingdom, including applicable rules of private international law under which rights of custody established under the law of a third State are recognised in the EEA EFTA State or in the United Kingdom, in particular as regards the best interests of the child and without prejudice to the normal operation of such applicable rules of private international law;
 - (f) family members who resided in the host State in accordance with Articles 12 and 13, Article 16(2) and Articles 17 and 18 of Directive 2004/38/EC before the end of the transition period and continue to reside there thereafter.
2. Persons falling under points (a) and (b) of Article 3(2) of Directive 2004/38/EC whose residence was facilitated by the host State in accordance with its national legislation before the end of the transition period in accordance with Article 3(2) of that Directive shall retain their right of

residence in the host State in accordance with this Part, provided that they continue to reside in the host State thereafter.

3. Paragraph 2 shall also apply to persons falling under points (a) and (b) of Article 3(2) of Directive 2004/38/EC who have applied for facilitation of entry and residence before the end of the transition period, and whose residence is being facilitated by the host State in accordance with its national legislation thereafter.
4. Without prejudice to any right to residence which the persons concerned may have in their own right, the host State shall, in accordance with its national legislation and in accordance with point (b) of Article 3(2) of Directive 2004/38/EC, facilitate entry and residence for the partner with whom the person referred to in points (a) to (d) of paragraph 1 of this Article has a durable relationship, duly attested, where that partner resided outside the host State before the end of the transition period, provided that the relationship was durable before the end of the transition period and continues at the time the partner seeks residence under this Part.
5. In the cases referred to in paragraphs 3 and 4, the host State shall undertake an extensive examination of the personal circumstances of the persons concerned and shall justify any denial of entry or residence to such persons.

Article 10

Continuity of residence

Continuity of residence for the purposes of Articles 8 and 9 shall not be affected by absences as referred to in Article 14(2) of this Agreement.

The right of permanent residence acquired under Directive 2004/38/EC before the end of the transition period shall not be treated as lost through absence from the host State for a period specified in Article 14(3).

Article 11

Non-discrimination

Within the scope of this Part, and without prejudice to any special provisions contained therein, any discrimination on grounds of nationality within the meaning of Article 4 of the EEA Agreement shall be prohibited in the host State and the State of work in respect of the persons referred to in Article 9 of this Agreement.

TITLE II

RIGHTS AND OBLIGATIONS

CHAPTER 1

Rights related to residence, residence documents

Article 12

Residence rights

1. EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals shall have the right to reside in the host State under the limitations and conditions as set out in Articles 28 and 31 of the EEA Agreement and in Article 6(1), points (a), (b) or (c) of Article 7(1), Article 7(3), Article 14, Article 16(1) or Article 17(1) of Directive 2004/38/EC.
2. Family members who are either EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals shall have the right to reside in the host State as set out in Article 6(1), point (d) of Article 7(1), Article 12(1) or (3), Article 13(1), Article 14, Article 16(1) or Article 17(3) and (4) of Directive 2004/38/EC, subject to the limitations and conditions set out in those provisions.
3. Family members who are neither EEA EFTA nationals nor United Kingdom nationals shall have the right to reside in the host State as set out in Article 6(2), Article 7(2), Article 12(2) or (3), Article 13(2), Article 14, Article 16(2), Article 17(3) or (4) or Article 18 of Directive 2004/38/EC, subject to the limitations and conditions set out in those provisions.
4. The host State may not impose any limitations or conditions for obtaining, retaining or losing residence rights on the persons referred to in paragraphs 1, 2 and 3, other than those provided for

in this Title. There shall be no discretion in applying the limitations and conditions provided for in this Title, other than in favour of the person concerned.

Article 13

Right of exit and of entry

1. EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, their respective family members and other persons, who reside in the territory of the host State in accordance with the conditions set out in this Title shall have the right to leave the host State and the right to enter it, as set out in Article 4(1) and the first subparagraph of Article 5(1) of Directive 2004/38/EC, with a valid passport or national identity card in the case of EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, and with a valid passport in the case of their respective family members and other persons who are not EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals.
Five years after the end of the transition period, the host State may decide no longer to accept national identity cards for the purposes of entry to or exit from its territory if such cards do not include a chip that complies with the applicable International Civil Aviation Organisation standards related to biometric identification.
2. No exit visa, entry visa or equivalent formality shall be required of holders of a valid document issued in accordance with Article 17 or 25 of this Agreement.
3. Where the host State requires family members who join the EEA EFTA national or United Kingdom national after the end of the transition period to have an entry visa, the host State shall grant such persons every facility to obtain the necessary visas. Such visas shall be issued free of charge as soon as possible, and on the basis of an accelerated procedure.

Article 14

Right of permanent residence

1. EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, and their respective family members, who have resided legally in the host State in accordance with the EEA Agreement for a continuous period of 5 years or for the period specified in Article 17 of Directive 2004/38/EC, shall have the right to reside permanently in the host State under the conditions set out in Articles 16, 17 and 18 of Directive 2004/38/EC. Periods of legal residence or work in accordance with provisions of the EEA Agreement before and after the end of the transition period shall be included in the calculation of the qualifying period necessary for acquisition of the right of permanent residence.
2. Continuity of residence for the purposes of acquisition of the right of permanent residence shall be determined in accordance with Article 16(3) and Article 21 of Directive 2004/38/EC.
3. Once acquired, the right of permanent residence shall be lost only through absence from the host State for a period exceeding 5 consecutive years.

Article 15

Accumulation of periods

EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, and their respective family members, who before the end of the transition period resided legally in the host State in accordance with the conditions of Article 7 of Directive 2004/38/EC for a period of less than 5 years, shall have the right to acquire the right to reside permanently under the conditions set out in Article 14 of this Agreement once they have completed the necessary periods of residence. Periods of legal residence or work in accordance with provisions of the EEA Agreement before and after the end of the transition period shall be included in the calculation of the qualifying period necessary for acquisition of the right of permanent residence.

Article 16

Status and changes

1. The right of EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, and their respective family members, to avail themselves of the rights set out in this Part shall not be affected when they change status, for example between student, worker, self-employed person and economically

inactive person. Persons who, at the end of the transition period, enjoy a right of residence in their capacity as family members of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, cannot become persons referred to in points (a) to (d) of Article 9(1).

2. The rights provided for in this Title for the family members who are dependants of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals before the end of the transition period, shall be maintained even after they cease to be dependants.

Article 17

Issuance of residence documents

1. The host State may require EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, their respective family members and other persons, who reside in its territory in accordance with the conditions set out in this Title, to apply for a new residence status which confers the rights under this Title and a document evidencing such status which may be in a digital form.

Applying for such a residence status shall be subject to the following conditions:

- (a) the purpose of the application procedure shall be to verify whether the applicant is entitled to the residence rights set out in this Title. Where that is the case, the applicant shall have a right to be granted the residence status and the document evidencing that status;
- (b) the deadline for submitting the application shall not be less than 6 months from the end of the transition period, for persons residing in the host State before the end of the transition period.

For persons who have the right to commence residence after the end of the transition period in the host State in accordance with this Title, the deadline for submitting the application shall be 3 months after their arrival or the expiry of the deadline referred to in the first subparagraph, whichever is later.

A certificate of application for the residence status shall be issued immediately;

- (c) the deadline for submitting the application referred to in point (b) shall be extended automatically by 1 year where an EEA EFTA State has notified the United Kingdom, or the United Kingdom has notified the EEA EFTA States, that technical problems prevent the host State either from registering the application or from issuing the certificate of application referred to in point (b). The host State shall publish that notification and shall provide appropriate public information for the persons concerned in good time;
- (d) where the deadline for submitting the application referred to in point (b) is not respected by the persons concerned, the competent authorities shall assess all the circumstances and reasons for not respecting the deadline and shall allow those persons to submit an application within a reasonable further period of time if there are reasonable grounds for the failure to respect the deadline;
- (e) the host State shall ensure that any administrative procedures for applications are smooth, transparent and simple, and that any unnecessary administrative burdens are avoided;
- (f) application forms shall be short, simple, user friendly and adapted to the context of this Agreement; applications made by families at the same time shall be considered together;
- (g) the document evidencing the status shall be issued free of charge or for a charge not exceeding that imposed on nationals of the host State for the issuing of similar documents;
- (h) persons who, before the end of the transition period, hold a valid permanent residence document issued under Article 19 or 20 of Directive 2004/38/EC or hold a valid domestic immigration document conferring a permanent right to reside in the host State, shall have the right to exchange that document within the period referred to in point (b) of this paragraph for a new residence document upon application after a verification of their identity, a criminality and security check in accordance with point (p) of this paragraph and confirmation of their ongoing residence; such new residence documents shall be issued free of charge;
- (i) the identity of the applicants shall be verified through the presentation of a valid passport or national identity card for EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals, and through the presentation of a valid passport for their respective family members and other persons who are not EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals; the acceptance of such

identity documents shall not be made conditional upon any criteria other than that of the validity of the document. Where the identity document is retained by the competent authorities of the host State while the application is pending, the host State shall return that document upon application without delay, before the decision on the application has been taken;

- (j) supporting documents other than identity documents, such as civil status documents, may be submitted in copy. Originals of supporting documents may be required only in specific cases where there is a reasonable doubt as to the authenticity of the supporting documents submitted;
- (k) the host State may only require EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals to present, in addition to the identity documents referred to in point (i) of this paragraph, the following supporting documents as referred to in Article 8(3) of Directive 2004/38/EC:
 - (i) where they reside in the host State in accordance with point (a) of Article 7(1) of Directive 2004/38/EC as workers or self-employed, a confirmation of engagement from the employer or a certificate of employment, or proof that they are self-employed;
 - (ii) where they reside in the host State in accordance with point (b) of Article 7(1) of Directive 2004/38/EC as economically inactive persons, evidence that they have sufficient resources for themselves and their family members not to become a burden on the social assistance system of the host State during their period of residence and that they have comprehensive sickness insurance cover in the host State; or
 - (iii) where they reside in the host State in accordance with point (c) of Article 7(1) of Directive 2004/38/EC as students, proof of enrolment at an establishment accredited or financed by the host State on the basis of its legislation or administrative practice, proof of comprehensive sickness insurance cover, and a declaration or equivalent means of proof, that they have sufficient resources for themselves and their family members not to become a burden on the social assistance system of the host State during their period of residence. The host State may not require such declarations to refer to any specific amount of resources.

With regard to the condition of sufficient resources, Article 8(4) of Directive 2004/38/EC shall apply;
- (l) the host State may only require family members who fall under point (e)(i) of Article 9(1) or Article 9(2) or (3) of this Agreement and who reside in the host State in accordance with point (d) of Article 7(1) or (2) of Directive 2004/38/EC to present, in addition to the identity documents referred to in point (i) of this paragraph, the following supporting documents as referred to in Article 8(5) or 10(2) of Directive 2004/38/EC:
 - (i) a document attesting to the existence of a family relationship or a registered partnership;
 - (ii) the registration certificate or, in the absence of a registration system, any other proof that the EEA EFTA national or the United Kingdom national with whom they reside actually resides in the host State;
 - (iii) for direct descendants who are under the age of 21 or who are dependants and dependent direct relatives in the ascending line and those of the spouse or registered partner, documentary evidence that they were related to EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals before the end of the transition period and fulfil the conditions set out in point (c) or (d) of Article 2(2) of Directive 2004/38/EC relating to age or dependence;
 - (iv) for the persons referred to in Article 9(2) or (3) of this Agreement, a document issued by the relevant authority in the host State in accordance with Article 3(2) of Directive 2004/38/EC for the persons referred to in Article 9(2) or (3) of this Agreement, a document issued by the relevant authority in the host State in accordance with Article 3(2) of Directive 2004/38/EC.

With regard to the condition of sufficient resources as concerns family members who are themselves EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, Article 8(4) of Directive 2004/38/EC shall apply;

- (m) the host State may only require family members who fall under point (e)(ii) of Article 9(1) or Article 9(4) of this Agreement to present, in addition to the identity documents referred to in point (i) of this paragraph, the following supporting documents as referred to in Articles 8(5) and 10(2) of Directive 2004/38/EC:
 - (i) a document attesting to the existence of a family relationship or of a registered partnership;
 - (ii) the registration certificate or, in the absence of a registration system, any other proof of residence in the host State of the EEA EFTA national or of the United Kingdom national whom they are joining in the host State;
 - (iii) for spouses or registered partners, a document attesting to the existence of a family relationship or a registered partnership before the end of the transition period;
 - (iv) for direct descendants who are under the age of 21 or who are dependants and dependent direct relatives in the ascending line and those of the spouse or registered partner, documentary evidence that they were related to EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals before the end of the transition period and fulfil the conditions set out in point (c) or (d) of Article 2(2) of Directive 2004/38/EC relating to age or dependence;
 - (v) for the persons referred to in Article 9(4) of this Agreement, proof that a durable relationship with EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals existed before the end of the transition period and continues to exist thereafter;
 - (n) for cases other than those set out in points (k), (l) and (m), the host State shall not require applicants to present supporting documents that go beyond what is strictly necessary and proportionate to provide evidence that the conditions relating to the right of residence under this Title have been fulfilled;
 - (o) the competent authorities of the host State shall help the applicants to prove their eligibility and to avoid any errors or omissions in their applications; they shall give the applicants the opportunity to furnish supplementary evidence and to correct any deficiencies, errors or omissions;
 - (p) criminality and security checks may be carried out systematically on applicants, with the exclusive aim of verifying whether the restrictions set out in Article 19 of this Agreement may be applicable. For that purpose, applicants may be required to declare past criminal convictions which appear in their criminal record in accordance with the law of the State of conviction at the time of the application. The host State may, if it considers this essential, apply the procedure set out in Article 27(3) of Directive 2004/38/EC with respect to enquiries to other States regarding previous criminal records;
 - (q) the new residence document shall include a statement that it has been issued in accordance with this Agreement;
 - (r) the applicant shall have access to judicial and, where appropriate, administrative redress procedures in the host State against any decision refusing to grant the residence status. The redress procedures shall allow for an examination of the legality of the decision, as well as of the facts and circumstances on which the proposed decision is based. Such redress procedures shall ensure that the decision is not disproportionate.
2. During the period referred to in point (b) of paragraph 1 of this Article and its possible one-year extension under point (c) of that paragraph, all rights provided for in this Part shall be deemed to apply to EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, their respective family members, and other persons residing in the host State, in accordance with the conditions and subject to the restrictions set out in Article 19.
 3. Pending a final decision by the competent authorities on any application referred to in paragraph 1, and pending a final judgment handed down in case of judicial redress sought against any rejection of such application by the competent administrative authorities, all rights provided for in this Part shall be deemed to apply to the applicant, including Article 20 on safeguards and right of appeal, subject to the conditions set out in Article 19(4).

4. Where a host State has chosen not to require EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, their family members, and other persons, residing in its territory in accordance with the conditions set out in this Title, to apply for the new residence status referred to in paragraph 1 as a condition for legal residence, those eligible for residence rights under this Title shall have the right to receive, in accordance with the conditions set out in Directive 2004/38/EC, a residence document, which may be in a digital form, that includes a statement that it has been issued in accordance with this Agreement.

Article 18

Issuance of residence documents during the transition period

1. During the transition period, a host State may allow applications for a residence status or residence document as referred to in Article 17(1) and (4) of this Agreement to be made voluntarily from the date of entry into force of this Agreement.
2. Decisions to accept or refuse such applications shall be taken in accordance with Article 17(1) and (4). Decisions under Article 17(1) shall have no effect until after the end of the transition period.
3. If an application under Article 17(1) is accepted before the end of the transition period, the host State may not withdraw the decision granting the residence status before the end of the transition period on any grounds other than those set out in Chapter VI and Article 35 of Directive 2004/38/EC.
4. If an application is refused before the end of the transition period, the applicant may apply again at any time before the expiry of the period set out in point (b) of Article 17(1).
5. Without prejudice to paragraph 4, the redress procedures under point (r) Article 17(1) shall be available from the date of any decision to refuse an application referred to in paragraph 2 of this Article.

Article 19

Restrictions of the rights of residence and entry

1. The conduct of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, their family members, and other persons, who exercise rights under this Title, where that conduct occurred before the end of the transition period, shall be considered in accordance with Chapter VI of Directive 2004/38/EC.
2. The conduct of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, their family members, and other persons, who exercise rights under this Title, where that conduct occurred after the end of the transition period, may constitute grounds for restricting the right of residence by the host State or the right of entry in the State of work in accordance with national legislation.
3. The host State or the State of work may adopt the necessary measures to refuse, terminate or withdraw any right conferred by this Title in the case of the abuse of those rights or fraud, as set out in Article 35 of Directive 2004/38/EC. Such measures shall be subject to the procedural safeguards provided for in Article 20 of this Agreement.
4. The host State or the State of work may remove applicants who submitted fraudulent or abusive applications from its territory under the conditions set out in Directive 2004/38/EC, in particular Articles 31 and 35 thereof, even before a final judgment has been handed down in the case of judicial redress sought against any rejection of such an application.

Article 20

Safeguards and right of appeal

The safeguards set out in Article 15 and Chapter VI of Directive 2004/38/EC shall apply in respect of any decision by the host State that restricts residence rights of the persons referred to in Article 9 of this Agreement.

Article 22

Equal treatment

1. In accordance with Article 24 of Directive 2004/38/EC, subject to the specific provisions provided for in this Title and Titles I and IV of this Part, all EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals residing on the basis of this Agreement in the territory of the host State shall enjoy equal treatment with the nationals of that State within the scope of this Part. The benefit of this right shall be extended to those family members of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals who have the right of residence or permanent residence.
2. By way of derogation from paragraph 1, the host State shall not be obliged to confer entitlement to social assistance during periods of residence on the basis of Article 6 or point (b) of Article 14(4) of Directive 2004/38/EC, nor shall it be obliged, prior to a person's acquisition of the right of permanent residence in accordance with Article 14 of this Agreement, to grant maintenance aid for studies, including vocational training, consisting in student grants or student loans to persons other than workers, self-employed persons, persons who retain such status or to members of their families.

CHAPTER 2

Rights of workers and self-employed persons

Article 23

Rights of workers

1. Subject to the limitations set out in Article 28(3) and (4) of the EEA Agreement, workers in the host State and frontier workers in the State or States of work shall enjoy the rights guaranteed by Article 28 of the EEA Agreement and the rights granted by Regulation (EU) No 492/2011 of the European Parliament and of the Council⁵. These rights include:
 - (a) the right not to be discriminated against on grounds of nationality as regards employment, remuneration and other conditions of work and employment;
 - (b) the right to take up and pursue an activity in accordance with the rules applicable to the nationals of the host State or the State of work;
 - (c) the right to assistance afforded by the employment offices of the host State or the State of work as offered to own nationals;
 - (d) the right to equal treatment in respect of conditions of employment and work, in particular as regards remuneration, dismissal and in case of unemployment, reinstatement or re-employment;
 - (e) the right to social and tax advantages;
 - (f) collective rights;
 - (g) the rights and benefits accorded to national workers in matters of housing;
 - (h) the right for their children to be admitted to the general educational, apprenticeship and vocational training courses under the same conditions as the nationals of the host State or the State of work, if such children are residing in the territory where the worker works.
2. Where a direct descendant of a worker who has ceased to reside in the host State is in education in that State, the primary carer for that descendant shall have the right to reside in that State until the descendant reaches the age of majority, and after the age of majority if that descendant continues to need the presence and care of the primary carer in order to pursue and complete his or her education.
3. Employed frontier workers shall enjoy the right to enter and exit the State of work in accordance with Article 13 of this Agreement and shall retain the rights they enjoyed as workers there, provided they are in one of the circumstances set out in points (a), (b), (c) and (d) of Article 7(3) of Directive 2004/38/EC, even where they do not move their residence to the State of work.

⁵ Regulation (EU) No 492/2011 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on freedom of movement for workers within the Union (OJ L 141, 27.5.2011, p. 1).

Article 24

Rights of self-employed persons

1. Subject to the limitations set out in Articles 32 and 33 of the EEA Agreement, self-employed persons in the host State and self-employed frontier workers in the State or States of work shall enjoy the rights guaranteed by Articles 31 and 124 of the EEA Agreement. These rights include:
 - (a) the right to take up and pursue activities as self-employed persons and to set up and manage undertakings under the conditions laid down by the host State for its own nationals, as set out in Article 31 of the EEA Agreement;
 - (b) the rights as set out in points (c) to (h) of Article 23(1) of this Agreement.
2. Article 23(2) shall apply to direct descendants of self-employed workers.
3. Article 23(3) shall apply to self-employed frontier workers.

Article 25

Issuance of a document identifying frontier workers' rights

The State of work may require EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals who have rights as frontier workers under this Title to apply for a document certifying that they have such rights under this Title. Such EEA EFTA nationals and United Kingdom nationals shall have the right to be issued with such a document.

CHAPTER 3

Professional qualifications

Article 26

Recognised professional qualifications⁶

1. The recognition, before the end of the transition period, of professional qualifications, as defined in point (b) of Article 3(1) of Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council⁷, of EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals, and their family members, by their host State or their State of work shall maintain its effects in the respective State, including the right to pursue their profession under the same conditions as its nationals, where such recognition was made in accordance with any of the following provisions:
 - (a) Title III of Directive 2005/36/EC in respect of the recognition of professional qualifications in the context of the exercise of the freedom of establishment, whether such recognition fell under the general system for the recognition of evidence of training, the system for the recognition of professional experience or the system for the recognition on the basis of coordination of minimum training conditions;
 - (b) Article 10(1) and (3) of Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council⁸ in respect of gaining admission to the profession of lawyer in the host State or State of work;
 - (c) Article 14 of Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council⁹ in respect of the approval of statutory auditors;
 - (d) Council Directive 74/556/EEC¹⁰ in respect of the acceptance of evidence of the knowledge and ability necessary to take up or pursue the activities of self-employed persons and of

⁶ This Article is without prejudice to the Declaration annexed to EEA Council Decision No 1/95 concerning nationals of the Principality of Liechtenstein who hold higher-education diplomas awarded on completion of professional education and training of at least three years' duration conferred in a third country (OJ L 86, 20.4.1995, p. 58).

⁷ Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications (OJ L 255, 30.9.2005, p. 22).

⁸ Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained (OJ L 77, 14.3.1998, p. 36).

⁹ Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC (OJ L 157, 9.6.2006, p. 87).

¹⁰ Council Directive 74/556/EEC of 4 June 1974 laying down detailed provisions concerning transitional measures relating to activities, trade in and distribution of toxic products and activities entailing the professional use of such products including activities of intermediaries (OJ L 307, 18.11.1974, p. 1).

intermediaries engaging in the trade and distribution of toxic products or activities involving the professional use of toxic products.

2. Recognitions of professional qualifications for the purposes of point (a) of paragraph 1 of this Article shall include:
 - (a) recognitions of professional qualifications which have benefited from Article 3(3) of Directive 2005/36/EC;
 - (b) decisions granting partial access to a professional activity in accordance with Article 4f of Directive 2005/36/EC;
 - (c) recognitions of professional qualifications for establishment purposes made under Article 4d of Directive 2005/36/EC.

Article 27

Ongoing procedures on the recognition of professional qualifications

Article 4, Article 4d in respect of recognitions of professional qualifications for establishment purposes, Article 4f and Title III of Directive 2005/36/EC, Article 10(1), (3) and (4) of Directive 98/5/EC, Article 14 of Directive 2006/43/EC and Directive 74/556/EEC shall apply in respect of the examination by a competent authority of the host State or State of work of any application for the recognition of professional qualifications introduced before the end of the transition period by EEA EFTA nationals or United Kingdom nationals and in respect of the decision on any such application.

Articles 4a, 4b and 4e of Directive 2005/36/EC shall also apply to the extent relevant for the completion of the procedures for the recognitions of professional qualifications for establishment purposes under Article 4d of that Directive.

The United Kingdom and the EEA EFTA States shall put in place any necessary arrangements required as a consequence of the application of Article 8 of the EU-UK Withdrawal Agreement (Access to networks, information systems and databases) to ensure that procedures under this Article may be completed.

Article 28

Administrative cooperation on recognition of professional qualifications

With regard to the pending applications referred to in Article 27, the United Kingdom and the EEA EFTA States shall cooperate in order to facilitate the application of Article 27. Cooperation may include the exchange of information, including information on disciplinary action or criminal sanctions taken or any other serious and specific circumstances which are likely to have consequences for the pursuit of the activities falling under the Directives referred to in Article 27.

TITLE III

COORDINATION OF SOCIAL SECURITY SYSTEMS

Article 29

Persons covered

1. This Title shall apply to the following persons:
 - (a) EEA EFTA nationals who are subject to the legislation of the United Kingdom at the end of the transition period, as well as their family members and survivors;
 - (b) United Kingdom nationals who are subject to the legislation of an EEA EFTA State at the end of the transition period, as well as their family members and survivors;
 - (c) EEA EFTA nationals who reside in the United Kingdom and are subject to the legislation of an EEA EFTA State at the end of the transition period, as well as their family members and survivors;
 - (d) United Kingdom nationals who reside in an EEA EFTA State, and are subject to the legislation of the United Kingdom at the end of the transition period, as well as their family members and survivors;
 - (e) persons who do not fall within points (a) to (d) but are:
 - (i) EEA EFTA nationals who pursue an activity as an employed or self-employed person in the United Kingdom at the end of the transition period, and who, based on Title II of

- Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council¹¹, are subject to the legislation of an EEA EFTA State, as well as their family members and survivors; or
- (ii) United Kingdom nationals who pursue an activity as employed or self-employed person in one or more EEA EFTA States at the end of the transition period, and who, based on Title II of Regulation (EC) No 883/2004, are subject to the legislation of the United Kingdom, as well as their family members and survivors;
 - (f) stateless persons and refugees, residing in an EEA EFTA State or in the United Kingdom, who are in one of the situations described in points (a) to (e), as well as their family members and survivors.
2. The persons referred to in paragraph 1 shall be covered for as long as they continue without interruption to be in one of the situations set out in that paragraph involving both an EEA EFTA State and the United Kingdom at the same time.
 3. This Title shall also apply to persons who do not, or who no longer, fall within points (a) to (e) of paragraph 1 of this Article but who fall within Article 9 of this Agreement, as well as their family members and survivors.
 4. The persons referred to in paragraph 3 shall be covered for as long as they continue to have a right to reside in the host State under Article 12 of this Agreement, or a right to work in their State of work under Article 23 or 24 of this Agreement.
 5. Where this Article refers to family members and survivors, those persons shall be covered by this Title only to the extent that they derive rights and obligations in that capacity under Regulation (EC) No 883/2004.

Article 30

Social security coordination rules

1. The rules and objectives set out in Article 29 of the EEA Agreement, Regulation (EC) No 883/2004 and Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council¹², shall apply to the persons covered by this Title.
The EEA EFTA States and the United Kingdom shall take due account of Decisions and take note of Recommendations of the Administrative Commission for the Coordination of Social Security Systems attached to the European Commission, set up under Regulation (EC) No 883/2004 (“Administrative Commission”) listed in Part I of Annex I to this Agreement.
2. By way of derogation from Article 8 of this Agreement, for the purposes of this Title, the definitions in Article 1 of Regulation (EC) No 883/2004 shall apply.

Article 31

Special situations covered

1. The following rules shall apply in the following situations to the extent set out in this Article, insofar as they relate to persons not or no longer covered by Article 29:
 - (a) the following persons shall be covered by this Title for the purposes of reliance on and aggregation of periods of insurance, employment, self-employment or residence, including rights and obligations deriving from such periods in accordance with Regulation (EC) No 883/2004:
 - (i) EEA EFTA nationals, as well as stateless persons and refugees residing in an EEA EFTA State, who have been subject to the legislation of the United Kingdom before the end of the transition period, as well as their family members and survivors;

¹¹ Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems (OJ L 166, 30.4.2004, p. 1).

¹² Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 laying down the procedure for implementing Regulation (EC) No 883/2004 on the coordination of social security systems (OJ L 284, 30.10.2009, p. 1).

- (ii) United Kingdom nationals, as well as stateless persons and refugees residing in the United Kingdom, who have been subject to the legislation of an EEA EFTA State before the end of the transition period, as well as their family members and survivors;
for the purposes of the aggregation of periods, periods completed both before and after the end of the transition period shall be taken into account in accordance with Regulation (EC) No 883/2004;
 - (b) the rules set out in Articles 20 and 27 of Regulation (EC) No 883/2004 shall continue to apply to persons who, before the end of the transition period, had requested authorisation to receive a course of planned health care treatment pursuant to Regulation (EC) No 883/2004, until the end of the treatment. The corresponding reimbursement procedures shall also apply even after the treatment ends. Such persons and the accompanying persons shall enjoy the right to enter and exit the State of treatment in accordance with Article 13, *mutatis mutandis*;
 - (c) the rules set out in Articles 19 and 27 of Regulation (EC) No 883/2004 shall continue to apply to persons who are covered by Regulation (EC) No 883/2004 and who are on a stay at the end of the transition period in an EEA EFTA State or the United Kingdom, until the end of their stay. The corresponding reimbursement procedures shall also apply even after the stay or treatment ends;
 - (d) the rules set out in Articles 67, 68 and 69 of Regulation (EC) No 883/2004 shall continue to apply, for as long as the conditions are fulfilled, to awards of family benefits to which there is entitlement at the end of the transition period for the following persons:
 - (i) EEA EFTA nationals, stateless persons and refugees residing in an EEA EFTA State, who are subject to the legislation of an EEA EFTA State and have family members residing in the United Kingdom at the end of the transition period;
 - (ii) United Kingdom nationals, as well as stateless persons and refugees residing in the United Kingdom, who are subject to the legislation of the United Kingdom and have family members residing in an EEA EFTA State at the end of the transition period;
 - (e) in the situations set out in point (d)(i) and (ii) of this paragraph, for any persons who have rights as family members at the end of the transition period under Regulation (EC) No 883/2004, such as derived rights for sickness benefits in kind, that Regulation and the corresponding provisions of Regulation (EC) No 987/2009 shall continue to apply for as long as the conditions provided therein are fulfilled.
2. The provisions of Chapter I of Title III of Regulation (EC) No 883/2004 as regards sickness benefits shall apply to persons receiving benefits under point (a) of paragraph 1 of this Article. This paragraph shall apply *mutatis mutandis* as regards family benefits based on Articles 67, 68 and 69 of Regulation (EC) No 883/2004.

Article 32

Union citizens

1. The provisions of this Title applicable to EEA EFTA nationals shall apply to Union citizens, provided that:
 - (a) the Union has concluded and applies a corresponding agreement with the United Kingdom which applies to EEA EFTA nationals; and
 - (b) the Union has concluded and applies a corresponding agreement with the EEA EFTA States which applies to United Kingdom nationals.
2. Upon notification from the United Kingdom and from the EEA EFTA States of the date of entry into force of the agreements referred to in paragraph 1, the Joint Committee established by Article 65 of this Agreement (“Joint Committee”) shall set the date from which the provisions of this Title shall apply to Union citizens.

Article 33

Reimbursement, recovery and offsetting

The provisions of Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009 on reimbursement, recovery and offsetting shall continue to apply in relation to events, in so far as they relate to persons not covered by Article 29, that:

- (a) occurred before the end of the transition period; or
- (b) occur after the end of the transition period and relate to persons who were covered by Articles 29 or 31 when the event occurred.

Article 34

Development of law and adaptations of acts
incorporated into and in force under the EEA Agreement

1. Where Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009 are amended or replaced after the end of the transition period and where amendments or replacements to those Regulations are incorporated into and in force under the EEA Agreement, references to those Regulations in this Agreement shall be read as referring to those Regulations as amended or replaced under the EEA Agreement, in accordance with the acts listed in Part II of Annex I to this Agreement.
The Joint Committee shall revise Part II of Annex I to this Agreement in order to align it to any act amending or replacing Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009, provided that:
 - (a) the EU-UK Withdrawal Agreement has been aligned accordingly; and
 - (b) the act has been incorporated into and is in force under the EEA Agreement. - (c) The Joint Committee shall revise Annex I as soon as the second of the events in points (a) and (b) has been completed.
2. Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009 shall, for the purposes of this Agreement, be understood as comprising the adaptations listed in Part III of Annex I to this Agreement. As soon as possible after the adoption of any changes in domestic provisions of relevance to Part III of Annex I to this Agreement, the United Kingdom shall inform the EEA EFTA States thereof within the Joint Committee.
3. The Decisions and Recommendations of the Administrative Commission shall, for the purposes of this Agreement, be understood as comprising the decisions and recommendations listed in Part I of Annex I. The Joint Committee shall amend Part I of Annex I to reflect any new Decision or Recommendation adopted by the Administrative Commission and incorporated into and in force under the EEA Agreement. To that end, as soon as possible after the adoption of any such decision of the EEA Joint Committee, the EEA EFTA States shall inform the United Kingdom thereof within the Joint Committee. Such amendments shall be made by the Joint Committee on a proposal of the EEA EFTA States or the United Kingdom.

TITLE IV
OTHER PROVISIONS

Article 35

Publicity

The EEA EFTA States and the United Kingdom shall disseminate information concerning the rights and obligations of persons covered by this Part, in particular by means of awareness-raising campaigns conducted, as appropriate, through national and local media and other means of communication.

Article 36

More favourable provisions

This Part shall not affect any laws, regulations or administrative provisions applicable in a host State or a State of work which would be more favourable to the persons concerned. This paragraph shall not apply to Title III.

Article 37

Life-long protection

The persons covered by this Part shall enjoy the rights provided for in the relevant Titles of this Part for their lifetime, unless they cease to meet the conditions set out in those Titles.

PART THREE
SEPARATION PROVISIONS

TITLE I
GOODS PLACED ON THE MARKET

Article 38

Definitions

For the purposes of this Title, the following definitions shall apply:

- (a) “making available on the market” means any supply of a good for distribution, consumption or use on the market in the course of a commercial activity, whether in return for payment or free of charge;
- (b) “placing on the market” means the first making available of a good on the market of an EEA EFTA State or the United Kingdom;
- (c) “supply of a good for distribution, consumption or use” means that an existing and individually identifiable good, after the stage of manufacturing has taken place, is the subject matter of a written or verbal agreement between two or more legal or natural persons for the transfer of ownership, any other property right, or possession concerning the good in question, or is the subject matter of an offer to a legal or natural person or persons to conclude such an agreement;
- (d) “putting into service” means the first use of a good within the EEA EFTA States or the United Kingdom by the end user for the purposes for which it was intended or, in the case of marine equipment, placing on board;
- (e) “market surveillance” means the activities carried out and measures taken by market surveillance authorities to ensure that goods comply with the applicable requirements and do not endanger health, safety or any other aspect of public interest protection;
- (f) “market surveillance authority” means an authority of an EEA EFTA State or of the United Kingdom responsible for carrying out market surveillance on its territory;
- (g) “conditions for the marketing of goods” means requirements concerning the characteristics of goods such as levels of quality, performance, safety or dimensions, including on the composition of such goods or on the terminology, symbols, testing and testing methods, packaging, marking, labelling, and conformity assessment procedures used in relation to such goods; the term also covers requirements concerning production methods and processes, where these have an effect on product characteristics;
- (h) “conformity assessment body” means a body that performs conformity assessment activities including calibration, testing, certification and inspection;
- (i) “notified body” means a conformity assessment body authorised to carry out third-party conformity assessment tasks under the provisions of the EEA Agreement harmonising the conditions for the marketing of goods;
- (j) “animal products” comprises the following:
 - (i) products of animal origin:
 - (a) food of animal origin, including honey and blood;
 - (b) live bivalve molluscs, live echinoderms, live tunicates and live marine gastropods, intended for human consumption; and
 - (c) animals other than those referred to in point (j)(i)(b) intended to be prepared with a view to being supplied live to the final consumer;
 - (ii) animal by-products: entire bodies or parts of animals, products of animal origin or other products obtained from animals, which are not intended for human consumption, excluding germinal products;

- (iii) derived products: products obtained from one or more treatments, transformations or steps in the processing of animal by-products;
- (iv) feed of animal origin; and
- (v) food and feed containing products of animal origin.

Article 39

Continued circulation of goods placed on the market

1. Any good that was lawfully placed on the market in an EEA EFTA State or the United Kingdom before the end of the transition period may:
 - (a) be further made available on the market of the EEA EFTA States or of the United Kingdom and circulate between these two markets until it reaches its end user;
 - (b) where provided in the applicable provisions of the EEA Agreement, be put into service in the EEA EFTA States or in the United Kingdom.
2. The requirements set out in Articles 11 and 12 of the EEA Agreement and the relevant provisions of the EEA Agreement governing the marketing of goods, including the conditions for the marketing of goods, applicable to the goods concerned shall apply in respect of the goods referred to in paragraph 1.
3. Paragraph 1 shall apply to all existing and individually identifiable goods within the meaning of Part II of the EEA Agreement, with the exception of the circulation between the EEA EFTA States' market and the United Kingdom's market or vice-versa of:
 - (a) live animals and germinal products;
 - (b) animal products.
4. In respect of a movement of live animals or of germinal products between an EEA EFTA State and the United Kingdom, or vice-versa, the provisions of the EEA Agreement listed in Annex II to this Agreement shall apply, provided that the date of departure was before the end of the transition period.
5. This Article shall be without prejudice to the possibility for the United Kingdom or an EEA EFTA State to take measures to prohibit or restrict the making available on its market of a good referred to in paragraph 1, or a category of such goods, where and to the extent permitted by provisions of the EEA Agreement.
6. The provisions of this Title shall be without prejudice to any applicable rules on modalities of sale, intellectual property, customs procedures, tariffs and taxes.
7. Nothing in this Article shall require any Party to afford more favourable treatment to goods that fall under this Article than those goods would have been entitled to under the EEA Agreement before the end of the transition period.

Article 40

Proof of placing on the market

Where an economic operator relies on Article 39(1) with respect to a specific good, that operator shall bear the burden of proof of demonstrating, on the basis of any relevant document, that the good was placed on the market of an EEA EFTA State or the United Kingdom before the end of the transition period.

Article 41

Market surveillance

1. The market surveillance authorities of the EEA EFTA States and the market surveillance authorities of the United Kingdom shall exchange without delay any relevant information collected with regard to the goods referred to in Article 39(1) in the context of their respective market surveillance activities. They shall, in particular, communicate to each other and to the EFTA Surveillance Authority any information relating to those goods presenting a serious risk, as well as any measures taken in relation to non-compliant goods, including relevant information drawn from networks, information systems and databases established under the provisions of the EEA Agreement or United Kingdom law in relation to those goods.

2. The EEA EFTA States and the United Kingdom shall transmit without delay any request from the market surveillance authorities of the United Kingdom or of an EEA EFTA State, respectively, to a conformity assessment body established in their territory, where that request concerns a conformity assessment carried out by that body in its capacity as notified body before the end of the transition period. The EEA EFTA States and the United Kingdom shall ensure that any such request is promptly addressed by the conformity assessment body.

Article 42

Transfer of files and documents relating to ongoing procedures

The United Kingdom shall transfer without delay to the competent authority of an EEA EFTA State designated in accordance with the procedures provided for in the applicable provisions of the EEA Agreement all relevant files or documents in relation to assessments, approvals and authorisations ongoing on the day before the date of entry into force of this Agreement and led by a United Kingdom competent authority in accordance with Regulation (EU) No 528/2012¹³, Regulation (EC) No 1107/2009¹⁴, Directive 2001/83/EC¹⁵ and Directive 2001/82/EC¹⁶ of the European Parliament and of the Council.

Article 43

Making available of information in relation to past authorisation procedures for medicinal products

1. The United Kingdom shall, upon a reasoned request from an EEA EFTA State or the European Medicines Agency, make available without delay the marketing authorisation dossier of a medicinal product authorised by a competent authority of the United Kingdom before the end of the transition period, where that dossier is necessary for the assessment of a marketing authorisation application in accordance with Articles 10 and 10a of Directive 2001/83/EC or Articles 13 and 13a of Directive 2001/82/EC.
2. An EEA EFTA State shall, upon a reasoned request from the United Kingdom, make available without delay the marketing authorisation dossier of a medicinal product authorised by a competent authority of that EEA EFTA State before the end of the transition period, where that dossier is necessary for the assessment of a marketing authorisation application in the United Kingdom in accordance with the United Kingdom's legislative requirements, to the extent that those legislative requirements replicate the circumstances of Articles 10 and 10a of Directive 2001/83/EC or Articles 13 and 13a of Directive 2001/82/EC.

Article 44

Making available of information held by notified bodies established in the United Kingdom or in an EEA EFTA State

1. The United Kingdom shall ensure that information held by a conformity assessment body established in the United Kingdom in relation to its activities as a notified body under the provisions of the EEA Agreement before the end of the transition period is made available at the request of the certificate holder, without delay, to a notified body established in an EEA EFTA State as indicated by the certificate holder.
2. The EEA EFTA States shall ensure that information held by a notified body established in the EEA EFTA State concerned in relation to its activities before the end of the transition period is made available at the request of the certificate holder, without delay, to a conformity assessment body established in the United Kingdom as indicated by the certificate holder.

¹³ Regulation (EU) No 528/2012 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012 concerning the making available on the market and use of biocidal products (OJ L 167, 27.6.2012, p. 1).

¹⁴ Regulation (EC) No 1107/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 concerning the placing of plant protection products on the market (OJ L 309, 24.11.2009, p. 1).

¹⁵ Directive 2001/83/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to medicinal products for human use (OJ L 311, 28.11.2001, p. 67).

¹⁶ Directive 2001/82/EC of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on the Community code relating to veterinary medicinal products (OJ L 311, 28.11.2001, p. 1).

Article 45
Goods in Transit or Storage

Provisions of the EEA Agreement and of any other agreements regulating customs procedures or customs treatment in force on the last day of the transition period shall be applied for up to 12 months after that date to goods which are either in transit or in storage in a customs warehouse or free zone under customs control on the last day of the transition period. For such goods, proof of origin may be provided retrospectively up to 12 months after the end of the transition period, provided that the provisions of Protocol 4 of the EEA Agreement and in particular its Article 12 (Direct transport) have been complied with.

TITLE II
INTELLECTUAL PROPERTY

Article 46

Continued protection in the United Kingdom of geographical indications

Where a geographical indication within the meaning of Regulation (EC) No 110/2008 of the European Parliament and of the Council¹⁷, pertaining to a product of an EEA EFTA State, is protected on the last day of the transition period by virtue of that Regulation, those persons who are entitled to use the geographical indication concerned shall be entitled, as from the end of the transition period, without any re-examination, to use the geographical indication concerned in the United Kingdom, which shall be granted at least the same level of protection under the law of the United Kingdom as under the following provisions:

- (a) point (i) of Article 4(1) of Directive (EU) 2015/2436 of the European Parliament and of the Council¹⁸; and
- (b) in view of the geographical indication concerned, the first subparagraph of Article 15(3), Article 16 and Article 23(1) of Regulation (EC) No 110/2008 and, in so far as to the extent related to compliance with those provisions of that Regulation, Article 24(1) of that Regulation.

Where a geographical indication referred to in the first subparagraph ceases to be protected in the EEA EFTA States after the end of the transition period, the first subparagraph shall cease to apply in respect of that geographical indication.

The first subparagraph shall not apply where protection in the EEA EFTA States is derived from international agreements, other than the EEA Agreement, to which the EEA EFTA States are party.

This Article shall apply unless and until an agreement that supersedes this Article enters into force or becomes applicable.

Article 47

Registration procedure

1. The registration, grant or protection pursuant to Article 46 of this Agreement shall be carried out free of charge by the relevant entities in the United Kingdom, using the data available in the registries of the European Commission. Annex III to Regulation (EC) No 110/2008 shall be considered a registry for the purpose of this Article.
2. For the purposes of paragraph 1, those persons who are entitled to use a geographical indication referred to in Article 46 shall not be required to introduce an application or to undertake any particular administrative procedure.

¹⁷ Regulation (EC) No 110/2008 of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89 (OJ L 39, 13.2.2008, p. 16).

¹⁸ Directive (EU) 2015/2436 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (OJ L 336, 23.12.2015, p. 1).

Article 48

Continued protection of databases

1. The holder of a right in relation to a database in respect of the United Kingdom in accordance with Article 7 of Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council¹⁹ which arose before the end of the transition period shall, in relation to that database, maintain an enforceable intellectual property right in the United Kingdom, under the law of the United Kingdom, that affords the same level of protection as that provided for in Directive 96/9/EC, provided that the holder of that right continues to comply with the requirements of Article 11 of that Directive. The term of protection of that right under the law of the United Kingdom shall be at least equal to the remaining period of protection under Article 10 of Directive 96/9/EC.
The following persons and undertakings shall be deemed to comply with the requirements of Article 11 of Directive 96/9/EC:
 - (a) United Kingdom nationals;
 - (b) natural persons with a habitual residence in the United Kingdom;
 - (c) undertakings established in the United Kingdom, provided that where such an undertaking has only its registered office in the United Kingdom, its operations are genuinely linked on an ongoing basis with the economy of the United Kingdom or of an EEA EFTA State.

Article 49

Exhaustion of rights

Intellectual property rights which were exhausted both in the EEA EFTA States and in the United Kingdom before the end of the transition period under the conditions provided for by the provisions of the EEA Agreement shall remain exhausted both in the EEA EFTA States and in the United Kingdom.

TITLE III

ONGOING POLICE AND JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS

Article 50

Ongoing mutual assistance in criminal matters

1. In the United Kingdom in situations involving Iceland or Norway, as well as in Iceland and Norway in situations involving the United Kingdom, the Convention established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union, on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union²⁰ (“Mutual Assistance Convention”) and the Protocol established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union²¹, shall apply in respect of mutual legal assistance requests received under the respective instrument before the end of the transition period by the central authority or judicial authority.
2. The competent authorities of the United Kingdom may continue to participate in joint investigation teams involving Iceland or Norway in which they were participating before the end of the transition period, where those investigation teams were set up before the end of the transition period in accordance with Article 13 of the Mutual Assistance Convention.
3. In the United Kingdom in situations involving Liechtenstein, as well as in Liechtenstein in situations involving the United Kingdom, Chapter 2 of Title III of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 (“Schengen Implementing Convention”)²² shall apply in respect of mutual legal assistance requests received under the respective instrument before the end of the transition period by the central authority or judicial authority.

¹⁹ Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases (OJ L 77, 27.3.1996, p. 20).

²⁰ OJ C 197, 12.7.2000, p. 1.

²¹ OJ C 326, 21.11.2001, p. 2.

²² OJ L 239, 22.09.2000, p. 19.

Article 51

Ongoing extradition and surrender procedures

1. Subject to paragraph 2, in the United Kingdom in situations involving Iceland, Liechtenstein or Norway, as well as in Iceland, Liechtenstein and Norway in situations involving the United Kingdom, Chapter 4 of Title III of the Schengen Implementing Convention shall apply to the extent applicable in respect of a request for extradition when the requested person was arrested before the end of the transition period for the purposes of the execution of such a request, irrespective of the decision of the executing judicial authority as to whether the requested person is to remain in detention or be provisionally released.
2. In the United Kingdom in situations involving Iceland or Norway, as well as in Iceland and Norway in situations involving the United Kingdom, the Agreement between the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway on the surrender procedure between the Member States of the European Union and Iceland and Norway²³ shall apply in respect of a request for surrender to which Article 35 of that Agreement (transitional provision) applies when the requested person was arrested before the end of the transition period for the purposes of the execution of such a request, irrespective of the decision of the executing judicial authority as to whether the person remains in detention or is provisionally released.

Article 52

Ongoing law enforcement cooperation
proceedings, police cooperation and exchange of information

In the United Kingdom in situations involving Iceland, Liechtenstein or Norway, as well as in Iceland, Liechtenstein and Norway in situations involving the United Kingdom, the following acts shall apply as follows:

- (a) Articles 39 and 40 of the Schengen Implementing Convention, in conjunction with Articles 42 and 43 of the Schengen Implementing Convention shall apply in respect of:
 - (i) requests in accordance with Article 39 of the Schengen Implementing Convention that are received before the end of the transition period by the central body responsible in the Contracting Party for international police cooperation or by competent authorities of the requested Party, or by requested police authorities which do not have the power to deal with the request, but which forward the request to the competent authorities;
 - (ii) requests for assistance in accordance with Article 40(1) of the Schengen Implementing Convention that are received before the end of the transition period by an authority designated by a Contracting Party;
 - (iii) cross-border surveillance that is carried out without prior authorisation in accordance with Article 40(2) of the Schengen Implementing Convention, where that surveillance started before the end of the transition period;
- (b) Council Framework Decision 2006/960/JHA²⁴ shall apply in respect of requests that are received before the end of the transition period by the requested competent law enforcement authority;
- (c) Council Decision 2007/533/JHA²⁵ shall apply in respect of the exchange of supplementary information where there was a hit before the end of the transition period on an alert issued in the Schengen Information System, provided its provisions apply to the United Kingdom on the last day of the transition period.

Article 53

Confirmation of receipt or arrest

1. The competent issuing or requesting authority may request an acknowledgement of receipt of a request referred to in Article 50(1) and (3), and points (a)(i) and (ii) and (b) of Article 52 within

²³ OJ L 343, 28.11.2014, p. 1.

²⁴ OJ L 386, 29.12.2006, p. 89.

²⁵ OJ L 205, 7.8.2007, p. 63.

10 days after the end of the transition period, where it has doubts as to whether such a request was received by the executing or requested authority before the end of the transition period.

2. In the cases referred to in Article 51, where the competent issuing judicial authority has doubts as to whether the requested person was arrested before the end of the transition period, it may request from the competent executing judicial authority a confirmation of the arrest within 10 days after the end of the transition period.
3. Unless confirmation has already been provided pursuant to the applicable provisions, the executing or requested authority referred to in paragraphs 1 and 2 shall reply to a request for confirmation of receipt or arrest within 10 days after receiving the request.

Article 54

Application of Union Acts

1. For the purposes of this Title and with respect to Iceland and Norway, references to the Schengen Implementing Convention and to Union Acts are to those acts as applied by (insofar as relevant):
 - (a) the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway on the establishment of rights and obligations between Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, on the one hand, and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway, on the other, in areas of the Schengen acquis which apply to these States²⁶;
 - (b) the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis²⁷;
 - (c) the Agreement between the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway on the application of certain provisions of the Convention of 29 May 2000 on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union and the 2001 Protocol thereto²⁸.
2. For the purposes of this Title and with respect to Liechtenstein, references to the Schengen Implementing Convention and to Union Acts are to those acts as applied by the Protocol between the European Union, the European Community, the Swiss Confederation and the Principality of Liechtenstein on the accession of the Principality of Liechtenstein to the Agreement between the European Union, the European Community and the Swiss Confederation on the Swiss Confederation's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis²⁹ in respect of Liechtenstein.

TITLE IV

DATA AND INFORMATION PROCESSED OR OBTAINED BEFORE THE END OF THE TRANSITION PERIOD, OR ON THE BASIS OF THIS AGREEMENT

Article 55

Definitions

1. For the purposes of this Title, “provisions governing the protection of personal data” means:
 - (a) Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council³⁰, with the exception of Chapter VII thereof;
 - (b) Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council³¹;

²⁶ OJ L 15, 20.1.2000, p. 2.

²⁷ OJ L 176, 10.7.1999, p. 36.

²⁸ OJ L 26, 29.1.2004, p. 3.

²⁹ OJ L 160, 18.6.2011, p. 3.

³⁰ Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (OJ L 119, 4.5.2016, p. 1).

³¹ Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA (OJ L 119, 4.5.2016, p. 89).

- (c) Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council³²;
 - (d) any other provisions of Union law governing the protection of personal data.
2. For the purposes of paragraph 1(b), Article 54 shall apply *mutatis mutandis*.

Article 56

Protection of personal data

1. Provisions governing the protection of personal data shall apply in the United Kingdom in respect of the processing of personal data of data subjects outside the United Kingdom, provided that the personal data:
 - (a) were processed under provisions governing the protection of personal data in the United Kingdom before the end of the transition period; or
 - (b) are processed in the United Kingdom after the end of the transition period on the basis of this Agreement.
2. Paragraph 1 shall not apply to the extent the processing of the personal data referred to therein is subject to an adequate level of protection as established in applicable decisions in accordance with Article 45(3) of Regulation (EU) 2016/679 or Article 36(3) of Directive (EU) 2016/680.
3. To the extent that a decision referred to in paragraph 2 has ceased to be applicable, the United Kingdom shall ensure a level of protection of personal data essentially equivalent to that under provisions governing the protection of personal data in respect of the processing of personal data of data subjects referred to in paragraph 1.

Article 57

Confidential treatment and restricted use of data and information in the United Kingdom

Without prejudice to Article 56, in addition to provisions governing the protection of personal data, the provisions of the EEA Agreement, and of, or made applicable by, other agreements, including this Agreement, on confidential treatment, restriction of use, storage limitation and requirement to erase data and information shall apply in respect of data and information obtained by authorities or official bodies of or in the United Kingdom or by contracting entities, as defined in Article 4 of Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council³³, that are of or in the United Kingdom:

- (a) before the end of the transition period; or
- (b) on the basis of this Agreement.

Article 58

Treatment of data and information obtained from the United Kingdom

The EEA EFTA States shall not treat data and information obtained from the United Kingdom before the end of the transition period, or obtained after the end of the transition period on the basis of this Agreement, differently from data and information obtained from an EEA EFTA State or a Member State of the Union, on the sole ground of the United Kingdom having withdrawn from the Union.

TITLE V

ONGOING PUBLIC PROCUREMENT AND SIMILAR PROCEDURES

Article 59

Definitions

For the purposes of this Title, “relevant rules” means:

- (a) the general principles of the EEA Agreement applicable to the award of public contracts,

³² Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications) (OJ L 201, 31.7.2002 p. 37).

³³ Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC (OJ L 94, 28.3.2014, p. 243).

- (b) Directives 2009/81/EC³⁴, 2014/23/EU³⁵, 2014/24/EU³⁶ and 2014/25/EU³⁷ of the European Parliament and of the Council,
- (c) Regulations (EC) No 2195/2002³⁸ and (EC) No 1370/2007³⁹ of the European Parliament and of the Council, Article 4 of Council Regulation (EEC) No 3577/92⁴⁰, Articles 11 and 12 of Council Directive 96/67/EC⁴¹, Articles 16, 17 and 18 of Regulation (EC) 1008/2008⁴² of the European Parliament and of the Council, Articles 6 and 7 of Regulation (EU) 2017/352⁴³ of the European Parliament and of the Council, and
- (d) any other specific provisions of the EEA Agreement governing public procurement procedures.

Article 60

Rules applicable to ongoing procedures

1. The relevant rules shall apply:
 - (a) without prejudice to point (b), in respect of procedures launched by contracting authorities or contracting entities from the EEA EFTA States or the United Kingdom under those rules before the end of the transition period and not yet finalised on the last day of the transition period, including procedures using dynamic purchasing systems as well as procedures for which the call for competition takes the form of a prior information notice or periodic indicative notice or a notice on the existence of a qualification system; and
 - (b) in respect of the procedures referred to in Article 29(2), (3) and (4) of Directive 2009/81/EC, Article 33(2) to (5) of Directive 2014/24/EC and Article 51(2) of Directive 2014/25/EC which relate to the performance of the following framework agreements concluded by contracting authorities or contracting entities from the EEA EFTA States or the United Kingdom, including the award of contracts based on such framework agreements:
 - (i) framework agreements concluded before the end of the transition period that have neither expired nor been terminated on the last day of the transition period; or
 - (ii) framework agreements concluded after the end of the transition period in accordance with a procedure that falls under point (a) of this paragraph.
2. Without prejudice to the application of any restriction in accordance with the EEA Agreement, the non-discrimination principle shall be complied with by contracting authorities and contracting entities with regard to tenderers or, as applicable, persons who are otherwise entitled to submit applications, from the EEA EFTA States and the United Kingdom in relation to the procedures referred to in paragraph 1.

³⁴ Directive 2009/81/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on the coordination of procedures for the award of certain works contracts, supply contracts and service contracts by contracting authorities or entities in the fields of defence and security, and amending Directives 2004/17/EC and 2004/18/EC (OJ L 216, 20.8.2009, p. 76).

³⁵ Directive 2014/23/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the award of concession contracts (OJ L 94, 28.3.2014, p. 1).

³⁶ Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC (OJ L 94, 28.3.2014, p. 65).

³⁷ Directive 2014/25/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on procurement by entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors and repealing Directive 2004/17/EC (OJ L 94, 28.3.2014, p. 243).

³⁸ Regulation (EC) No 2195/2002 of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 on the Common Procurement Vocabulary (CPV) (OJ L 340, 16.12.2002, p. 1).

³⁹ Regulation (EC) No 1370/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on public passenger transport services by rail and by road and repealing Council Regulations (EEC) Nos 1191/69 and 1107/70 (OJ L 315, 3.12.2007, p. 1).

⁴⁰ Council Regulation (EEC) No 3577/92 of 7 December 1992 applying the principle of freedom to provide services to maritime transport within Member States (maritime cabotage) (OJ L 364, 12.12.1992, p. 7).

⁴¹ Commission Regulation (EC) No 67/96 of 18 January 1996 on the opening of additional quotas for imports into the Community of certain textile products originating in certain third countries participating in trade fairs organized in 1996 in the European Community (OJ L 14, 19.1.1996, p. 1).

⁴² Regulation (EC) No 1008/2008 of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on common rules for the operation of air services in the Community (Recast) (OJ L 293, 31.10.2008, p. 3).

⁴³ Regulation (EU) 2017/352 of the European Parliament and of the Council of 15 February 2017 establishing a framework for the provision of port services and common rules on the financial transparency of ports (OJ L 57, 3.3.2017, p. 1).

3. A procedure referred to in paragraph 1 shall be considered to have been launched when a call for competition or any other invitation to submit applications has been made in accordance with the relevant rules. Where the relevant rules allow for the use of procedures that do not require the use of a call for competition or other invitations to submit applications, the procedure shall be considered to have been launched when the contracting authority or contracting entity contacted economic operators in relation to the specific procedure.
4. A procedure referred to in paragraph 1 shall be considered finalised:
 - (a) upon publication of a contract award notice in accordance with the relevant rules or, where those rules do not require the publication of a contract award notice, upon conclusion of the relevant contract; or
 - (b) upon informing tenderers or persons otherwise entitled to submit applications, as the case may be, of the reasons why the contract was not awarded if the contracting authority or contracting entity decided not to award a contract.
5. This Article shall not affect the rules of the Parties on customs, the movement of goods, the provision of services, the recognition of professional qualifications or intellectual property.

Article 61

Review procedures

The provisions of Council Directives 89/665/EEC⁴⁴ and 92/13/EEC⁴⁵ shall apply in respect of the public procurement procedures referred to in Article 60 of this Agreement which fall within the scope of those provisions.

Article 62

Cooperation

Article 61(2) of Directive 2014/24/EU shall apply for a period not exceeding 9 months from the end of the transition period in respect of the procedures under that Directive that were launched by contracting authorities from the United Kingdom before the end of the transition period and were not yet finalised on the last day of the transition period.

TITLE VI

JUDICIAL PROCEDURES

Article 63

Representation before the EFTA Court

1. Where, before the end of the transition period, a lawyer authorised to practise before the courts of the United Kingdom represented or assisted a party in proceedings before the EFTA Court or in relation to requests for advisory opinions referred to it before the end of the transition period, that lawyer may continue to represent or assist that party in those proceedings or requests. This right shall apply to all stages of proceedings.
2. When representing or assisting a party before the EFTA Court in the cases referred to in paragraph 1, lawyers authorised to practise before the courts of the United Kingdom shall in every respect be treated as lawyers authorised to practise before courts of the EEA EFTA States representing or assisting a party before the EFTA Court.

⁴⁴ Council Directive 89/665/EEC of 21 December 1989 on the coordination of the laws, regulations and administrative provisions relating to the application of review procedures to the award of public supply and public works contracts (OJ L 395, 30.12.1989, p. 33).

⁴⁵ Council Directive 92/13/EEC of 25 February 1992 coordinating the laws, regulations and administrative provisions relating to the application of Community rules on the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and telecommunications sectors (OJ L 76, 23.3.1992, p. 14).

PART FOUR
INSTITUTIONAL AND FINAL PROVISIONS

TITLE I
CONSISTENT INTERPRETATION AND APPLICATION

Article 64

Monitoring of the implementation and application of Part Two

1. In the United Kingdom, the implementation and application of Part Two shall be monitored by an independent authority (the “Authority”) which shall have powers equivalent to those exercised by the European Commission of the Union to conduct inquiries on its own initiative concerning alleged breaches of Part Two by the administrative authorities of the United Kingdom and to receive complaints from EEA EFTA nationals and their family members for the purposes of conducting such inquiries. The Authority shall also have the right, following such complaints, to bring a legal action before a competent court or tribunal in the United Kingdom in an appropriate judicial procedure with a view to seeking an adequate remedy.
2. In the EEA EFTA States, the implementation and application of Part Two shall be monitored by the EFTA Surveillance Authority, which shall have equivalent powers as those that follow from the EEA Agreement and the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice (“Surveillance and Court Agreement”). This includes the ability to conduct inquiries on its own initiative concerning alleged breaches of Part Two by the administrative authorities of the EEA EFTA States and to receive complaints from United Kingdom nationals and their family members for the purposes of conducting such inquiries. The EFTA Surveillance Authority shall also have the right to bring a matter before the EFTA Court pursuant to the Surveillance and Court Agreement
3. The EFTA Surveillance Authority and the Authority shall each annually inform the Joint Committee on the implementation and application of Part Two in the EEA EFTA States and in the United Kingdom, respectively. The information provided shall, in particular, cover measures taken to implement or comply with Part Two and the number and nature of complaints received.
4. The Joint Committee shall assess, no earlier than 8 years after the end of the transition period, the monitoring arrangements established by this Article. Following such assessment, it may decide, in good faith, pursuant to point (f) of Article 65(4) and Article 66, that the United Kingdom and the EEA EFTA States may discontinue the monitoring arrangements set out in paragraphs 1 to 3 of this Article.

TITLE II
INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article 65

Joint Committee

1. A Joint Committee, comprising representatives of each of the Parties, is hereby established. The Joint Committee shall be chaired on a rotating basis by one of the Parties.
2. The Joint Committee shall meet at the request of one of the Parties; and, in any event shall meet at least once a year after the end of the transition period. The Joint Committee shall set its meeting schedule and its agenda by consensus. If a Party requests a meeting of the Joint Committee, such a meeting shall take place at the earliest possible date, but not later than 45 days from the date of receipt of the request, unless otherwise agreed.
3. The Joint Committee shall be responsible for the implementation and application of this Agreement. A Party may refer to the Joint Committee any issue relating to the implementation, application and interpretation of this Agreement.
4. The Joint Committee shall:
 - (a) supervise and facilitate the implementation and application of this Agreement;
 - (b) decide on the tasks of any specialised committees and supervise their work;

- (c) seek appropriate ways and methods of preventing problems that might arise in areas covered by this Agreement or of resolving disputes that may arise regarding the interpretation and application of this Agreement, including in accordance with Article 68;
 - (d) adopt its own rules of procedure, as well as rules of procedure of any specialised committees;
 - (e) consider any matter of interest relating to an area covered by this Agreement;
 - (f) adopt decisions and make recommendations as set out in Article 66;
 - (g) adopt amendments to this Agreement in the cases provided for in this Agreement.
5. The Joint Committee may:
- (a) establish and dissolve one or more specialised committees in order to assist it in the performance of its tasks;
 - (b) delegate responsibilities to the specialised committees, except those referred to in points (b), (d), (f) and (g) of paragraph 4;
 - (c) change the tasks assigned to the specialised committees;
 - (d) except in relation to Parts One and Four, until the end of the fourth year following the end of the transition period, adopt decisions amending this Agreement, where such amendments are necessary to correct errors, to address omissions or other deficiencies, or to address situations unforeseen when this Agreement was signed, and provided that such decisions may not amend the essential elements of this Agreement;
 - (e) take such other action in the exercise of its functions as decided by the Parties.
6. The Joint Committee shall issue an annual report on the functioning of this Agreement after the end of the transition period.

Article 66

Decisions and recommendations

1. The Joint Committee shall, for the purposes of this Agreement, have the power to adopt decisions in respect of all matters for which this Agreement so provides and make appropriate recommendations to the Parties.
2. Subject to paragraph 3, the decisions adopted by the Joint Committee shall, upon their entry into force, be binding on the Parties, and the Parties shall implement them.
3. If a decision of the Joint Committee can be binding on a Party only after the fulfilment of domestic legal requirements, the decision shall enter into force for that Party on the first day of the second month following the date that the Party concerned notifies the Depositary that its internal requirements have been fulfilled, unless otherwise agreed by the Joint Committee.
4. The Joint Committee shall adopt its decisions and make its recommendations by consensus.

TITLE III

DISPUTE SETTLEMENT

Article 67

Cooperation

The Parties shall at all times endeavour to agree on the interpretation and application of this Agreement, and shall make every attempt, through cooperation and consultations, to arrive at a satisfactory resolution of any matter that might affect its operation.

Article 68

Settlement of disputes

1. Any Party may bring any dispute which concerns the interpretation or application of this Agreement before the Joint Committee.
2. The Joint Committee shall endeavour to resolve disputes. It shall be provided with all information which might be of use in making possible an in-depth examination of the situation, with a view to finding an acceptable solution. To this end, the Joint Committee shall examine all possibilities to maintain the good functioning of the Agreement. The Joint Committee may settle the dispute through a decision.

TITLE IV
FINAL PROVISIONS

Article 69
Annexes

Annexes I and II shall form an integral part of this Agreement.

Article 70

Authentic text and depositary

This Agreement is drawn up in a single original in the English language.

The Government of Norway shall be the Depositary of this Agreement.

Article 71

Entry into force and application

1. This Agreement is subject to ratification, acceptance or approval in accordance with the respective legal requirements of the Parties. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.
2. This Agreement shall enter into force in relation to those Parties which have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval, on the later of:
 - (a) the date on which the EU-UK Withdrawal Agreement enters into force; or
 - (b) the date on which at least one EEA EFTA State and the United Kingdom have deposited their instruments with the Depositary.
3. In relation to an EEA EFTA State depositing its instrument of ratification, acceptance or approval after this Agreement has entered into force, the Agreement shall enter into force on the day following the deposit of its instrument.
4. Parts Two and Three, with the exception of Articles 18 and 42, as well as Articles 64 and 68, shall apply as from the end of the transition period.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at London this 28 day of January 2020, in one original in English, which shall be deposited with the Depositary, who shall transmit certified copies to all the Parties.

For Iceland:

Guðlaugur Þór Þórðarson,

Minister for Foreign Affairs and International Development Cooperation

For the Principality of Liechtenstein:

Katrin Eggenberger,

Minister of Foreign Affairs, Justice and Culture

For the Kingdom of Norway:

Ine Eriksen Søreide,

Minister of Foreign Affairs

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

Stephen Barclay,

Secretary of State for Exiting the European Union

ANNEXES

Annex I*Social security coordination***Part I****Decisions and Recommendations of the Administrative Commission**

Applicable legislation (A series):

- Decision A1 of 12 June 2009 concerning the establishment of a dialogue and conciliation procedure concerning the validity of documents, the determination of the applicable legislation and the provisions of benefits under Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p.1);
- Decision A2 of 12 June 2009 concerning the interpretation of Article 12 of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council on the legislation applicable to posted workers and self-employed workers temporarily working outside the competent State (OJ C 106, 24.4.2010, p. 5);
- Decision A3 of 17 December 2009 concerning the aggregation of uninterrupted posting periods completed under the Council Regulation (EEC) No 1408/71 and Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council (OJ C 149, 08.6.2010, p. 3).

Electronic Data Exchange (E series):

- Decision E1 of 12 June 2009 concerning the practical arrangements for the transitional period for the data exchange via electronic means referred to in Article 4 of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p. 9);
- Decision E2 of 3 March 2010 concerning the establishment of a change management procedure applying to details of the bodies defined in Article 1 of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council which are listed in the electronic directory which is an inherent part of EESSI (OJ C 187, 10.7.2010, p. 5);
- Decision E4 of 13 March 2014 concerning the transitional period as defined in Article 95 of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ C 152, 20.5.2014, p. 21);

Family benefits (F series):

- Decision F1 of 12 June 2009 concerning the interpretation of Article 68 of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council relating to priority rules in the event of overlapping of family benefits (OJ C 106, 24.4.2010, p. 11);
- Decision F2 of 23 June 2015 concerning the exchange of data between institutions for the purpose of granting family benefits (OJ C 52, 11.2.2016, p. 11).

Horizontal issues (H series):

- Decision H1 of 12 June 2009 concerning the framework for the transition from Council Regulations (EEC) No 1408/71 and (EEC) No 574/72 to Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council and the application of Decisions and Recommendations of the Administrative Commission for the coordination of social security systems (OJ C 106, 24.4.2010, p. 13-);
- Decision H2 of 12 June 2009 concerning the methods of operation and the composition of the Technical Commission for data processing of the Administrative Commission for the coordination of social security systems (OJ C 106, 24.4.2010, p. 17);
- Decision H3 of 15 October 2009 concerning the date to be taken into consideration for determining the rates of conversion referred to in Article 90 of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p. 56);

- Decision H4 of 22 December 2009 concerning the composition and working methods of the Audit Board of the Administrative Commission for the Coordination of Social Security Systems (OJ C 107, 27.4.2010, p. 3);
- Decision H5 of 18 March 2010 concerning cooperation on combating fraud and error within the framework of Council Regulation (EC) No 883/2004 and Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council on the coordination of social security systems (OJ C 149, 8.4.2010, p. 5);
- Decision H6 of 16 December 2010 concerning the application of certain principles regarding the aggregation of periods under Article 6 of Regulation (EC) No 883/2004 on the coordination of social security systems (OJ C 45, 12.2.2011, p. 5);
- Decision H7 of 25 June 2015 on the revision of Decision H3 concerning the date to be taken into consideration for determining the rates of conversion referred to in Article 90 of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council on the coordination of social security systems (OJ C 52, 11.2.2016, p. 13);

Pensions (P series):

- Decision P1 of 12 June 2009 on the interpretation of Articles 50(4), 58 and 87(5) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council for the award of invalidity, old-age and survivors' benefits (OJ C 106, 24.4.2010, p. 21).
- Recommendation P1 of 12 June 2009 concerning the Gottardo judgment, according to which the advantages enjoyed by a State's own nationals under a bilateral convention on social security with a non-member country must also be granted to workers who are nationals of other Member States (OJ C 106, 24.4.2010, p. 47)

Recovery (R series):

- Decision R1 of 20 June 2013 concerning the interpretation of Article 85 of Regulation (EC) No 987/2009 (OJ C 279, 27.9.2013, p. 11).

Sickness (S series):

- Decision S1 of 12 June 2009 concerning the European Health Insurance Card (OJ C 106, 24.4.2010, p. 23);
- Decision S2 of 12 June 2009 concerning the technical specifications of the European Health Insurance Card (OJ C 106, 24.4.2010, p. 26);
- Decision S3 of 12 June 2009 defining the benefits covered by Articles 19(1) and 27(1) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council and Article 25(A)(3) of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p. 40);
- Decision S5 of 2 October 2009 on interpretation of the concept of 'benefits in kind' as defined in Article 1(va) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council in the event of sickness or maternity pursuant to Articles 17, 19, 20, 22, 24(1), 25, 26, 27(1, 3, 4 and 5), 28, 34 and 36(1 and 2) of Regulation (EC) No 883/2004 and on calculation of the amounts to be refunded under Articles 62, 63 and 64 of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p. 54);
- Decision S6 of 22 December 2009 concerning the registration in the Member State of residence under Article 24 of Regulation (EC) No 987/2009 and the compilation of the inventories provided for in Article 64(4) of Regulation (EC) No 987/2009 (OJ C 107, 27.4.2010, p. 6);
- Decision S8 of 15 June 2011 concerning the granting of prostheses, major appliances and other substantial benefits in kind provided for in Article 33 of Regulation (EC) No 883/2004 on the coordination of social security systems (OJ C 262, 06.9.2011, p. 6);
- Decision S9 of 20 June 2013 concerning refund procedures for the implementation of Articles 35 and 41 of Regulation (EC) No 883/2004 (OJ C 279, 27.9.2013, p. 8);

- Decision S10 of 19 December 2013 concerning the transition from Regulations (EEC) Nos 1408/71 and 574/72 to Regulations (EC) Nos 883/2004 and 987/2009 and the application of reimbursement procedures (OJ C 152, 20.5.2014, p. 16);
- Recommendation S1 of 15 March 2012 concerning financial aspects of cross-border living organ donations (OJ, C 240, 10.8.2012, p. 3);

Unemployment (U series):

- Decision U1 of 12 June 2009 concerning Article 54(3) of Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council relating to increases in unemployment benefit for dependent members of the family (OJ C 106, 24.4.2010, p. 42);
- Decision U2 of 12 June 2009 concerning the scope of Article 65(2) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council on the right to unemployment benefits of wholly unemployed persons other than frontier workers who were resident in the territory of a Member State other than the competent Member State during their last period of employment or self-employment (OJ C 106, 24.4.2010, p. 43);
- Decision U3 of 12 June 2009 concerning the scope of the concept of ‘partial unemployment’ applicable to the unemployed persons referred to in Article 65(1) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council (OJ C 106, 24.4.2010, p. 45);
- Decision U4 of 13 December 2011 concerning the reimbursement procedures under Article 65(6) and (7) of Regulation (EC) No 883/2004 and Article 70 of Regulation (EC) No 987/2009 (OJ C 57, 25.2.2012, p. 4);
- Recommendation U1 of 12 June 2009 concerning the legislation applicable to unemployed persons engaging in part-time professional or trade activity in a Member State other than the State of residence (OJ C 106, 24.4.2010, p. 49);
- Recommendation U2 of 12 June 2009 concerning the application of Article 64(1)(a) of Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council to unemployed persons accompanying their spouses or partners pursuing a professional or trade activity in a Member State other than the competent State (OJ C 106, 24.4.2010, p. 51).

Part II
Acts referred to

Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems,⁴⁶ as amended by:

- Regulation (EC) No 988/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009;⁴⁷
- Commission Regulation (EU) No 1244/2010 of 9 December 2010;⁴⁸
- Regulation (EU) No 465/2012 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012;⁴⁹
- Commission Regulation (EU) No 1224/2012 of 18 December 2012;⁵⁰
- Council Regulation (EU) No 517/2013 of 13 May 2013;⁵¹
- Commission Regulation (EU) No 1372/2013 of 19 December 2013,⁵² as amended by Commission Regulation (EU) No 1368/2014 of 17 December 2014;⁵³
- Commission Regulation (EU) 2017/492 of 21 March 2017.⁵⁴

⁴⁶ OJ L 166, 30.4.2004, p. 1.

⁴⁷ OJ L 284, 30.10.2009, p. 43.

⁴⁸ OJ L 338, 22.12.2010, p. 35.

⁴⁹ OJ L 149, 8.6.2012, p. 4.

⁵⁰ OJ L 349, 19.12.2012, p. 45.

⁵¹ OJ L 158, 10.6.2013, p. 1.

⁵² OJ L 346, 20.12.2013, p. 27.

⁵³ OJ L 366, 20.12.2014, p. 15.

⁵⁴ OJ L 76, 22.3.2017, p. 13.

Regulation (EC) No 987/2009 of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 laying down the procedure for implementing Regulation (EC) No 883/2004 on the coordination of social security systems⁵⁵, as amended by:

- Commission Regulation (EU) No 1244/2010 of 9 December 2010;⁵⁶
- Regulation (EU) No 465/2012 of the European Parliament and of the Council of 22 May 2012;⁵⁷
- Commission Regulation (EU) No 1224/2012 of 18 December 2012;⁵⁸
- Commission Regulation (EU) No 1372/2013 of 19 December 2013;⁵⁹
- Commission Regulation (EU) No 1368/2014 of 17 December 2014;⁶⁰
- Commission Regulation (EU) 2017/492 of 21 March 2017.⁶¹

Part III

Adaptations to Regulation (EC) No 883/2004 and Regulation (EC) No 987/2009

The provisions of Regulation (EC) No 883/2004 shall, for the purposes of this Agreement, be adapted as follows:

- (a) the following shall be added to Annex III:
“UNITED KINGDOM”;
- (b) the following shall be added to Annex VI:
“UNITED KINGDOM
Employment and Support Allowance (ESA)
(a) For awards granted before 1 April 2016 ESA is a cash sickness benefit for the initial 91 days (Assessment Phase). From the 92nd day ESA (Main Phase) becomes an invalidity benefit.
(b) For awards granted on or after 1 April 2016 ESA is a cash sickness benefit for the initial 365 days (Assessment Phase). From the 366th day ESA (Support Group) becomes an invalidity benefit.
Great Britain legislation: Part 1 of the Welfare Reform Act 2007.
Northern Ireland legislation: Part 1 of the Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007.”;
- (c) the following shall be added to Annex VIII, Part 1:
“UNITED KINGDOM
All applications for retirement pension, state pension pursuant to Part 1 of the Pensions Act 2014, widows' and bereavement benefits, with the exception of those for which during a tax year beginning on or after 6 April 1975:
(i) the party concerned had completed periods of insurance, employment or residence under the legislation of the United Kingdom and another Member State; and one (or more) of the tax years was not considered a qualifying year within the meaning of the legislation of the United Kingdom;
(ii) the periods of insurance completed under the legislation in force in the United Kingdom for the periods prior to 5 July 1948 would be taken into account for the purposes of Article 52(1)(b) of the Regulation by application of the periods of insurance, employment or residence under the legislation of another Member State.
- (d) the following shall be added to Annex VIII, Part 2:
“UNITED KINGDOM
Graduated retirement benefits paid pursuant to the National Insurance Act 1965, sections 36 and 37, and the National Insurance Act (Northern Ireland) 1966, sections 35 and 36.”;
- (e) the following shall be added to Annex X:

⁵⁵ OJ L 284, 30.10.2009, p. 1.

⁵⁶ OJ L 338, 22.12.2010, p. 35.

⁵⁷ OJ L 149, 8.6.2012, p. 4.

⁵⁸ OJ L 349, 19.12.2012, p. 45.

⁵⁹ OJ L 346, 20.12.2013, p. 27.

⁶⁰ OJ L 366, 20.12.2014, p. 15.

⁶¹ OJ L 76, 22.3.2017, p. 13.

“UNITED KINGDOM

- (a) State Pension Credit (State Pension Credit Act 2002 and State Pension Credit Act (Northern Ireland) 2002);
 - (b) Income-based allowances for jobseekers (Jobseekers Act 1995 and Jobseekers (Northern Ireland) Order 1995);
 - (c) Disability Living Allowance mobility component (Social Security Contributions and Benefits Act 1992 and Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992);
 - (d) Employment and Support Allowance Income-related (Welfare Reform Act 2007 and Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007).”;
- (f) the following shall be added to Annex XI:

“UNITED KINGDOM

1. Where, in accordance with United Kingdom legislation, a person may be entitled to a retirement pension if:
 - (i) the contributions of a former spouse are taken into account as if they were that person’s own contributions; or
 - (ii) the relevant contribution conditions are satisfied by that person’s spouse or former spouse, then provided, in each case, that the spouse or former spouse is or had been exercising an activity as an employed or self-employed person, and had been subject to the legislation of two or more Member States, the provisions of Chapter 5 of Title III of this Regulation shall apply in order to determine entitlement under United Kingdom legislation. In this case, references in the said Chapter 5 to ‘periods of insurance’ shall be construed as references to periods of insurance completed by:
 - (i) a spouse or former spouse where a claim is made by:
 - a married woman, or
 - a person whose marriage has terminated otherwise than by the death of the spouse; or
 - (ii) a former spouse, where a claim is made by:
 - a widower who immediately before pensionable age is not entitled to widowed parent’s allowance, or
 - a widow who immediately before pensionable age is not entitled to widowed mother’s allowance, widowed parent’s allowance or widow’s pension, or who is only entitled to an age-related widow’s pension calculated pursuant to Article 52(1)(b) of this Regulation, and for this purpose ‘age-related widow’s pension’ means a widow’s pension payable at a reduced rate in accordance with section 39(4) of the Social Security Contributions and Benefits Act 1992.
2. For the purposes of applying Article 6 of this Regulation to the provisions governing entitlement to attendance allowance, carer’s allowance and disability living allowance, a period of employment, self-employment or residence completed in the territory of a Member State other than the United Kingdom shall be taken into account in so far as is necessary to satisfy conditions as to required periods of presence in the United Kingdom, prior to the day on which entitlement to the benefit in question first arises.
3. For the purposes of Article 7 of this Regulation, in the case of invalidity, old-age or survivors’ cash benefits, pensions for accidents at work or occupational diseases and death grants, any beneficiary under United Kingdom legislation who is staying in the territory of another Member State shall, during that stay, be considered as if he resided in the territory of that other Member State.
4. Where Article 46 of this Regulation applies, if the person concerned suffers incapacity for work leading to invalidity while subject to the legislation of another Member State, the United Kingdom shall, for the purposes of Section 30A (5) of the Social Security

Contributions and Benefits Act 1992, take account of any periods during which the person concerned has received, in respect of that incapacity for work:

- (i) cash sickness benefits or wages or salary in lieu thereof; or
- (ii) benefits within the meaning of Chapters 4 and 5 of Title III of this Regulation granted in respect of the invalidity which followed that incapacity for work, under the legislation of the other Member State, as though they were periods of short-term incapacity benefit paid in accordance with Sections 30A (1)-(4) of the Social Security Contributions and Benefits Act 1992.

In applying this provision, account shall only be taken of periods during which the person would have been incapable of work within the meaning of United Kingdom legislation.

5. (1) For the purpose of calculating an earnings factor in order to determine entitlement to benefits under United Kingdom legislation, for each week of activity as an employed person under the legislation of another Member State, and which commenced during the relevant income tax year within the meaning of United Kingdom legislation, the person concerned shall be deemed to have paid contributions as an employed earner, or have earnings on which contributions have been paid, on the basis of earnings equivalent to two-thirds of that year's upper earnings limit.
- (2) For the purposes of Article 52(1)(b)(ii) of this Regulation, where:
 - (a) in any income tax year starting on or after 6 April 1975, a person carrying out activity as an employed person has completed periods of insurance, employment or residence exclusively in a Member State other than the United Kingdom, and the application of point 5(1) above results in that year being counted as a qualifying year within the meaning of United Kingdom legislation for the purposes of Article 52(1)(b)(i) of this Regulation, he shall be deemed to have been insured for 52 weeks in that year in that other Member State;
 - (b) any income tax year starting on or after 6 April 1975 does not count as a qualifying year within the meaning of United Kingdom legislation for the purposes of Article 52(1)(b)(i) of this Regulation, any periods of insurance, employment or residence completed in that year shall be disregarded.
- (3) For the purpose of converting an earnings factor into periods of insurance, the earnings factor achieved in the relevant income tax year within the meaning of United Kingdom legislation shall be divided by that year's lower earnings limit. The result shall be expressed as a whole number, any remaining fraction being ignored. The figure so calculated shall be treated as representing the number of weeks of insurance completed under United Kingdom legislation during that year, provided that such figure shall not exceed the number of weeks during which in that year the person was subject to that legislation."

The provisions of Regulation (EC) No 987/2009 shall, for the purposes of this Agreement, be adapted as follows:

- (a) the following shall be added to Annex 1:

“UNITED KINGDOM-NORWAY

 - (a) The Exchange of Letters of 20 March 1997 and 3 April 1997 concerning Articles 36(3) and 63(3) of Regulation (EEC) No 1408/71 (reimbursement or waiving of reimbursement of the costs of benefits in kind), and Article 105 of Regulation (EEC) No 574/72 (waiving of the costs of administrative checks and medical examinations).”
- (b) the following shall be added to Annex 3:

“UNITED KINGDOM”.

Annex II*Provisions of the EEA Agreement referred to in Article 39(4)*

1. Council Directive 64/432/EEC of 26 June 1964 on animal health problems affecting intra-Community trade in bovine animals and swine⁶².
2. Council Directive 91/68/EEC of 28 January 1991 on animal health conditions governing intra-Community trade in ovine and caprine animals⁶³.
3. Chapter II of Council Directive 2009/156/EC of 30 November 2009 on animal health conditions governing the movement and importation from third countries of equidae⁶⁴.
4. Chapter II of Council Directive 2009/158/EC of 30 November 2009 on animal health conditions governing intra-Community trade in, and imports from third countries of, poultry and hatching eggs⁶⁵.
5. Chapter II of Council Directive 92/65/EEC of 13 July 1992 laying down animal health requirements governing trade in and imports into the Community of animals, semen, ova and embryos not subject to animal health requirements laid down in specific Community rules referred to in Annex A (I) to Directive 90/425/EEC⁶⁶.
6. Chapter II of Council Directive 89/556/EEC of 25 September 1989 on animal health conditions governing intra-Community trade in and importation from third countries of embryos of domestic animals of the bovine species⁶⁷.
7. Chapter II of Council Directive 88/407/EEC of 14 June 1988 laying down the animal health requirements applicable to intra-Community trade in and imports of deep-frozen semen of domestic animals of the bovine species⁶⁸.
8. Chapter II of Council Directive 90/429/EEC of 26 June 1990 laying down the animal health requirements applicable to intra-Community trade in and imports of semen of domestic animals of the porcine species⁶⁹.
9. Chapter III of Council Directive 2006/88/EC of 24 October 2006 on animal health requirements for aquaculture animals and products thereof, and on the prevention and control of certain diseases in aquatic animals⁷⁰.
10. Chapter II of Regulation (EU) No 576/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on the non-commercial movement of pet animals and repealing Regulation (EC) No 998/2003⁷¹.

⁶² OJ L 121, 29.7.1964, p. 1977, part of the EEA Agreement at the time of signing (OJ L 1, 3.1.1994, p. 3).

⁶³ OJ L 46, 19.2.1991, p. 19, part of the EEA Agreement at the time of signing (OJ L 1, 3.1.1994, p. 3).

⁶⁴ OJ L 192, 23.7.2010, p. 1, incorporated into the EEA Agreement by Decision of the EEA Joint Committee No 60/2011 of 1 July 2011 (OJ L 262, 6.10.2011, p. 7).

⁶⁵ OJ L 343, 22.12.2009, p. 74, incorporated into the EEA Agreement by Decision of the EEA Joint Committee No 74/2012 of 30 April 2012 (OJ L 248, 13.9.2012, p. 1.).

⁶⁶ OJ L 268, 14.9.1992, p. 54, incorporated into the EEA Agreement by Decision of the EEA Joint Committee No 7/1994 of 21 March 1994 (OJ L 160, 28.6.1994, p. 1).

⁶⁷ OJ L 302, 19.10.1989, p. 1, part of the EEA Agreement at the time of signing (OJ L 1, 3.1.1994, p. 3).

⁶⁸ OJ L 194, 22.7.1988, p. 10, part of the EEA Agreement at the time of signing (OJ L 1, 3.1.1994, p. 3).

⁶⁹ OJ L 224, 18.8.1990, p. 62, part of the EEA Agreement at the time of signing (OJ L 1, 3.1.1994, p. 3).

⁷⁰ OJ L 328, 24.11.2006, p. 14, incorporated into the EEA Agreement by Decision of the EEA Joint Committee No 99/2007 of 28 September 2007 (OJ L 047, 21.2.2008, p. 10).

⁷¹ OJ L 178, 28.6.2013, p. 1, incorporated into the EEA Agreement by Decision of the EEA Joint Committee No 66/2016 of 29 April 2016 (OJ L 300, 16.11.2017, p. 1).

Fylgiskjal 2.

SAMNINGUR Í FORMI ORÐSENDINGARSKIPTA
milli Íslands og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands
um bráðabirgðabeitingu samnings um ráðstafanir vegna útgöngu Bretlands
úr Evrópusambandinu og Evrópska efnahagssvæðinu.

A. Orðsending frá Bretlandi

Orðsending nr. 2020/001

28. janúar 2020

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofa Sameinaðs konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands (hér á eftir nefnt „Bretland“) vottar sendiráði Íslands, London virðingu sína og veitist sá heiður að vísa til *samningsins um fyrirkomulag milli Íslands, Furstadæmisins Liechtensteins, Konungsríkisins Noregs og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands í kjölfar útgöngu Bretlands úr Evrópusambandinu og úrsagnar þess úr EES-samningnum og öðrum samningum sem gilda milli Bretlands og EFTA-rikkanna innan EES í krafti aðildar Bretlands að Evrópusambandinu („samningsins“), sem undirritaður var í London þann 28. janúar 2020.*

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni veitist sá heiður að leggja til að samningnum verði beitt til bráðabirgða milli Bretlands og þeirra EFTA-rikkja innan EES sem þess óska frá og með þeim tímavarki þegar Bretland verður ekki lengur aðildarríki í Evrópusambandinu. Þar af leiðandi er gerð tillaga um eftirfarandi:

1. Bretland, að meðtöldum þeim yfirlausnum sem vísað er til í 1. mgr. 3. gr. samningsins og Bretland annast alþjóðleg tengsl fyrir, samþykkir að beita samningnum tímabundið gagnvart Íslandi frá þeim degi sem ber upp síðar:
 - (i) þeim tímavarki þegar Bretland verður ekki lengur aðildarríki í Evrópusambandinu og
 - (ii) þeim degi þegar svar Íslands við þessari orðsendingu berst, þar sem gengið er að þeim skilmálum sem gerð er tillaga um.
2. Bráðabirgðabeitingu samningsins skal ljúka:
 - (i) við gildistöku samningsins eða
 - (ii) með skriflegri tilkynningu annaðhvort Bretlands eða Íslands en í því tilviki skal bráðabirgðabeitingu samningsins ljúka milli Bretlands og Íslands á fyrsta degi annars mánaðar frá dagsetningu tilkynningarinnar.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni veitist enn fremur sá heiður að staðfesta að afrit af þessari orðsendingu verður lagt fram til vörslu hjá utanríkisráðuneyti Konungsríkisins Noregs sem er vörsluadili samkvæmt samningnum.

Fallist ríkisstjórn yðar á framangreinda tillögu, veitist utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni sá heiður að leggja til að orðsending þessi og svarorðsending sendiráðs Íslands séu ígildi samnings milli ríkisstjórnar Bretlands og ríkisstjórnar Íslands í þessu máli sem mun öðlast gildi og gilda áfram með framangreindum skilmálum.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofan notar þetta tækifæri til þess að votta sendiráði Íslands, London enn á ný fyllstu virðingu sína.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni, London
London SW1

**AGREEMENT IN THE FORM OF AN
EXCHANGE OF NOTES**

**between Iceland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
on the provisional application of the agreement on arrangements
following the withdrawal of the United Kingdom
from the European Union and the EEA Agreement**

A. Note verbal from the United Kingdom

Note No. 2020/001

28 January 2020

The Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter “the United Kingdom”) presents its compliments to the Embassy of Iceland, London and has the honour to refer to the *Agreement on arrangements between Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland following the withdrawal of the United Kingdom from the European Union, the EEA Agreement and other agreements applicable between the United Kingdom and the EEA EFTA States by virtue of the United Kingdom’s membership of the European Union* (“the Agreement”), signed at London on 28 January 2020.

The Foreign and Commonwealth Office has the honour to propose that the Agreement shall be applied provisionally between the United Kingdom and those EEA EFTA States that wish to do so from the point in time at which the United Kingdom ceases to be a Member State of the European Union. Accordingly, it is proposed that:

1. The United Kingdom, including the territories referred to in Article 3(1) of the Agreement for whose international relations the United Kingdom is responsible, agrees to provisionally apply the Agreement in respect of Iceland from the later of:
 - (i) the point in time at which the United Kingdom ceases to be a Member State of the European Union; and
 - (ii) the date of Iceland’s reply to this note agreeing to the terms proposed.
2. Provisional application of the Agreement shall be terminated:
 - (i) upon the entry into force of the Agreement; or
 - (ii) by written notification of either the United Kingdom or Iceland, in which case provisional application of the Agreement shall be terminated between the United Kingdom and the Iceland on the first day of the second month following the date of the notification.

The Foreign and Commonwealth Office has further the honour to confirm that a copy of this Note will be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Norway as the Depository under the Agreement.

If the foregoing proposal is acceptable to your Government, the Foreign and Commonwealth Office has the honour to propose that the present Note and the Note of the Embassy of Iceland in reply will constitute an agreement between the Government of the United Kingdom and the Government of Iceland in this matter, which will come into effect and continue on the terms as set out above.

The Foreign and Commonwealth Office avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of Iceland, London the assurances of its highest consideration.

Foreign and Commonwealth Office, London
London SW1

B. Orðsending frá Íslandi

Sendiráð Íslands, London vottar utanríkis- og samveldismálaskrifstofu Sameinaðs konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands virðingu sína og veitist sá heiður að staðfesta móttöku svohljóðandi orðsendingar utanríkis- og samveldismálaskrifstofunnar, sem dagsett var 28. janúar 2020:

„Utanríkis- og samveldismálaskrifstofa Sameinaðs konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands (hér á eftir nefnt „Bretland“) vottar sendiráði Íslands, London virðingu sína og veitist sá heiður að vísa til *samningsins um fyrirkomulag milli Íslands, Furstadæmisins Liechtensteins, Konungsríkisins Noregs og Sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands í kjölfar útgöngu Bretlands úr Evrópusambandinu og úrsagnar þess úr EES-samningnum og öðrum samningum sem gilda milli Bretlands og EFTA-ríkjanna innan EES í krafti aðildar Bretlands að Evrópusambandinu* („samningsins“), sem undirritaður var í London þann 28. janúar 2020.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni veitist sá heiður að leggja til að samningnum verði beitt til bráðabirgða milli Bretlands og þeirra EFTA-ríkja innan EES sem þess óska frá og með þeim tímapunkti þegar Bretland verður ekki lengur aðildarríki í Evrópusambandinu. Þar af leiðandi er gerð tillaga um eftirfarandi:

1. Bretland, að meðtöldum þeim yferráðasvæðum sem vísað er til í 1. mgr. 3. gr. samningsins og Bretland annast alþjóðleg tengsl fyrir, samþykkir að beita samningnum tímabundið gagnvart Íslandi frá þeim degi sem ber upp síðar:
 - (i) þeim tímapunkti þegar Bretland verður ekki lengur aðildarríki í Evrópusambandinu og
 - (ii) þeim degi þegar svar Íslands við þessari orðsendingu berst, þar sem gengið er að þeim skilmálum sem gerð er tillaga um.
2. Bráðabirgðabeitingu samningsins skal ljúka:
 - (i) við gildistöku samningsins eða
 - (ii) með skriflegri tilkynningu annaðhvort Bretlands eða Íslands en í því tilviki skal bráðabirgðabeitingu samningsins ljúka milli Bretlands og Íslands á fyrsta degi annars mánaðar frá dagsetningu tilkynningarinnar.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni veitist enn fremur sá heiður að staðfesta að afrit af þessari orðsendingu verður lagt fram til vörslu hjá utanríkisráðuneyti Konungsríkisins Noregs sem er vörsluaðili samkvæmt samningnum.

Fallist ríkisstjórn yðar á framangreinda tillögu, veitist utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni sá heiður að leggja til að orðsending þessi og svarorðsending sendiráðs Íslands séu ígildi samnings milli ríkisstjórnar Bretlands og ríkisstjórnar Íslands í þessu máli sem mun öðlast gildi og gilda áfram með framangreindum skilmálum.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofan notar þetta tækifæri til þess að votta sendiráði Íslands, London enn á ný fyllstu virðingu sína.

Utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni, London
London SW1“

Sendiráð Íslands, London veitist á móti sá heiður að tilkynna utanríkis- og samveldismálaskrifstofunni að sendiráð Íslands fellst á framangreinda tillögu og að orðsending utanríkis- og samveldismálaskrifstofunnar og svarorðsending þessi séu ígildi samnings milli ríkisstjórnar Bretlands og ríkisstjórnar Íslands í þessu máli sem mun öðlast gildi og gilda áfram með framangreindum skilmálum.

Sendiráð Íslands, London notar þetta tækifæri til þess að votta utanríkis- og samveldismálaskrifstofu Sameinaðs konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands enn á ný fyllstu virðingu sína.

Sendiráð Íslands
London, 28. janúar 2020

B. Note Verbal from Iceland

The Embassy of Iceland, London presents its compliments to the Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and has the honour to acknowledge receipt of Note No. 2020/001 of the Foreign and Commonwealth Office, dated 28 January 2020, which reads as follows:

'Note No. 2020/001

28 January 2020

The Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter "the United Kingdom") presents its compliments to the Embassy of Iceland, London and has the honour to refer to the *Agreement on arrangements between Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland following the withdrawal of the United Kingdom from the European Union, the EEA Agreement and other agreements applicable between the United Kingdom and the EEA EFTA States by virtue of the United Kingdom's membership of the European Union* ("the Agreement"), signed at London on 28 January 2020.

The Foreign and Commonwealth Office has the honour to propose that the Agreement shall be applied provisionally between the United Kingdom and those EEA EFTA States that wish to do so from the point in time at which the United Kingdom ceases to be a Member State of the European Union. Accordingly, it is proposed that:

1. The United Kingdom, including the territories referred to in Article 3(1) of the Agreement for whose international relations the United Kingdom is responsible, agrees to provisionally apply the Agreement in respect of Iceland from the later of:
 - (i) the point in time at which the United Kingdom ceases to be a Member State of the European Union; and
 - (ii) the date of Iceland's reply to this note agreeing to the terms proposed.
2. Provisional application of the Agreement shall be terminated:
 - (i) upon the entry into force of the Agreement; or
 - (ii) by written notification of either the United Kingdom or Iceland, in which case provisional application of the Agreement shall be terminated between the United Kingdom and the Iceland on the first day of the second month following the date of the notification.

The Foreign and Commonwealth Office has further the honour to confirm that a copy of this Note will be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Norway as the Depository under the Agreement.

If the foregoing proposal is acceptable to your Government, the Foreign and Commonwealth Office has the honour to propose that the present Note and the Note of the Embassy of Iceland in reply will constitute an agreement between the Government of the United Kingdom and the Government of Iceland in this matter, which will come into effect and continue on the terms as set out above.

The Foreign and Commonwealth Office avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of Iceland, London the assurances of its highest consideration.

Foreign and Commonwealth Office, London
London SW1'

In reply, the Embassy of Iceland has the honour to inform the Foreign and Commonwealth Office that the foregoing proposal is acceptable and that the Note of the Foreign and Commonwealth Office and this Note in reply will constitute an agreement between the Government of the United Kingdom and the Government of Iceland in this matter, which will come into effect and continue on the terms as set out above.

The Embassy of Iceland, London avails itself of this opportunity to renew to the Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland the assurances of its highest consideration.

Embassy of Iceland
London, 28 January 2020

C-deild – Útgáfud.: 31. janúar 2020